

Ytterligare ändringar vad gäller automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton

Februari 2018

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	4
2	Lagtext	5
2.1	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	5
2.2	Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	7
2.3	Förslag till ändring i lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet	19
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton.....	27
3	Bakgrund.....	39
4	Ytterligare ändringar i den globala standarden	40
4.1	Lagtekniska tydliggöranden i fråga om identifiering av rapporteringspliktiga konton.....	41
4.2	Lagtekniska tydliggöranden i fråga om innehåll i kontrolluppgifter om rapporteringspliktiga konton	44
4.3	Uppgift ska lämnas om saldo eller värde för odokumenterade konton	46
4.4	Ytterligare uppgifter ska lämnas om personer med bestämmande inflytande och kontohavare som är enheter	47
4.5	Intyganden ska inhämtas innan ett nytt konto öppnas	49
4.6	Klientmedelskonton	52
4.7	Undantagen för finansiella institut och konton begränsas	58
4.8	Dokumentationsavgift införs	62
5	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	70
5.1	Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	70
5.2	Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	70
5.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet	71
5.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton.....	73
6	Konsekvensanalys.....	75
7	Författningskommentar	78
7.1	Förslaget till ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	78

7.2	Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)	79
7.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet	85
7.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton.....	89

1 Sammanfattning

Efter förslag i propositionen En global standard för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton (prop. 2015/16:29) genomfördes det multilaterala avtalet mellan behöriga myndigheter om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton som undertecknades den 29 oktober 2014 och rådets direktiv 2014/107/EU av den 9 december 2014 om ändring av direktiv 2011/16/EU vad gäller obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar i fråga om beskattning i svensk lag. Lagstiftningen trädde i kraft den 1 januari 2016.

Efter att prop. 2015/16:29 beslutades fortsatte diskussionerna inom OECD när det gäller tolkning och tillämpning av den globala standarden. Med anledning av det gjordes vissa justeringar efter förslag i proposition Vissa ändringar vad gäller automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton (prop. 2016/17:48).

För närvarande pågår mer systematiska utvärderingar i det globala forumet för transparens och informationsutbyte i fråga om skatter (Global Forum) av varje lands specifika sätt att genomföra den globala standarden i nationell lagstiftning och vad som kan förbättras eller förtydligas i respektive land. Sveriges genomförandelagstiftning utvärderades under 2017. Genom denna utvärdering har ytterligare några områden kunnat identifieras där justeringar i den svenska lagstiftningen är motiverade.

Denna promemoria innehåller förslag till de ytterligare justeringar som behöver göras i den svenska lagstiftningen avseende den globala standarden för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton. Ändringar föreslås i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), skatteförfarandelagen (2011:1244), lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet och lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 december 2018.

2 Lagtext

I promemorian lämnas följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att 27 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

27 kap.

2 §¹

Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i

1. särskilt ärende om revision eller annan kontroll i fråga om skatt samt annan verksamhet som avser tullkontroll och som inte omfattas av 1 §,

2. ärende om kompensation för eller återbetalning av skatt,

3. ärende om anstånd med
erläggande av skatt, *och*

4. ärende om kassaregister enligt
skatteförfarandelagen (2011:1244).

3. ärende om anstånd med
erläggande av skatt,

4. ärende om kassaregister enligt
skatteförfarandelagen (2011:1244),
och
5. ärende om dokumentations-
avgift enligt 49 b kap. skatte-
förfarandelagen.

Sekretess gäller i ärende enligt lagen (2007:324) om Skatteverkets hantering av vissa borgenärsuppgifter för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider skada eller men.

Sekretessen gäller inte

1. beslut i ärende som anges i första stycket 2 och 3 samt andra stycket,

2. beslut om undantag från
skyldigheter som gäller kassa-
register enligt 39 kap. 9 §
skatteförfarandelagen, *eller*

3. beslut om kontrollavgift enligt
50 kap. skatteförfarandelagen.

2. beslut om undantag från
skyldigheter som gäller kassa-
register enligt 39 kap. 9 § skatte-
förfarandelagen,

3. beslut om kontrollavgift enligt
50 kap. skatteförfarandelagen, *eller*
4. beslut om dokumentations-
avgift enligt 49 b kap. skatte-
förfarandelagen.

Första och andra styckena gäller inte om annat följer av 3 eller 4 §.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

¹ Senaste lydelse 2011:1427.

Denna lag träder i kraft den 1 december 2018.

2.2 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs i fråga om skatteförfarandelagen (2011:1244) dels att 1 kap. 1 §, 3 kap. 17 §, 22 a kap. 5–8 §§, 22 b kap. 5–9 §§, 44 kap. 3 §, 52 kap. 1 §, 62 kap. 8 §, 63 kap. 1, 7, 7 a och 8 §§, 66 kap. 5 och 7 §§, 67 kap. 12 § och rubriken närmast före 63 kap. 7 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 49 b kap., två nya paragrafer, 51 kap. 2 § och 52 kap. 8 c §, och närmast före 52 kap. 8 c § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §¹

I denna lag finns bestämmelser om förfarandet vid uttag av skatter och avgifter.

Innehållet i lagen är uppdelat enligt följande.

AVDELNING VI. KONTROLLUPPGIFTER, DEKLARATIONER OCH ÖVRIGA UPPGIFTER

49 a kap. – Återkallelseavgift

49 a kap. – Återkallelseavgift

49 b kap. – Dokumentations-
avgift

50 kap. – Kontrollavgift

50 kap. – Kontrollavgift

3 kap.

17 §²

Med särskilda avgifter avses förseningsavgift, skattetillägg, återkallelseavgift och kontrollavgift.

Med särskilda avgifter avses förseningsavgift, skattetillägg, återkallelseavgift, dokumentationsavgift och kontrollavgift.

22 a kap.

5 §³

I kontrolluppgiften ska följande uppgifter lämnas för rapporteringspliktiga konton:

1. att kontot är ett rapporteringspliktigt konto,
2. kontots identifikationsuppgifter,
3. kontots saldo eller värde vid utgången av året eller, om kontot har avslutats under året, omedelbart före kontots avslutande, och

¹ Senaste lydelse 2017:185.

² Senaste lydelse 2016:888.

³ Senaste lydelse 2017:189.

4. när det gäller konton som innehas av enheter, vilken eller vilka av de personer som kontrolluppgiften lämnas för som är

a) fysiska personer med bestämmande inflytande över en passiv icke-finansiell enhet som är kontohavare för det rapporteringspliktiga kontot, och

b) kontohavare för det rapporteringspliktiga kontot.

Om det rapporteringspliktiga kontot är ett sådant försäkringsavtal med kontantvärde eller livränteavtal som avses i 2 kap. 21 § lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet, avses med saldo eller värde i första stycket 3 kontantvärdet eller återköpsvärdet.

6 §⁴

I kontrolluppgiften ska följande uppgifter lämnas för rapporteringspliktiga konton som är sådana depåkonton som avses i 2 kap. 11 § första stycket 2 lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet:

1. *sammanlagd* ränta, utdelning respektive annan avkastning på tillgångar på kontot som har tillgodoräknats eller betalats ut under året, och

2. *sammanlagd* ersättning från försäljning eller inlösen av tillgångar på kontot som, efter avdrag för försäljningsprovision och liknande utgifter, har tillgodoräknats eller betalats ut under året.

1. *sammanlagt bruttobelopp avseende* ränta, utdelning respektive annan avkastning på tillgångar på kontot som har tillgodoräknats eller betalats ut *till kontot eller avseende kontot* under året, och

2. *sammanlagt bruttobelopp avseende* ersättning från försäljning eller inlösen av tillgångar på kontot som, efter avdrag för försäljningsprovision och liknande utgifter, har tillgodoräknats eller betalats ut *till kontot eller avseende kontot* under året.

Uppgift enligt första stycket 2 ska bara lämnas om det rapporteringsskyldiga finansiella institutet är en värdepapperscentral enligt lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument eller har agerat som förvaltare, mäklare, ombud eller annan form av företrädare för kontohavaren vid försäljningen eller inlösen.

7 §⁵

I kontrolluppgiften ska för rapporteringspliktiga konton som är sådana inlåningskonton som avses i 2 kap. 11 § första stycket 1 lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet uppgift lämnas om *sammanlagd ränta* som har tillgodoräknats eller betalats ut till kontot under året.

I kontrolluppgiften ska för rapporteringspliktiga konton som är sådana inlåningskonton som avses i 2 kap. 11 § första stycket 1 lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet uppgift lämnas om *sammanlagt bruttobelopp avseende ränta* som har tillgodoräknats eller betalats ut till kontot under året.

8 §⁶

I kontrolluppgiften ska för rapporteringspliktiga konton som inte är depåkonton eller inlåningskonton uppgift lämnas om sammanlagt *belopp* som har tillgodoräknats eller betalats ut under året *på tillgångar på konto* som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet är gäldenär eller garant för.

I kontrolluppgiften ska för rapporteringspliktiga konton som inte är depåkonton eller inlåningskonton uppgift lämnas om sammanlagt *bruttobelopp* som har tillgodoräknats eller betalats ut under året *avseende kontot och* som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet är gäldenär eller garant för.

Med sammanlagda bruttobeloppet avses till exempel det sammanräknade bruttobeloppet av betalningar som har gjorts till kontohavaren med anledning av försäljning eller inlösen.

22 b kap.

5 §⁷

I kontrolluppgiften ska följande uppgifter lämnas för rapporteringspliktiga konton:

1. att kontot är ett rapporteringspliktigt konto,
2. den eller de stater eller jurisdiktioner som den person som kontrolluppgiften lämnas för har hemvist i eller kan antas ha hemvist i på det sätt som avses i 4–8 kap. lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton,
3. kontots identifikationsuppgifter,
4. kontots saldo eller värde vid utgången av året eller, om kontot har avslutats under året, att kontot har avslutats, och
5. när det gäller konton som innehas av enheter, vilken eller vilka av de personer som kontrolluppgiften lämnas för som är

⁵ Senaste lydelse 2015:69.

⁶ Senaste lydelse 2015:69.

⁷ Senaste lydelse 2017:189.

a) fysiska personer med bestämmande inflytande över en passiv icke-finansiell enhet som är kontohavare för det rapporteringspliktiga kontot, och

b) kontohavare för det rapporteringspliktiga kontot.

a) fysiska personer med bestämmande inflytande över en passiv icke-finansiell enhet som är kontohavare för det rapporteringspliktiga kontot *och på vilket sätt de utövar bestämmande inflytande, och*

I kontrolluppgiften ska uppgift, när det gäller konton som innehas av enheter, även lämnas om att kontohavaren är

1. en passiv icke-finansiell enhet med hemvist i en viss stat eller jurisdiktion,

2. en annan enhet med hemvist i en viss stat eller jurisdiktion, eller

3. en passiv icke-finansiell enhet med en eller flera personer med bestämmande inflytande över enheten som har hemvist i en viss stat eller jurisdiktion.

Om det rapporteringspliktiga kontot är ett sådant försäkringsavtal med kontantvärde eller livränteavtal som avses i 2 kap. 22 § lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, avses med saldo eller värde i första stycket 4 kontantvärdet eller återköpsvärdet.

6 §⁸

I kontrolluppgiften ska följande uppgifter lämnas för rapporteringspliktiga konton som är sådana depåkonton som avses i 2 kap. 11 § första stycket 2 lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton:

1. *sammanlagd* ränta, utdelning respektive annan avkastning på tillgångar på kontot som har tillgodoräknats eller betalats ut under året, och

1. *sammanlagt bruttobelopp avseende* ränta, utdelning respektive annan avkastning på tillgångar på kontot som har tillgodoräknats eller betalats ut *till kontot eller avseende kontot* under året, och

2. *sammanlagd* ersättning från försäljning eller inlösen av tillgångar på kontot som, efter avdrag för försäljningsprovision och liknande utgifter, har tillgodoräknats eller betalats ut under året.

2. *sammanlagt bruttobelopp avseende* ersättning från försäljning eller inlösen av tillgångar på kontot som, efter avdrag för försäljningsprovision och liknande utgifter, har tillgodoräknats eller betalats ut *till kontot eller avseende kontot* under året.

Uppgift enligt första stycket 2 ska bara lämnas om det rapporteringsskyldiga finansiella institutet är en värdepapperscentral enligt lagen (1998:1479) om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument eller har agerat som förvaltare, mäklare, ombud eller annan form av företrädare för kontohavaren vid försäljningen eller inlösen.

7 §⁹

I kontrolluppgiften ska för rapporteringspliktiga konton som är sådana inlåningskonton som avses i 2 kap. 11 § första stycket 1 lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton uppgift lämnas om *sammanlagd* ränta som har tillgodoräknats eller betalats ut till kontot under året.

I kontrolluppgiften ska för rapporteringspliktiga konton som är sådana inlåningskonton som avses i 2 kap. 11 § första stycket 1 lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton uppgift lämnas om *sammanlagt bruttobelopp avseende* ränta som har tillgodoräknats eller betalats ut till kontot under året.

8 §¹⁰

I kontrolluppgiften ska för rapporteringspliktiga konton som inte är depåkonton eller inlåningskonton uppgift lämnas om *sammanlagt belopp* som har tillgodoräknats eller betalats ut under året *på tillgångar på konto* som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet är gäldenär eller garant för.

I kontrolluppgiften ska för rapporteringspliktiga konton som inte är depåkonton eller inlåningskonton uppgift lämnas om *sammanlagt bruttobelopp* som har tillgodoräknats eller betalats ut under året *avseende kontot och* som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet är gäldenär eller garant för.

Med sammanlagda bruttobeloppet avses till exempel det sammanräknade bruttobeloppet av betalningar som har gjorts till kontohavaren med anledning av försäljning eller inlösen.

⁹ Senaste lydelse 2015:918.

¹⁰ Senaste lydelse 2015:918.

9 §¹¹

I kontrolluppgiften om odokumenterade konton ska uppgift lämnas om kontots identifikationsuppgifter.

I kontrolluppgiften om odokumenterade konton ska uppgift lämnas om kontots identifikationsuppgifter *och kontots saldo eller värde vid utgången av året.*

Om det odokumenterade kontot är ett sådant försäkringsavtal med kontantvärde eller livräntesavtal som avses i 2 kap. 22 § lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, avses med saldo eller värde kontantvärdet eller återköpsvärdet.

44 kap.

3 §¹²

Ett föreläggande får inte förenas med vite om

1. det finns anledning att anta att den som ska föreläggas har begått en gärning som är straffbelagd eller kan leda till skattetillägg, återkallelseavgift eller kontrollavgift, och

1. det finns anledning att anta att den som ska föreläggas har begått en gärning som är straffbelagd eller kan leda till skattetillägg, återkallelseavgift, *dokumentationsavgift* eller kontrollavgift, och

2. förelägandet avser utredning av en fråga som har samband med den misstänkta gärningen.

Om den som ska föreläggas är en juridisk person, gäller första stycket även ställföreträdare för den juridiska personen.

49 b kap. Dokumentationsavgift

När ska dokumentationsavgift tas ut?

1 §

Dokumentationsavgift ska tas ut av ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut som ska lämna kontrolluppgift enligt 22 a eller 22 b kap. och inte har samlat in och bevarat handlingar, uppgifter

¹¹ Senaste lydelse 2015:918.

¹² Senaste lydelse 2016:888.

och annan dokumentation på det sätt som anges i

1. 4–7 kap. och 8 kap. 8 § lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet,

2. 4–7 kap. och 8 kap. 9 § lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, eller

3. 39 kap. 3 § denna lag, med avseende på kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap.

Beräkning av dokumentationsavgift

2 §

Dokumentationsavgiften är 12 500 kronor för varje kontrolluppgift som inte har dokumenterats i enlighet med bestämmelserna som avses i 1 § 1–3.

Om ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut är skyldigt att lämna kontrolluppgift enligt både 22 a och 22 b kap. för samma finansiella konto, ska bara en dokumentationsavgift tas ut.

51 kap.

2 §

Vid bedömningen av om det är oskäligt att ta ut en dokumentationsavgift med fullt belopp ska Skatteverket även beakta om bristen på dokumentation helt eller delvis även har lett till ett ingripande enligt 7 kap. 8–13 §§ lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

52 kap.

1 §¹

I detta kapitel finns bestämmelser om

- beslut om förseningsavgift (2 §),
- beslut om skattetillägg (3–8 a §§),
- beslut om återkallelseavgift (8 b §),
 - *Beslut om dokumentationsavgift (8 c §),*
- beslut om kontrollavgift (9 §),
- att särskild avgift inte får beslutas för en person som har avlidit (10 §), och
- att särskild avgift tillfaller staten (11 §).

Beslut om dokumentationsavgift

8 c §

Ett beslut om dokumentationsavgift ska meddelas senast två år efter den dag då det inte längre finns någon skyldighet att bevara uppgifter, handlingar och annan dokumentation om finansiella konton.

62 kap.

8 §²

Slutlig skatt beräknad enligt 56 kap. 9 § ska betalas senast den förfallodag som infaller närmast efter det att 90 dagar har gått från den dag då beslut om slutlig skatt fattades.

Följande skatter och avgifter ska vara betalda senast den förfallodag som infaller närmast efter det att 30 dagar har gått från den dag beslut fattades:

1. annan skatt än F-skatt och särskild A-skatt samt avgifter som har bestämts genom ett omprövningsbeslut eller efter ett beslut av domstol,
2. förseningsavgift och skattetillägg som har bestämts genom ett omprövningsbeslut eller efter ett beslut av domstol samt återkallelseavgift eller kontrollavgift,
2. förseningsavgift och skattetillägg som har bestämts genom ett omprövningsbeslut eller efter ett beslut av domstol samt återkallelseavgift, *dokumentationsavgift* eller kontrollavgift,
3. särskild inkomstskatt som har beslutats enligt 54 kap. 2 §, samt
4. skatt och avgift som ska betalas enligt ett beslut om ansvar enligt 59 kap.

Slutlig skatt enligt andra stycket 1 samt förseningsavgift och skattetillägg enligt andra stycket 2 behöver dock inte betalas före den förfallodag som anges i första stycket.

¹ Senaste lydelse 2016:888.

² Senaste lydelse 2016:888.

Mervärdesskatt enligt andra stycket 1 samt skattetillägg enligt andra stycket 2 som har beslutats med anledning av beslut om mervärdesskatt behöver inte betalas före den förfallodag som anges i 3 §.

63 kap.

1 §³

I detta kapitel finns bestämmelser om

- ansökan om anstånd (2 §),
- deklarationsanstånd (3 §),
- ändringsanstånd (4 §),
- anstånd för att undvika betydande skada (5 §),
- anståndstid i fall som avses i 4 och 5 §§ (6 §),
 - anstånd med att betala skatte- tillägg, återkallelseavgift och kontrollavgift (7 och 7 a §§),
 - anstånd med att betala skatte- tillägg, återkallelseavgift, *dokumentationsavgift* och kontrollavgift (7 och 7 a §§),
- säkerhet (8–10 §§),
- anstånd vid avyttring av tillgångar (11 §),
- anstånd när punktskatt ska betalas för helt varulager (12 §),
- anstånd vid totalförsvarstjänstgöring (13 §),
- anstånd med betalning av skatt i samband med uttagsbeskattning (14 §),
 - anstånd med betalning av skatt i samband med återföring av investeraravdrag (14 a–14 c §§),
 - anstånd på grund av synnerliga skäl (15 §),
 - anståndsbeloppet (16–21 a §§),
 - ändrade förhållanden (22–22 c §§), och
 - anstånd som är till fördel för det allmänna (23 §).

Anstånd med att betala skatte- tillägg, återkallelseavgift och kontrollavgift **Anstånd med att betala vissa särskilda avgifter**

7 §⁴

Skatteverket ska bevilja anstånd med betalning av skattetillägg, återkallelseavgift och kontrollavgift om den som avgiften gäller har begärt omprövning av eller till förvaltningsrätten överklagat

1. beslutet om skattetillägg, återkallelseavgift eller kontrollavgift, eller

Skatteverket ska bevilja anstånd med betalning av skattetillägg, återkallelseavgift, *dokumentationsavgift* och kontrollavgift om den som avgiften gäller har begärt omprövning av eller till förvaltningsrätten överklagat

1. beslutet om skattetillägg, återkallelseavgift, *dokumentationsavgift* eller kontrollavgift, eller

³ Senaste lydelse 2016:888.

⁴ Senaste lydelse 2016:888.

2. beslutet i den fråga som har föranlett skattetillägget eller återkallelseavgiften.

Anstånd vid omprövning får dock inte beviljas om anstånd tidigare har beviljats enligt första stycket med betalningen i avvaktan på en omprövning av samma fråga.

Anståndet ska gälla fram till dess att Skatteverket eller förvaltningsrätten har meddelat sitt beslut eller längst tre månader efter dagen för beslutet.

7 a §⁵

Skatteverket ska bevilja anstånd med betalning av återkallelseavgift om det skulle medföra betydande skadeverkningar för den betalningskyldige och framstå som oskäligt att betala avgiften.

Skatteverket ska bevilja anstånd med betalning av återkallelseavgift *eller dokumentationsavgift* om det skulle medföra betydande skadeverkningar för den betalningskyldige och framstå som oskäligt att betala avgiften.

Anståndstiden ska bestämmas till längst fem år efter dagen för beslutet om anstånd.

8 §⁶

Om det i de fall som avses i 4 eller 5 § kan antas att skatten eller avgiften inte kommer att betalas i rätt tid, får anstånd beviljas bara om säkerhet ställs för skattens eller avgiftens betalning.

Första stycket gäller inte om

1. anståndsbeloppet är förhållandevis obetydligt,
2. det kan antas att skatten eller avgiften inte kommer att behöva betalas,
3. anståndet avser skattetillägg, återkallelseavgift eller kontrollavgift,
3. anståndet avser skattetillägg, återkallelseavgift, *dokumentationsavgift* eller kontrollavgift,
4. det allmänna ombudet hos Skatteverket har ansökt om förhandsbesked, eller
5. det annars finns särskilda skäl.

66 kap.

5 §⁷

Ett beslut om skatteavdrag, arbetsgivaravgifter, mervärdes-skatt, punktskatt, slutlig skatt, skattetillägg, återkallelseavgift eller anstånd med betalning av skatt eller avgift ska omprövas av en särskilt kvalificerad beslutsfattare som tidigare inte har prövat frågan, om

Ett beslut om skatteavdrag, arbetsgivaravgifter, mervärdes-skatt, punktskatt, slutlig skatt, skattetillägg, återkallelseavgift, *dokumentationsavgift* eller anstånd med betalning av skatt eller avgift ska omprövas av en särskilt kvalificerad beslutsfattare som tidigare inte har prövat frågan, om

⁵ Senaste lydelse 2016:888.

⁶ Senaste lydelse 2016:888.

⁷ Senaste lydelse 2016:888.

1. den som beslutet gäller har begärt omprövning eller överklagat och inte är ense med Skatteverket om utgången,
 2. de omständigheter och bevis som åberopas inte redan har prövats vid en sådan omprövning,
 3. frågan ska prövas i sak, och
 4. prövningen inte är enkel.
- Första stycket gäller inte den första omprövningen av ett beslut enligt 53 kap. 2, 3 eller 4 §.

7 §⁸

En begäran om omprövning ska ha kommit in till Skatteverket senast det sjätte året efter utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut.

Begäran ska dock ha kommit in inom två månader från den dag då den som beslutet gäller fick del av det om beslutet avser

1. registrering, 2. på vilket sätt preliminär skatt ska betalas, 3. godkännande för tonnagebeskattning eller återkallelse av godkännande för tonnagebeskattning, 4. uppgifts- eller dokumentationsskyldighet, 5. föreläggande, 6. revision, tillsyn över kassaregister eller kontrollbesök, 7. tvångsåtgärder, 8. återkallelseavgift,	9. dokumentationsavgift, 10. kontrollavgift, 11. säkerhet för slutlig skatt för skalbolag, 12. betalning eller återbetalning av skatt eller avgift, 13. verkställighet, eller 14. avvisning av en begäran om omprövning eller ett överklagande eller någon annan liknande åtgärd.

67 kap.

12 §⁹

Ett överklagande ska ha kommit in till Skatteverket senast det sjätte året efter utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut.

Överklagandet ska dock ha kommit in inom två månader från den dag då den som beslutet gäller fick del av det om beslutet avser

1. registrering,
2. på vilket sätt preliminär skatt ska betalas,
3. godkännande för tonnagebeskattning eller återkallelse av godkännande för tonnagebeskattning,
4. uppgifts- eller dokumentationsskyldighet,
5. deklarationsombud,
6. tvångsåtgärder,

⁸ Senaste lydelse 2016:888.

⁹ Senaste lydelse 2016:888.

7. återkallelseavgift,	8. dokumentationsavgift,
8. kontrollavgift,	9. kontrollavgift,
9. säkerhet för slutlig skatt för skalbolag,	10. säkerhet för slutlig skatt för skalbolag,
10. betalning eller återbetalning av skatt eller avgift,	11. betalning eller återbetalning av skatt eller avgift,
11. verkställighet, eller	12. verkställighet, eller
12. avvisning av en begäran om omprövning eller ett överklagande eller någon annan liknande åtgärd.	13. avvisning av en begäran om omprövning eller ett överklagande eller någon annan liknande åtgärd.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 december 2018.
 2. Bestämmelserna i 22 a kap. 5–8 §§, 22 b kap. 5–9 §§ i den nya lydelsen tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2018.
 3. Bestämmelserna i det nya 49 b kap. tillämpas första gången på uppgifter, handlingar och annan dokumentation som
 - a) samlas in eller ska samlas in efter den 30 november 2018, eller
 - b) finns tillgängliga den 1 december 2018 och ska bevaras.

2.3 Förslag till ändring i lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet

dels att 2 kap. 1, 9, 15, 16 och 21 §§, 3 kap. 3 §, 4 kap. 6 §, 5 kap. 1 §, 6 kap. 2 §, 7 kap. 1, 3 och 4 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 2 kap. 3 a §, och närmast före 2 kap. 3 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §

I detta kapitel finns definitioner av vissa begrepp samt förklaringar till hur vissa termer och uttryck används i lagen. Det finns definitioner och förklaringar också i 3 kap.

Bestämmelser om betydelsen av följande begrepp, termer och uttryck samt förklaringar finns i nedan angivna paragrafer:

aktiv icke-finansiell enhet i 2–4 §§

amerikansk person i 21 §

amerikanskt territorium i 21 §

andel i eget kapital i 21 §

befintligt konto i 21 §

andel i eget kapital i 3 a §

Andel i eget kapital

3 a §

Med andel i eget kapital avses, när det är fråga om ett svenskt handelsbolag eller en i utlandet delägarbeskattad juridisk person som är ett finansiellt institut, en andel i handelsbolagets eller den juridiska personens kapital eller i dess avkastning. När det är fråga om en trust som är ett finansiellt institut anses en andel i eget kapital innehas av varje person som betraktas som stiftare eller förmånstagare för hela eller en del av trusten eller en annan fysisk person som utövar verklig kontroll över trusten.

Vid tillämpning av första stycket ska en person betraktas som förmånstagare av en trust om

personen har rätt att direkt eller indirekt, såsom genom ombud, få en fixerad eller diskretionär utdelning från trusten.

9 §

En enhet är ett finansiellt institut om den i sin näringsverksamhet, eller om den förvaltas av en annan enhet som i sin näringsverksamhet, bedriver en eller flera av följande verksamheter för en kunds räkning:

1. handel med penningmarknadsinstrument, valuta, valuta-, ränte- eller indexinstrument, överlåtbara värdepapper eller råvarufutures,
2. individuell och kollektiv portföljförvaltning, eller
3. annan verksamhet som innebär att pengar eller andra medel investeras, administreras eller förvaltas.

Första stycket ska tolkas i enlighet med definitionen av begreppet finansiellt institut i rekommendationerna från arbetsgruppen för finansiella åtgärder (FATF) i dessas lydelse som antogs i februari 2012.

Sådana finansiella institut som avses i första stycket benämns i denna lag investeringsenheter.

15 §

Med kontantvärde avses det belopp som är det högsta av

1. det belopp som en försäkringstagare har rätt att få vid återköp eller *uppsägning* av ett försäkringsavtal, utan avdrag för avgifter för återköp eller pantsättning, eller
2. det belopp som försäkringstagaren kan låna i enlighet med eller med hjälp av avtalet.

I kontantvärdet ska dock inte ingå belopp som betalas i enlighet med ett försäkringsavtal och är

1. en personskade- eller sjukdomsförmån eller annan försäkringsförmån som utgör ersättning för ekonomisk skada som uppkommit i samband med en sådan händelse som försäkringen gäller för,
2. en återbetalning till försäkringstagaren av premie, exklusive försäkringsavgifter, som tidigare har betalats i enlighet med ett försäkringsavtal som inte är ett livförsäkringsavtal, på grund av att avtalet hävts eller sagts upp, risken reducerats under försäkringsavtalets löptid eller premien ändrats till följd av en korrigering av ett räknefel eller annat misstag, eller
3. en återbäring till försäkringstagaren på grundval av det försäkringstekniska utfallet för avtalet eller gruppen i fråga.

16 §

Med kontohavare avses den person som har registrerats eller identifierats som innehavare av ett finansiellt konto.

Om det finansiella kontot är ett försäkringsavtal med kontantvärde eller ett livränteavtal, avses med kontohavare varje person som kan få rätt till kontantvärdet eller har rätt att ändra avtalets förmånstagare. Om det inte finns någon person som kan få rätt till kontantvärdet eller har rätt att ändra förmånstagare, ska varje person som i avtalet anges som försäkringstagare och varje person med förvärvade rättigheter till utbetalning i enlighet med avtalet anses som kontohavare. När utbetalningar börjar göras från ett försäkringsavtal med kontantvärde eller ett livränteavtal, anses varje person som har rätt till utbetalning som kontohavare.

När en person som inte är ett finansiellt institut eller som är ett finansiellt institut etablerat eller registrerat i ett amerikanskt territorium förvaltar ett finansiellt konto i egenskap av ombud, förmyndare, förvaltare, behörig undertecknare, investeringsrådgivare eller förmedlare till förmån för annan person eller för annan persons räkning, ska den andra personen anses vara innehavare av kontot. *Detta gäller dock inte när en advokat förvaltar ett finansiellt konto till förmån för en klient.*

När en person som inte är ett finansiellt institut eller som är ett finansiellt institut etablerat eller registrerat i ett amerikanskt territorium förvaltar ett finansiellt konto i egenskap av ombud, förmyndare, förvaltare, behörig undertecknare, investeringsrådgivare eller förmedlare till förmån för annan person eller för annan persons räkning, ska den andra personen anses vara innehavare av kontot. *Ombudet, förmyndaren, förvaltaren, den behörig undertecknaren, investeringsrådgivaren eller förmedlaren ska på begäran lämna uppgift till det rapporteringskyldiga finansiella institut där kontot finns om kontohavarens identitet.*

21 §

I denna lag avses med
amerikansk person: en

1. amerikansk medborgare eller en annan fysisk person medhemvist i USA,

2. i utlandet delägarbeskattad juridisk person eller ett aktiebolag, registrerat i USA eller i enlighet med amerikansk federal eller delstatlig lagstiftning, eller

3. trust, om

a) en domstol i USA har behörighet att besluta eller döma i väsentligen alla frågor som rör trustens administration, och

b) en eller flera amerikanska personer eller ett dödsbo efter en avliden amerikansk fysisk person har behörighet att kontrollera alla väsentliga beslut i trusten,

amerikanskt territorium: Amerikanska Samoa, Samväldet Nordmarianerna, Territoriet Guam, Samväldet Puerto Rico eller Amerikanska Jungfruöarna,

andel i eget kapital: när det är fråga om ett svenskt handelsbolag eller en i utlandet delägarbeskattad juridisk person som är ett

finansiellt institut, en andel i handelsbolagets eller den juridiska personens kapital eller i dess avkastning,

befintligt konto: ett finansiellt konto som öppnades den 30 juni 2014 eller tidigare,

behörig förmedlare: ett finansiellt institut som har ingått avtal med den amerikanska federala skattemyndigheten om att agera som sådan behörig förmedlare som benämns Qualified Intermediary,

dotterföretag: dotterföretag i enlighet med det begreppets betydelse enligt aktiebolagslagen (2005:551),

enhet: en juridisk person eller en annan juridisk konstruktion såsom en trust,

FATCA: avsnitt 1471–1474 i kapitel 4 i USA:s Internal Revenue Code från 1986 och U.S. Treasury Regulations till avsnitt 1471–1474 i USA:s Internal Revenue Code,

försäkringsavtal: ett annat avtal än ett livränteavtal, som innebär att utfärdaren förbinder sig att betala ut ett belopp vid ett eller flera tillfällen till följd av en specifik oviss händelse förknippad med dödsfall, sjukdom, olycksfall, skadeståndsanspråk eller egendomsskada,

försäkringsavtal med kontantvärde: ett försäkringsavtal som har ett kontantvärde som överstiger 50 000 US-dollar och som inte är ett ansvarsåterförsäkringsavtal mellan två försäkringsföretag,

icke FATCA-deltagande finansiellt institut: ett finansiellt institut som identifierats som ett sådant enligt 6 kap. 8 §,

källskatteinnehållande enhet: ett finansiellt institut som har ingått avtal med den amerikanska federala skattemyndigheten om att agera som källskatteinnehållande i utlandet delägarbeskattad juridisk person eller källskatteinnehållande trust,

källskattepliktig betalning med amerikansk källa: betalning av ränta, utdelning, hyra, lön, arvode, premie, livränta, vederlag, ersättning och annan fastställd eller fastställbar årlig eller periodisk avkastning, vinst och inkomst, om betalningen härrör från en källa i USA,

livränteavtal: ett avtal

a) enligt vilket utfärdaren förbinder sig att göra utbetalningar under en viss tidsperiod som helt eller delvis bestäms med hänsyn till den förväntade livslängden för en eller flera personer, eller

b) som betraktas som livränteavtal i enlighet med den stats eller jurisdiktions lagstiftning, föreskrifter eller praxis där avtalet slöts och i enlighet med vilken utfärdaren förbinder sig att göra utbetalningar under ett visst antal år,

nytt konto: ett finansiellt konto som öppnas den 1 juli 2014 eller senare,

partnerjurisdiktion: en stat eller jurisdiktion med vilken USA har ett gällande avtal för att underlätta genomförandet av FATCA,

passiv icke-finansiell enhet: en enhet som inte är ett finansiellt institut eller en aktiv icke-finansiell enhet,

rapporteringspliktigt konto: ett finansiellt konto som har identifierats som ett sådant enligt bestämmelserna i 4–8 kap., om det inte innehas uteslutande av en eller flera personer som är undantagna faktiska innehavare enligt 3 kap.,

specificerad amerikansk person: en amerikansk person som inte är undantagen från begreppet specificerad amerikansk person enligt artikel 1.1 ff i FATCA-avtalet i den ursprungliga lydelsen.

3 kap.

3 §

Följande konton är undantagna från rapporteringsplikt:

1. pensionsförsäkring som uppfyller kraven i inkomstskattelagen (1999:1229) och som tecknas och förvaltas i Sverige, om premier betalas av en arbetsgivare till förmån för en anställd som utför tjänster i Sverige,
2. viss temporär dödsfallsförsäkring,
3. konto som innehas av dödsbo,
4. spärrat konto,
5. partnerjurisdiktionskonto, och
6. kvalificerat kreditkortskonto.

Undantaget i första stycket för konto som innehas av dödsbo gäller endast till och med det fjärde kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade.

4 kap.

6 §

Oavsett vad som sägs i 3–5 §§ ska ett konto vars saldo eller värde uppgick till mer än 1 000 000 US-dollar den 30 juni 2014 eller vid utgången av 2015 eller ett senare kalenderår anses vara ett rapporteringspliktigt konto om det finns en tjänsteman som har särskilt ansvar för kontakterna med kontohavaren och den tjänstemannen har eller får kännedom om att kontohavaren är en specificerad amerikansk person.

Oavsett vad som sägs i 3–5 §§ ska ett konto vars saldo eller värde uppgick till mer än 1 000 000 US-dollar den 30 juni 2014 eller vid utgången av 2015 eller ett senare kalenderår anses vara ett rapporteringspliktigt konto om det finns en tjänsteman som har särskilt ansvar för kontakterna med kontohavaren och den tjänstemannen har eller får kännedom om att kontohavaren är en specificerad amerikansk person. *Ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska ha processer och rutiner för att en sådan tjänsteman ska upptäcka om och när omständigheterna ändras på ett sådant sätt att ett konto blir ett rapporteringspliktigt konto enligt 3–5 §§ och denna paragraf. Exempel på en sådan ändrad omständighet är om tjänstemannen underrättas om att kontohavaren har en ny postadress i USA.*

5 kap.

1 §

I samband med att en fysisk person öppnar ett nytt konto hos ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska enheten inhämta ett intygande från den fysiska personen där han eller hon uppger de omständigheter som behövs för att avgöra om han eller hon har hemvist i USA.

Innan en fysisk person öppnar ett nytt konto hos ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska institutet inhämta ett intygande från den fysiska personen där han eller hon uppger de omständigheter som behövs för att avgöra om han eller hon har hemvist i USA.

Om det av det intygandet framgår att den fysiska personen har hemvist i USA, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inhämta ett intygande från den fysiska personen som innehåller hans eller hennes amerikanska skatteregistreringsnummer, om detta inte anges redan i det intygande som inhämtats enligt första stycket.

6 kap.

2 §¹

För att fastställa om en enhet är en specificerad amerikansk person, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet granska den information som inhämtats för att kunna upprätthålla kontakterna med kontohavaren eller på grund av bestämmelser i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller i annan författning. Om det finns skäl att anta att kontohavaren är en amerikansk person, ska kontohavaren anses vara en specificerad amerikansk person om det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte

1. inhämtar ett intygande från kontohavaren om att kontohavaren inte är en specificerad amerikansk person, eller

2. utifrån den övriga information som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet har tillgång till eller information som är allmänt tillgänglig kan fastställa att kontohavaren inte är en specificerad amerikansk person.

Vid tillämpning av första stycket ska det anses finnas skäl att anta att kontohavaren är en amerikansk person om det finns

1. uppgift om att kontohavaren bildats i USA eller i enlighet med amerikansk lagstiftning,

2. uppgift om en amerikansk adress för kontohavaren, eller

3. annan uppgift som talar för att kontohavaren är en amerikansk person.

7 kap.

1 §

Ett nytt konto är ett rapporteringspliktigt konto om det innehas av en eller flera enheter som är specificerade amerikanska personer. Ett konto är också ett rapporteringspliktigt konto om det innehas av en eller flera andra enheter som är passiva icke-finansiella enheter och över vilka en eller flera fysiska personer som är medborgare eller har hemvist i USA har bestämmande inflytande. *Ett nytt konto är också rapporteringspliktigt om ett sådant intygande från kontohavaren eller personerna med bestämmande inflytande som krävs enligt 3 eller 4 § inte kommer in.*

Ett nytt konto är ett rapporteringspliktigt konto om det innehas av en eller flera enheter som är specificerade amerikanska personer. Ett konto är också ett rapporteringspliktigt konto om det innehas av en eller flera andra enheter som är passiva icke-finansiella enheter och över vilka en eller flera fysiska personer som är medborgare eller har hemvist i USA har bestämmande inflytande.

Ett nytt konto är dock inte ett rapporteringspliktigt konto om

1. kontohavaren är ett deltagande finansiellt institut,

2. det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inhämtar ett intygande från kontohavaren om att den är ett finansiellt institut som bedöms följa FATCA-reglerna eller en undantagen faktisk innehavare i enlighet med relevanta amerikanska författningar, eller

2. det rapporteringsskyldiga finansiella institutet *innan kontot öppnas* inhämtar ett intygande från kontohavaren om att den är ett finansiellt institut som bedöms följa FATCA-reglerna eller en undantagen faktisk innehavare i enlighet med relevanta amerikanska författningar, eller

3. när kontohavaren är ett deltagande finansiellt institut eller ett registrerat finansiellt institut som bedöms följa FATCA-reglerna, det rapporteringsskyldiga finansiella institutet kontrollerar kontohavarens identifieringsnummer som internationell förmedlare på amerikanska federala skattemyndighetens lista över icke-amerikanska finansiella institut.

3 §²

För att fastställa vilka personer som är personer med bestämmande inflytande i en enhet, får det rapporteringsskyldiga finansiella institutet förlita sig på den information som inhämtats på grund av bestämmelser i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

För att fastställa om en person med bestämmande inflytande är medborgare eller har hemvist i

För att fastställa om en person med bestämmande inflytande är medborgare eller har hemvist i

² Senaste lydelse 2017:661.

USA, ska det rapporterings-
skyldiga finansiella institutet *i
samband med att* ett konto öppnas
inhämta ett intygande från konto-
havaren eller från personerna med
bestämmande inflytande.

Om det av intygandet framgår att en eller flera personer med
bestämmande inflytande är medborgare eller har hemvist i USA, ska det
rapporteringskyldiga finansiella institutet inhämta ett intygande från
kontohavaren eller personerna med bestämmande inflytande som
innehåller dennes eller deras skatteregistreringsnummer, om dessa inte
anges redan i det intygande som inhämtats enligt andra stycket.

USA, ska det rapporterings-
skyldiga finansiella institutet
innan ett konto öppnas inhämta
ett intygande från kontohavaren
eller från personerna med
bestämmande inflytande.

4 §

I alla andra fall än som avses i
2 § och 3 § första stycket ska det
rapporteringskyldiga finansiella
institutet inhämta ett intygande
från kontohavaren för att
fastställa om de omständigheter
som är av betydelse för
tillämpningen av 1 § föreligger.

I alla andra fall än som avses i
2 § och 3 § första stycket ska det
rapporteringskyldiga finansiella
institutet *innan kontot öppnas*
inhämta ett intygande från konto-
havaren för att fastställa om de
omständigheter som är av bety-
delse för tillämpningen av 1 §
föreligger.

Om det av intygandet framgår att kontohavaren är en specificerad
amerikansk person, ska det rapporteringskyldiga finansiella institutet
inhämta ett intygande från kontohavaren som innehåller dennes
amerikanska skatteregistreringsnummer.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 december 2018.
 2. Bestämmelserna i 5 kap. 1 § och 7 kap. 1, 3 och 4 §§ i sin nya lydelse tillämpas i fråga om konton som öppnas efter den 30 november 2018.
 3. I fråga om bestämmelserna i 3 kap. 3 § i sin nya lydelse gäller följande.
 - a) När dödsfallet inträffat före den 1 januari 2015 ska ett konto som innehas av ett dödsbo behandlas som om dödsfallet inträffade under kalenderåret 2015.
 - b) Granskningen enligt 4–8 kap. av konton som innehas av dödsbon ska ha genomförts senast den 31 december det femte kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade eller senast den 31 december 2020 om dödsfallet inträffat före den 1 januari 2015.
 - c) Om kontot öppnats efter den 30 juni 2014 gäller vid granskningen att sådana intyganden som det rapporteringskyldiga finansiella institutet ska inhämta enligt bestämmelserna i 7 kap. ska inhämtas senast den 31 december det femte kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade eller senast den 31 december 2020 om dödsfallet inträffat före den 1 januari 2015.
 4. Bestämmelserna i den nya 2 kap. 3 a § samt i 2 kap. 9, 15, 16 och 21 §§, 4 kap. 6 § och 6 kap. 2 § i sin nya lydelse tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2018.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton

dels att 2 kap. 1, 9, 15, 16 och 22 §§, 3 kap. 1, 2, 5 och 11 §§, 4 kap. 9 §, 5 kap. 1 §, 6 kap. 2 §, 7 kap. 1–4 §§ och 8 kap. 3 § ska ha följande lydelse, *dels* att det ska införas en ny paragraf, 2 kap. 4 a §, och närmast före 2 kap. 4 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

1 §¹

I detta kapitel finns definitioner av vissa begrepp samt förklaringar till hur vissa termer och uttryck används i lagen. Det finns även definitioner och förklaringar i 3 och 8 kap.

Bestämmelser om betydelsen av följande begrepp, termer och uttryck samt förklaringar finns i nedan angivna paragrafer:

aktiv icke-finansiell enhet i 2–4 §§

andel i eget kapital i 22 §

andel i eget kapital i 4 a §

annan stat eller jurisdiktion i 22 §

Andel i eget kapital

4 a §

Med andel i eget kapital avses, när det är fråga om ett svenskt handelsbolag eller en i utlandet delägarbeskattad juridisk person som är ett finansiellt institut, en andel i handelsbolagets eller den juridiska personens kapital eller i dess avkastning. När det är fråga om en trust som är ett finansiellt institut anses en andel i eget kapital innehas av varje person som betraktas som stiftare eller förmånstagare för hela eller en del av trusten eller en annan fysisk person som utövar verklig kontroll över trusten.

¹ Senaste lydelse 2017:190.

Vid tillämpning av första stycket ska en person betraktas som förmånstagare av en trust om personen har rätt att direkt eller indirekt, såsom genom ombud, få en fixerad eller diskretionär utdelning från trusten.

9 §

En enhet är ett finansiellt institut, om

1. den i sin näringsverksamhet huvudsakligen bedriver en eller flera av följande verksamheter för en kunds räkning:

a) handel med penningmarknadsinstrument, valuta, valuta-, ränte- eller indexinstrument, överlåtbara värdepapper eller råvarufutures,

b) individuell och kollektiv portföljförvaltning, eller

c) annan verksamhet som innebär att finansiella tillgångar investeras, administreras eller förvaltas, eller

2. dess bruttointäkter huvudsakligen kommer från investering i, återinvestering i eller handel med finansiella tillgångar och den förvaltas av en annan enhet som är en sådan enhet som beskrivs i 1 eller i 7, 8 eller 10 §.

Vid tillämpning av första stycket ska en enhet anses i sin näringsverksamhet huvudsakligen bedriva en verksamhet, eller dess bruttointäkter anses huvudsakligen komma från en verksamhet, om enhetens intäkter som härrör från sådan verksamhet motsvarar eller överstiger 50 procent av enhetens sammanlagda intäkter under den kortaste perioden av

1. den treårsperiod som avslutas vid utgången av det räkenskapsår som föregår tidpunkten då bedömningen görs, eller

2. den period som enheten har existerat.

Första stycket ska tolkas i enlighet med definitionen av begreppet finansiellt institut i rekommendationerna från arbetsgruppen för finansiella åtgärder (FATF) i dessas lydelse som antogs i februari 2012.

Sådana finansiella institut som avses i första stycket benämns i denna lag investeringsenheter.

15 §

Med kontantvärde avses det belopp som är det högsta av

1. det belopp som en försäkringstagare har rätt att få vid återköp eller *uppsägning* av ett försäkringsavtal, utan avdrag för avgifter för återköp eller pantsättning, eller

2. det belopp som försäkringstagaren kan låna i enlighet med eller med hjälp av avtalet.

I kontantvärdet ska det dock inte ingå belopp som betalas i enlighet med ett försäkringsavtal och som

1. betalas med anledning av en dödsfallsförsäkring och uteslutande till följd av den försäkrades dödsfall,

2. är en personskade- eller sjukdomsförmån eller annan försäkringsförmån som utgör ersättning för ekonomisk skada som uppkommit i samband med en sådan händelse som försäkringen gäller för,

3. är en återbetalning till försäkringstagaren av premie, exklusive försäkringsavgifter, som tidigare har betalats i enlighet med ett försäkringsavtal som inte är ett livränteavtal eller en dödsfallsförsäkring, på grund av att avtalet hävts eller sagts upp, risken reducerats under försäkringsavtalets löptid eller premien ändrats till följd av en korrigering av ett räknfel eller annat misstag avseende premien,

4. är en återbäring till försäkringstagaren, utom vid uppsägning, om återbäringen avser ett försäkringsavtal enligt vilket de enda förmåner som ska betalas ut är sådana som anges i 2, eller

5. är avkastning på en förskottspremie eller en premiebetalning för ett försäkringsavtal för vilket premien ska betalas minst en gång om året, om beloppet av förskottspremien eller premiebetalningen inte överstiger nästa årspremie som ska betalas enligt avtalet.

16 §

Med kontohavare avses den person som har registrerats eller identifierats som innehavare av ett finansiellt konto.

Om det finansiella kontot är ett försäkringsavtal med kontantvärde eller ett livränteavtal, avses med kontohavare varje person som kan få rätt till kontantvärdet eller har rätt att ändra avtalets förmånstagare. Om det inte finns någon person som kan få rätt till kontantvärdet eller har rätt att ändra förmånstagare, ska varje person som i avtalet anges som försäkringstagare och varje person med förvärvade rättigheter till utbetalning i enlighet med avtalet anses som kontohavare. När utbetalningar börjar göras från ett försäkringsavtal med kontantvärde eller ett livränteavtal, anses varje person som har rätt till utbetalning som kontohavare.

När en person som inte är ett finansiellt institut förvaltar ett finansiellt konto i egenskap av ombud, förmyndare, förvaltare, behörig undertecknare, investeringsrådgivare eller förmedlare till förmån för en annan person eller för en annan persons

När en person som inte är ett finansiellt institut förvaltar ett finansiellt konto i egenskap av ombud, förmyndare, förvaltare, behörig undertecknare, investeringsrådgivare eller förmedlare till förmån för en annan person eller för en annan persons

räkning, ska den andra personen anses vara innehavare av kontot. Detta gäller dock inte när en advokat förvaltar ett finansiellt konto till förmån för en klient.

räkning, ska den andra personen anses vara innehavare av kontot. Ombudet, förmyndaren, förvaltaren, den behörig undertecknaren, investeringsrådgivaren eller förmedlaren ska på begäran lämna uppgift till det rapporteringsskyldiga finansiella institut där kontot finns om kontohavarens identitet.

22 §²

I denna lag avses med

andel i eget kapital: när det är fråga om ett svenskt handelsbolag eller en i utlandet delägarbeskattad juridisk person som är ett finansiellt institut, en andel i handelsbolagets eller den juridiska personens kapital eller i dess avkastning,

annan stat eller jurisdiktion: om något annat inte anges, en annan stat eller jurisdiktion än Sverige eller USA,

befintligt konto: ett finansiellt konto som öppnats den 31 december 2015 eller tidigare,

dotterföretag: dotterföretag i enlighet med det begreppets betydelse enligt aktiebolagslagen (2005:551),

enhet: en juridisk person eller en annan juridisk konstruktion, såsom ett bolag, en delägarbeskattad juridisk person, en trust eller en stiftelse,

försäkringsavtal: ett annat avtal än ett livränteavtal, som innebär att utfärdaren förbinder sig att betala ut ett belopp vid ett eller flera tillfällen till följd av en specifik oviss händelse förknippad med dödsfall, sjukdom, olycksfall, skadeståndsanspråk eller egendomsskada,

försäkringsavtal med kontantvärde: ett försäkringsavtal som har ett kontantvärde och som inte är ett ansvarsåterförsäkringsavtal mellan två försäkringsföretag,

högvärdekonto: ett befintligt konto som innehas av en eller flera fysiska personer och vars sammanräknade saldo eller värde uppgår till mer än 1 000 000 US-dollar den 31 december 2015 eller vid utgången av ett senare kalenderår,

livränteavtal: ett avtal

1. enligt vilket utfärdaren förbinder sig att göra utbetalningar under en viss tidsperiod som helt eller delvis bestäms med hänsyn till den förväntade livslängden för en eller flera personer, eller

2. som betraktas som livränteavtal i enlighet med den stats eller jurisdiktions lagstiftning, föreskrifter eller praxis där avtalet slöts och i enlighet med vilken utfärdaren förbinder sig att göra utbetalningar under ett visst antal år,

lågvärdekonto: ett befintligt konto som innehåller av en eller flera fysiska personer och vars sammanräknade saldo eller värde inte uppgår till mer än 1 000 000 US-dollar den 31 december 2015,

nytt konto: ett finansiellt konto som öppnats den 1 januari 2016 eller senare,

odokumenterat konto: ett konto som ska anses vara ett odokumenterat konto enligt 4 kap. 3 eller 11 §,

skatteregistreringsnummer: ett identifikationsnummer för skattebetalare eller en funktionell motsvarighet till det om ett sådant nummer saknas.

3 kap.

1 §³

Följande enheter är, även om de är finansiella institut, undantagna från rapporteringskyldighet:

1. Sveriges riksbank,
2. svenska myndighetsenheter,
3. internationella organisationer i Sverige,
4. breda pensionsfonder,
5. pensionsstiftelser enligt lagen (1967:531) om tryggnads- och pensionsutfästelse m.m.,
5. pensionsstiftelser enligt lagen (1967:531) om tryggnads- och pensionsutfästelse m.m., om arbetsgivaren som grundat stiftelsen
 - a) är obegränsat skattskyldig i Sverige, och
 - b) inte är en investeringsenhet eller en passiv icke-finansiell enhet, och
6. kvalificerade utfärdare av kreditkort, och
6. kvalificerade utfärdare av kreditkort.
7. vinstandelsstiftelser.

Enheter som avses i första stycket 1–3 ska dock inte vara undantagna från rapporteringskyldighet i den del deras verksamhet är sådan kommersiell verksamhet som normalt bedrivs av sådana finansiella institut som anges i 2 kap. 7, 8 eller 10 §.

2 §⁴

Följande konton är undantagna från rapporteringsplikt:

1. pensionsförsäkring som uppfyller kraven i inkomstskattelagen (1999:1229) och som tecknas och förvaltas i Sverige,
2. pensionssparkonto som uppfyller kraven i inkomstskattelagen,
3. viss temporär dödsfallsförsäkring,
1. viss temporär dödsfallsförsäkring,

³ Senaste lydelse 2017:190.

⁴ Senaste lydelse 2017:190.

4. konto som innehas av dödsbo,
5. spärrat konto,
6. kvalificerat kreditkortskonto,
och
7. vilande konto.

2. konto som innehas av dödsbo,
3. spärrat konto,
4. kvalificerat kreditkortskonto,
och
5. vilande konto.

Undantaget i första stycket för konto som innehas av dödsbo gäller endast till och med det fjärde kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade.

5 §

Med bred pensionsfond avses en fond som etablerats i Sverige för att tillhandahålla ålderspension eller ersättning vid nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall till förmånstagare som är eller tidigare har varit anställda, eller till förmånstagare som angetts av sådana anställda, hos en eller flera arbetsgivare på grundval av utförda tjänster, om fonden

1. inte har någon enskild förmånstagare som har rätt till mer än fem procent av fondens tillgångar,

2. regleras av offentlig myndighet och rapporterar in uppgifter om sina förmånstagare till Skatteverket, och

3. uppfyller minst ett av följande krav:

a) Den är generellt undantagen från beskattning i Sverige av investeringsinkomst, eller dess investeringsinkomst är avdragsgill eller beskattas med en lägre skattesats, enligt svensk lagstiftning på grund av fondens status som pensionsordning eller ordning för andra pensionsförmåner.

b) Minst 50 procent av avsättningarna till fonden, bortsett från överföringar av tillgångar från andra undantagna pensionsfonder eller från sådana pensionsförsäkringar som avses i 2 § 1, kommer från den finansierande arbetsgivaren.

c) Utbetalningar eller uttag från fonden som inte är förenade med kostnader, bortsett från överföringar av tillgångar till andra undantagna pensionsfonder eller till sådana pensionsförsäkringar som avses i 2 § 1, medges endast vid specificerade händelser i samband med pensionering, nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall.

d) Avsättningar, med undantag för tillåtna kompensationsinbetalningar, som arbetstagare gör till fonden begränsas med hänsyn till arbetstagarens intjänade inkomst eller får inte överstiga 50 000 US-dollar per år.

b) Minst 50 procent av avsättningarna till fonden, bortsett från överföringar av tillgångar från andra undantagna pensionsfonder, kommer från den finansierande arbetsgivaren.

c) Utbetalningar eller uttag från fonden som inte är förenade med kostnader, bortsett från överföringar av tillgångar till andra undantagna pensionsfonder, medges endast vid specificerade händelser i samband med pensionering, nedsatt arbetsförmåga eller dödsfall.

11 §⁵

Med vilande konto avses ett annat finansiellt konto än ett livförsäkringsavtal om livränteavtal om

1. kontots saldo eller värde vid utgången av kalenderåret inte överstiger 1 000 US-dollar,

2. kontohavaren inte har initierat några transaktioner på kontot eller på något annat av sina konton hos det rapporteringsskyldiga finansiella institutet under de senaste tre åren, och

3. kontohavaren inte har kommunicerat med det rapporteringsskyldiga finansiella institutet angående kontot eller något annat av sina konton hos det institutet under de senaste sex åren.

4. i fråga om försäkringsavtal med kontantvärde, det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte har kommunicerat med kontohavaren angående kontot eller något annat av kontohavarens konton hos det institutet under de senaste sex åren.

4 kap.

9 §

Oavsett vad som sägs i 5–7 §§ ska ett högvärdekonto som innehas av en fysisk person, om något annat inte anges i 2 kap. 20 §, anses vara ett rapporteringspliktigt konto om det finns en tjänsteman som har särskilt ansvar för kontakterna med kontohavaren och den tjänstemannen har eller får kännedom om att kontohavaren har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion.

Oavsett vad som sägs i 5–8 §§ ska ett högvärdekonto som innehas av en fysisk person, om något annat inte anges i 2 kap. 20 §, anses vara ett rapporteringspliktigt konto om det finns en tjänsteman som har särskilt ansvar för kontakterna med kontohavaren och den tjänstemannen har eller får kännedom om att kontohavaren har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion. *Ett rapporteringsskyldigt finansiellt ska ha processer och rutiner för att en sådan tjänsteman ska upptäcka om och när omständigheterna ändras på ett sådant sätt att*

⁵ Senaste lydelse 2017:190.

kontot blir rapporteringspliktigt enligt 5–8 §§ och denna paragraf. Exempel på en sådan ändrad omständighet är om tjänstemannen underrättas om att kontohavaren har en ny postadress i en annan stat eller jurisdiktion.

5 kap.

1 §

I samband med att en fysisk person öppnar ett nytt konto hos ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska institutet inhämta ett intygande från den fysiska personen där han eller hon uppger vilken eller vilka stater och jurisdiktioner han eller hon har hemvist i.

Innan en fysisk person öppnar ett nytt konto hos ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska institutet inhämta ett intygande från den fysiska personen där han eller hon uppger vilken eller vilka stater och jurisdiktioner han eller hon har hemvist i.

Om det av det intygandet framgår att den fysiska personen har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inhämta ett intygande från den fysiska personen som innehåller hans eller hennes skatteregistreringsnummer i den staten eller jurisdiktionen och födelsedatum, om dessa inte anges redan i det intygande som inhämtats enligt första stycket.

6 kap.

2 §⁶

För att utreda om en enhet har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet granska den information som inhämtats för att kunna upprätthålla kontakterna med kontohavaren eller på grund av bestämmelser i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller i annan författning. Om det finns skäl att anta att kontohavaren har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska kontohavaren anses ha hemvist i den staten eller jurisdiktionen om det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte

1. inhämtar ett intygande från kontohavaren om att kontohavaren inte har hemvist i denna stat eller jurisdiktion, eller

2. utifrån den övriga information som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet har tillgång till eller information som är allmänt tillgänglig kan fastställa att kontohavaren inte har hemvist i denna stat eller jurisdiktion.

Vid tillämpning av första stycket ska det anses finnas skäl att anta att kontohavaren har

*hemvist i en annan stat eller
jurisdiktion om det finns*

*1. uppgift om att kontohavaren
bildats i en annan stat eller
jurisdiktion eller i enlighet med
lagstiftningen där,*

*2. uppgift om en adress för
kontohavaren i en annan stat eller
jurisdiktion, eller*

*3. annan uppgift som talar för
att kontohavaren har hemvist i en
annan stat eller jurisdiktion.*

7 kap.

1 §

Om något annat inte anges i 2 kap. 20 § är ett nytt konto ett rapporteringspliktigt konto

1. om det innehas av en eller flera enheter som har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion,

2. om det innehas av en eller flera enheter som är passiva icke-finansiella enheter och över vilka en eller flera fysiska personer som har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion har bestämmande inflytande, *eller*

2. om det innehas av en eller flera enheter som är passiva icke-finansiella enheter och över vilka en eller flera fysiska personer som har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion har bestämmande inflytande.

3. om ett sådant intygande från kontohavaren eller personerna med bestämmande inflytande som krävs enligt 3 eller 4 § inte kommer in.

2 §

För att fastställa om en enhet har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska det rapporterings-skyldiga finansiella institutet *i samband med att ett konto öppnas inhämta ett intygande från kontohavaren.*

För att fastställa om en enhet har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska det rapportering-skyldiga finansiella institutet *innan ett konto öppnas inhämta ett intygande från kontohavaren.*

Ett intygande som avses i första stycket behöver dock inte inhämtas om det av den information som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet har tillgång till eller information som är allmänt tillgänglig kan antas att kontohavaren inte har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion.

3 §⁷

För att fastställa om en enhet är en passiv icke-finansiell enhet,

För att fastställa om en enhet är en passiv icke-finansiell enhet,

⁷ Senaste lydelse 2017:190.

ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inhämta ett intygande om detta från kontohavaren. Ett sådant intygande behöver dock inte inhämtas, om det utifrån den information som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet har tillgång till eller information som är allmänt tillgänglig kan antas att kontohavaren är

ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet *innan kontot öppnas* inhämta ett intygande om detta från kontohavaren. Ett sådant intygande behöver dock inte inhämtas, om det utifrån den information som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet har tillgång till eller information som är allmänt tillgänglig kan antas att kontohavaren är

1. en aktiv icke-finansiell enhet, eller
2. ett annat finansiellt institut än en sådan investeringsenhet som avses i 2 kap. 9 § första stycket 2 i en stat eller jurisdiktion som inte är en deltagande jurisdiktion.

Vid tillämpning av första stycket 2 ska ett finansiellt instituts fasta driftställe i en annan stat eller jurisdiktion anses vara ett finansiellt institut i den staten eller jurisdiktionen.

4 §⁸

För att fastställa vilka personer som är personer med bestämmande inflytande över en enhet, får det rapporteringsskyldiga finansiella institutet förlita sig på den information som inhämtats på grund av bestämmelser i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

För att fastställa om en person med bestämmande inflytande har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet *i samband med att* ett konto öppnas inhämta ett intygande från kontohavaren eller från personerna med bestämmande inflytande.

För att fastställa om en person med bestämmande inflytande har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet *innan* ett konto öppnas inhämta ett intygande från kontohavaren eller från personerna med bestämmande inflytande.

Om det av intygandet framgår att en eller flera personer med bestämmande inflytande har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion, ska det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inhämta ett intygande från kontohavaren eller personerna med bestämmande inflytande som innehåller dennes eller deras skatteregistreringsnummer, om dessa inte anges redan i det intygande som inhämtats enligt andra stycket.

8 kap.

3 §

Om inte något annat anges, ska ett kontos saldo eller värde vid

Om inte något annat anges, ska ett kontos saldo eller värde vid

tillämpningen av 4–8 kap. fastställas per den sista dagen av ett kalenderår eller en annan lämplig rapporteringsperiod.

När ett kontos saldo eller värde vid utgången av ett kalenderår har betydelse för granskningen enligt 4–8 kap., ska ett rapporterings-skyldigt finansiellt institut räkna med kontots saldo eller värde per den sista dagen för den rapporteringsperiod som löper ut samtidigt med kalenderåret eller under kalenderåret.

tillämpningen av 3–8 kap. fastställas per den sista dagen av ett kalenderår eller en annan lämplig rapporteringsperiod.

När ett kontos saldo eller värde vid utgången av ett kalenderår har betydelse för granskningen enligt 3–8 kap., ska ett rapporterings-skyldigt finansiellt institut räkna med kontots saldo eller värde per den sista dagen för den rapporteringsperiod som löper ut samtidigt med kalenderåret eller under kalenderåret.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 december 2018.
 2. Bestämmelserna i 5 kap. 1 § och 7 kap. 1–4 §§ i sin nya lydelse tillämpas i fråga om konton som öppnas efter den 30 november 2018.
 3. Bestämmelserna i 3 kap. 2 § första stycket och 3 kap. 5 § i sin nya lydelse tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2018. Granskningen enligt 4–8 kap. av pensionsförsäkringar och pensionssparkonton ska ha genomförts senast den 30 april 2019. Om kontot öppnats efter den 31 december 2015 gäller vid granskningen att sådana intyganden som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet ska inhämta enligt bestämmelserna i 5 kap. ska inhämtas senast den 30 april 2019.
 4. I fråga om bestämmelserna i det nya 3 kap. 2 § andra stycket gäller följande.
 - a) När dödsfallet inträffat före den 1 januari 2015 ska ett konto som innehas av ett dödsbo behandlas som om dödsfallet inträffade under kalenderåret 2015.
 - b) Granskningen enligt 4–8 kap. av konton som innehas av dödsbon ska ha genomförts senast den 31 december det femte kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade eller senast den 31 december 2020 om dödsfallet inträffat före den 1 januari 2015.
 - c) Om kontot öppnats efter den 31 december 2015 gäller vid granskningen att sådana intyganden som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet ska inhämta enligt bestämmelserna i 7 kap. ska inhämtas senast den 31 december det femte kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade eller senast den 31 december 2020 om dödsfallet inträffat före den 1 januari 2015.
 5. Bestämmelserna i 3 kap. 1 § i den nya lydelsen tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2019. För vinstandelsstiftelser och pensionsstiftelser som är rapporteringsskyldiga finansiella institut gäller, i stället för det som anges i 2 kap. 22 §, att nya konton är konton som öppnas efter den 30 november 2018 och att befintliga konton är konton som öppnats före den 1 december 2018. Vinstandelsstiftelser och pensionsstiftelser som är rapporteringsskyldiga

finansiella institut ska ha genomfört granskningen av befintliga konton enligt 4 och 6 kap. senast den 31 december 2019.

6. Bestämmelserna i den nya 2 kap. 4 a § samt i 2 kap. 9, 15, 16 och 22 §§, 3 kap. 11 § 4 kap. 9 §, 6 kap. 2 § och 8 kap. 3 § i sin nya lydelse tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2018.

3 Bakgrund

Det multilaterala avtalet mellan behöriga myndigheter om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, förkortat MCAA, innebär att OECD:s standard för sådant informationsutbyte ska genomföras och tillämpas i Sverige. Avtalet hade den 15 januari 2018 undertecknats av 98 stater och jurisdiktioner. Vissa av dessa, bl.a. Sverige och nästan alla EU:s övriga medlemsstater, åtog sig att ha genomfört avtalet till den 1 januari 2016 och att påbörja utbytet under 2017. Övriga åtog sig att ha genomfört avtalet till den 1 januari 2017 eller den 1 januari 2018 och att påbörja utbytet under 2018 eller 2019. Vid Ekofin-rådets möte den 9 december 2014 antogs rådets direktiv 2014/107/EU om ändring av direktiv 2011/16/EU vad gäller obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar i fråga om beskattning, DAC 2. Direktivet innebar att OECD:s globala standard för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton togs in i EU-rätten.

OECD:s globala standard för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton består av två delar. Den ena delen är modeller för avtal om att genomföra och tillämpa de gemensamma rapporteringsnormerna (Common Reporting Standard, CRS) och den andra delen är CRS. Till CRS finns även en kommentar som innehåller vägledning för tolkning och tillämpning. På OECD:s webbplats för automatiskt informationsutbyte (www.oecd.org/tax/automatic-exchange) har det även publicerats Frågor & Svar till ytterligare vägledning för tolkning och tillämpning av CRS och dess kommentar. Svaren på frågorna är resultatet av diskussioner mellan de stater och jurisdiktioner som deltar i OECD:s arbete. Hela den globala standarden, inklusive kommentarer, finns att tillgå på OECD:s webbplats för automatiskt informationsutbyte.

MCAA och DAC 2 genomfördes i svensk lagstiftning enligt förslag i propositionen En global standard för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton (prop. 2015/16:29). Lagstiftningen trädde i kraft den 1 januari 2016. De flesta bestämmelserna togs in i den nya lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, i den nya lagen (2015:912) om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton och i det nya 22 b kap. i skatteförfarandelagen (2011:1244).

Därefter fortsatte diskussionerna inom OECD när det gäller tolkning och tillämpning av CRS och på vissa områden ledde det till att ytterligare Frågor & Svar publicerades på OECD:s webbplats för automatiskt informationsutbyte. Diskussioner ägde även rum mellan företag och myndigheter i Sverige samt mellan myndigheter i Sverige och myndigheter i andra länder, inte minst mellan de nordiska länderna. Detta resulterade i att vissa områden där det fanns behov av justeringar i den svenska lagstiftningen identifierades. Dessa ändringar gjordes efter förslag i proposition 2016/17:48 Vissa ändringar vad gäller automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton. Ändringarna trädde i kraft den 1 april 2017.

4 Ytterligare ändringar i den globala standarden

För närvarande pågår mer systematiska utvärderingar i det globala forumet för transparens och informationsutbyte i fråga om skatter, Global Forum, av varje stats eller jurisdiktions specifika sätt att genomföra den globala standarden i nationell lagstiftning och vad som kan förbättras eller förtydligas i respektive land. Utvärderingarna syftar till att på ett tidigt stadium åskådliggöra mer övergripande brister eller risker i respektive stats eller jurisdiktions lagstiftning för att ge staterna och jurisdiktionerna möjlighet att åtgärda eventuella problem innan staternas och jurisdiktionernas genomförande av den globala standarden ska utvärderas mer ingående (genom s.k. Peer Review) under kommande år. Sveriges genomförande-lagstiftning har utvärderats under 2017.

Det kan konstateras att olika länder använder sig av olika lagstiftningstekniker och att de har olika omgivande bestämmelser och principer som får betydelse för hur ett internationellt regelverk genomförs i den nationella lagstiftningen. Ett exempel på detta är förekomsten och betydelsen av förarbeten vid tillämpning av svensk lag. För den som är insatt i detta kan det te sig klart att det i vissa lägen är tillräckligt att ett visst förhållande förklaras eller ett exempel ges i förarbetena, t.ex. i författningskommentaren, i stället för att det tas in i lagtexten. Detta är emellertid inte lika självklart för en person vars expertområde är ett annat lands rättssystem. I Global Forums arbetsgrupp för automatiskt informationsutbyte representeras fler än 100 länder. Det är representanter för dessa länder som tillsammans går igenom och utvärderar varje lands nationella lagstiftning. Även Europeiska kommissionen deltar i detta arbete. De gemensamma slutsatserna får mycket stor vikt vid ett enskilt lands bedömning av om ett annat land fullgör sina åtaganden enligt det multilaterala avtalet mellan behöriga myndigheter om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, förkortat MCAA och därmed även rådets direktiv 2014/107/EU om ändring av direktiv 2011/16/EU vad gäller obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar i fråga om beskattning, DAC 2. Det är därför viktigt att se till att den svenska lagstiftningen står i överensstämmelse med de internationella regelverken utifrån de slutsatser som dragits i Global Forum. Om detta inte görs finns det en risk för att det i förlängningen leder till att andra länder säger upp avtalet gentemot Sverige med motiveringen att Sverige inte lever upp till den ingångna överenskommelsen, eller att Europeiska kommissionen inleder överträdelseärende gentemot Sverige. Genom utvärderingen och diskussionerna i Global Forum har därför ytterligare några områden kunnat identifieras där ytterligare bestämmelser, justeringar eller tydliggöranden i den svenska lagstiftningen bedöms nödvändiga. I vissa delar finns motsvarande behov också i den svenska lagstiftningen avseende avtalet mellan Sverige och Amerikas förenta stater för att förbättra internationell efterlevnad av skatteregler och för att genomföra FATCA, förkortat FATCA-avtalet. Förslag till dessa bestämmelser, justeringar och tydliggöranden finns i följande avsnitt. I några fall ges också förslag till tydliggöranden som inte specifikt behandlats inom ramen för utvärderingen i Global Forum med avseende på den svenska lagstiftningen.

4.1 Lagtekniska tydliggöranden i fråga om identifiering av rapporteringspliktiga konton

Promemorians förslag: I lagen om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet och lagen om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton ska följande tydliggöranden och justeringar tas in.

Begreppet investeringsenhet ska tolkas i överensstämmelse med begreppet ”finansiellt institut” i rekommendationerna från Financial Action Task Force från februari 2012.

Begreppet kontantvärde innefattar även belopp som en försäkringstagare har rätt att få då ett försäkringsavtal upphör vid andra fall än vid återköp eller uppsägning.

En ”andel i eget kapital” med avseende på trustar som är finansiella institut anses innehas av varje person som betraktas som stiftare eller förmånstagare för hela eller en del av trusten eller en annan fysisk person som utövar verklig kontroll över trusten. En person ska betraktas som förmånstagare av en trust om personen har rätt att direkt eller indirekt, såsom genom ombud, erhålla en fixerad eller diskretionär utdelning från trusten.

Ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska ha processer och rutiner för att en tjänsteman som har särskilt ansvar för kontakterna med kontohavaren ska upptäcka om och när omständigheterna ändras på ett sådant sätt att kontot blir rapporteringspliktigt. Exempel på en sådan ändrad omständighet är om tjänstemannen underrättas om att kontohavaren har en ny postadress i USA eller i en annan stat eller jurisdiktion.

Vid granskning av befintliga konton som innehas av enheter har ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut skäl att anta att kontohavaren har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion t.ex. om det finns uppgift om att kontohavaren har bildats i en annan stat eller jurisdiktion eller i enlighet med en annan stats eller jurisdiktions lagstiftning eller om det finns uppgift om att kontohavaren har en adress i en annan stat eller jurisdiktion.

Utöver detta ska bestämmelserna i lagen om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton ändras så att det klargörs att de ska tillämpas även i fråga om beräkning av saldo eller värde enligt 3 kap. samma lag och inte bara i fråga om 4–8 kap.

I fråga om definitionen av begreppet investeringsenhet vid tillämpning av lagen om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, anses en enhet huvudsakligen bedriva en verksamhet, eller dess bruttointäkter huvudsakligen komma från en verksamhet, om dess intäkter som härrör från den verksamheten motsvarar eller överstiger 50 procent av enhetens sammanlagda intäkter under den kortaste perioden av den treårsperiod som avslutas vid utgången av det räkenskapsår som föregår den tidpunkt då bedömningen görs eller den period som enheten har existerat.

Skälen för promemorians förslag: I 2 kap. 9 § lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet,

förkortad IDKL, respektive lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, förkortad IDKAL, anges vilka enheter som är sådana finansiella institut som benämns investeringsenheter. Där framgår bl.a. att en enhet är en investeringsenhet om dess bruttointäkter huvudsakligen kommer från investering i, återinvestering i eller handel med finansiella tillgångar och den förvaltas av en annan enhet som är ett finansiellt institut. 2 kap. 9 § IDKAL har tagits in för att genomföra punkten A.6 i Avsnitt VIII i CRS och i bilaga I till rådets direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning, förkortat DAC. I samband med att den svenska lagstiftningen utvärderades av Global Forum har det uppmärksammats att den svenska lagstiftningen inte innehåller någon sådan förklaring till vad som avses med att en enhets bruttointäkter huvudsakligen kommer från en viss verksamhet som finns i de internationella regelverken. Med anledning av resultatet av den utvärdering som ägt rum i Global Forum bör det förtydligas i 2 kap. 9 § IDKAL att en enhet i detta sammanhang ska anses huvudsakligen bedriva en verksamhet, eller dess bruttointäkter huvudsakligen anses komma från en verksamhet, om dess intäkter som härrör från den verksamheten motsvarar eller överstiger 50 procent av enhetens sammanlagda intäkter under den kortaste perioden av den treårsperiod som avslutas vid utgången av det räkenskapsår som föregår den tidpunkt då bedömningen görs eller den period som enheten har existerat. Detta förtydligande finns inte i FATCA-avtalet. Även om detta även i det sammanhanget är en rimlig tolkning av vad som avses med att en enhets bruttointäkter huvudsakligen kommer från en viss verksamhet, bedöms det därför saknas skäl att ta in motsvarande bestämmelse i 2 kap. 9 § IDKL.

När det gäller 2 kap. 9 § IDKAL uppmärksammades det vidare att det inte anges uttryckligen i den svenska lagtexten att bestämmelserna ska tolkas i överensstämmelse med definitionen av "finansiellt institut" i rekommendationerna från Financial Action Task Force, förkortat FATF, i sin lydelse i februari 2012. Detta framgår endast av författningskommentaren. Med anledning av den utvärdering och de diskussioner som förevarit i Global Forum bör ett förtydligande i detta avseende tas in i lagtexten. Eftersom motsvarande anges i FATCA-avtalet avseende definitionen av begreppet investeringsenhet bör motsvarande tydliggörande även tas in i 2 kap. 9 § IDKL.

I 2 kap. 15 § IDKL respektive IDKAL definieras begreppet kontantvärde. I första stycket i de paragraferna anges att kontantvärdet är det högsta av 1) det belopp som en försäkringstagare har rätt att få vid återköp eller uppsägning av ett försäkringsavtal, utan avdrag för avgifter för återköp eller pantsättning, eller 2) det belopp som försäkringstagaren kan låna i enlighet med eller med hjälp av avtalet. I punkten 1 z i artikel 1 i FATCA-avtalet och i punkten C.8 i avsnitt VIII i CRS och i bilaga I till DAC används det engelska uttrycket "termination" där det i den svenska lagtexten används ordet uppsägning. Det svenska uttrycket "uppsägning" synes ha ett något för snävt tillämpningsområde, eftersom begreppet "termination" torde innefatta även situationer när avtalet upphör av något annat skäl än uppsägning. 2 kap. 15 § IDKL respektive IDKAL bör därför justeras på så sätt att ordet "uppsägning" ersätts med orden "annat upphörande".

I 2 kap. 21 § IDKL och 2 kap. 22 § IDKAL anges vad som avses "andel i eget kapital". I samband med att den svenska lagstiftningen utvärderades av Global

Forum uppmärksammades det att det där dock inte anges vad som avses med begreppet i fråga om trustar. Med anledning av den utvärdering och de diskussioner som förevarit i Global Forum bör det i lagtexten även förklaras att en ”andel i eget kapital” med avseende på trustar som är finansiella institut anses innehas av varje person som betraktas som stiftare eller förmånstagare för hela eller en del av trusten eller en annan fysisk person som utövar verklig kontroll över trusten. Detta anges nu endast i författningskommentaren. Vidare bör det tydliggöras att en person ska betraktas som förmånstagare av en trust om personen har rätt att direkt eller indirekt, såsom genom ombud, erhålla en fixerad eller diskretionär utdelning från trusten. Eftersom motsvarande gäller enligt FATCA-avtalet ska detta förtydligas i både IDKL och i IDKAL. Av lagtekniska skäl innebär dessa kompletterande bestämmelser att förklaringarna av begreppet ”andel i eget kapital” bör lyftas ut ur 2 kap. 21 § IDKL respektive 2 kap. 22 § IDKAL och i stället tas in i nya självständiga paragrafer.

I 4 kap. 6 § IDKL och 4 kap. 9 § IDKAL finns bestämmelser som innebär att ett konto, om något annat inte anges, ska anses vara rapporteringspliktigt om det finns en tjänsteman som har särskilt ansvar för kontakterna med kontohavaren och den tjänstemannen har eller får kännedom om att kontohavaren har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion respektive att kontohavaren är en specificerad amerikansk person. 4 kap. 9 § IDKAL togs in för att genomföra punkterna C.4 och C.9 i avsnitt III i CRS och i bilaga I till DAC. I samband med att den svenska lagstiftningen utvärderades av Global Forum har det uppmärksammats att det i den svenska lagstiftningen inte uttryckligen anges att det rapporteringsskyldiga finansiella institutet måste ha processer och rutiner för att en tjänsteman ska upptäcka om och när omständigheterna ändras på ett sådant sätt att kontot blir rapporteringspliktigt. Detta framgår av punkten C.9 i avsnitt III i CRS. Där framgår även, som ett exempel på sådana ändrade omständigheter, att om en sådan tjänsteman underrättas om att kontohavaren har en ny postadress i en annan stat eller jurisdiktion måste det rapporteringsskyldiga finansiella institutet behandla den nya adressen som en ändrad omständighet. Institutet ska då, med hänsyn till den ändrade omständigheten, inhämta lämplig dokumentation enligt 4 kap. 7 § IDKAL. Detta framgår nu endast av författningskommentaren till 4 kap. 10 §. Med hänsyn till den utvärdering och de diskussioner som förevarit i Global Forum bör det tydliggöras i lagtexten i 4 kap. 9 § IDKAL att det rapporteringsskyldiga finansiella institutet måste ha processer och rutiner för att en tjänsteman ska upptäcka om och när omständigheterna ändras på ett sådant sätt att kontot blir rapporteringspliktigt och att ett exempel på en sådan ändrad omständighet är att en sådan tjänsteman underrättas om att kontohavaren har en ny postadress i en annan stat eller jurisdiktion. Eftersom motsvarande gäller i fråga om 4 kap. 6 § IDKL bör motsvarande tydliggörande även i den paragrafen.

Av 6 kap. 2 § IDKL respektive IDKAL framgår bl.a. att det rapporteringsskyldiga finansiella institutet, för att fastställa om en enhet har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion respektive om enheten är en specificerad amerikansk person, ska granska viss information som inhämtats. Om det finns skäl att anta att kontohavaren har hemvist i en viss stat eller jurisdiktion ska kontohavaren anses ha hemvist där, om det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte inhämtar viss

dokumentation eller utifrån viss tillgänglig information kan fastställa att kontohavaren inte har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion respektive att kontohavaren inte är en specificerad amerikansk person. 6 kap. 2 § IDKAL togs in för att genomföra punkten D.1 i avsnitt V i CRS och i bilaga I till DAC. Av punkten D.1 a i avsnitt V i CRS framgår det även att det finns skäl att anta att kontohavaren har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion t.ex. om det finns uppgift om att kontohavaren har bildats i en annan stat eller jurisdiktion eller i enlighet med en annan stats eller jurisdiktions lagstiftning eller om det finns uppgift om att kontohavaren har en adress i en annan stat eller jurisdiktion. I samband med att den svenska lagstiftningen utvärderades av Global Forum uppmärksammades det att det bör förtydligas när det finns skäl att anta att en kontohavare har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion. Detsamma gäller 6 kap. 2 § IDKL.

I 8 kap. 3 § IDKAL finns bestämmelser om beräkning av saldo eller värde. Enligt ordalydelsen gäller bestämmelserna endast vid tillämpning av 4–8 kap. Bestämmelser om beräkning av saldo eller värde finns även i 2–4 §§ förordningen (2015:921) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton. Bestämmelserna i förordningen har ändrats för att tydliggöra att de ska tillämpas vid beräkning av saldon eller värden även enligt 3 kap. IDKAL. Sådana beräkningar är aktuella för att avgöra om ett finansiellt institut är en kvalificerad utfärdare av kreditkort enligt 3 kap. 6 §, om ett konto är ett kvalificerat kreditkortskonto enligt 3 kap. 10 § eller om ett konto är ett vilande konto enligt 3 kap. 11 §. Även 8 kap. 3 § bör ändras så att det klargörs att bestämmelserna ska tillämpas även i fråga om beräkning av saldo eller värde även enligt 3 kap.

Lagförslag

Förslagen medför ändringar i 2 kap. 1, 9 och 21 §§, 4 kap. 6 § och 6 kap. 2 § IDKL, 2 kap. 1, 9 och 22 §§, 4 kap. 9 §, 6 kap. 2 § och 8 kap. 3 § IDKAL, samt att två nya paragrafer, 2 kap. 3 a § IDKL och 3 kap. 4 a § IDKAL, införs.

4.2 Lagtekniska tydliggöranden i fråga om innehåll i kontrolluppgifter om rapporteringspliktiga konton

Promemorians förslag: Det ska framgå av lagtexten att när det är fråga om rapporteringspliktiga konton som är försäkringsavtal med kontantvärde eller livränteavtal, är det som avses med ”saldo eller värde” kontantvärdet eller återköpsvärdet.

Det ska framgå av lagtexten att de belopp som uppgift ska lämnas om i alla kontrolluppgifter om rapporteringspliktiga konton är bruttobeloppen.

I fråga om rapporteringspliktiga konton som är depåkonton ska det framgå av lagtexten att de belopp som uppgift ska lämnas om är sådana som har tillgodoräknats eller betalats ut ”till kontot eller avseende kontot” under året.

När det gäller belopp som uppgift ska lämnas om i kontrolluppgiften om ett rapporteringspliktigt konto som varken är ett depåkonto eller ett inlåningskonto, ska lagtexten justeras språkligt så att det anges att det är fråga om belopp

som har tillgodoräknats eller betalats ut ”avseende kontot” i stället för ”på tillgångar på kontot”. Det ska även tydliggöras att sådana belopp innefattar till exempel det sammanräknade bruttobeloppet av betalningar som har gjorts till kontohavaren med anledning av inlösen.

Skälen för promemorians förslag: I 22 a kap. 5 § och 22 b kap. 5 § skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL, anges vilka uppgifter en kontrolluppgift ska innehålla med avseende på samtliga rapporteringspliktiga konton. En sådan uppgift är kontots saldo eller värde. Av författningskommentarerna till dessa bestämmelser framgår att när det är fråga om ett försäkringsavtal avses försäkringens kontantvärde (prop. 2014/15:41, s. 199 f., och prop. 2015/16:29 s. 212 f.). Med anledning av den utvärdering och de diskussioner som förevarit i Global Forum avseende den svenska lagstiftningen bör det tydliggöras i lagtexten att när det är fråga om försäkringsavtal med kontantvärde eller livränteavtal, avses med ”saldo eller värde” kontantvärdet eller återköpsvärdet. Motsvarande klargörande bör även tas in i 22 b kap. 9 § om odokumenterade konton

I 22 a kap. 6–8 §§ och 22 b kap. 6–8 §§ SFL anges vilka belopp som ska rapporteras med avseende på rapporteringspliktiga konton. I avsnitt I CRS anges det uttryckligen att de belopp som ska rapporteras är ”bruttobelopp”. Innebörden av detta begrepp utvecklas i kommentaren till avsnitt I i CRS. Det framgår inte uttryckligen av den svenska lagtexten att de belopp som uppgift ska lämnas om är det bruttobelopp som avses i avsnitt I i CRS och förklaras vidare i kommentaren. Däremot kan detta utläsas av författningskommentarerna (prop. 2015/16:29, s. 214 f.) i kombination med motiven i avsnitt 6.2.2 i prop. 2015/16:29. Med anledning av den utvärdering och de diskussioner avseende den svenska lagstiftningen som förevarit i Global Forum bör detta förtydligas i lagtexten, genom att samma begrepp, ”bruttobelopp”, används i den svenska lagtexten som i CRS. Begreppet ”bruttobelopp” har en särskild innebörd i CRS. Vägledning om vad som avses med begreppet finns i kommentaren till avsnitt I i CRS.

I 22 a kap. 6 § och 22 b kap. 6 § SFL anges vilka uppgifter som ska lämnas om rapporteringspliktiga konton som är depåkonton. Där anges att uppgifter ska lämnas om sammanlagd ränta, utdelning och annan avkastning på tillgångar på kontot som har tillgodoräknats eller betalats ut under året. Vidare anges att uppgift ska lämnas om sammanlagd ersättning från försäljning eller inlösen av tillgångar på kontot som, efter avdrag för försäljningsprovision och liknande utgifter, har tillgodoräknats eller betalats ut under året. 22 b kap. 6 § SFL infördes för att genomföra punkten e i avsnitt 2.2 i MCAA och punkten e i andra stycket i artikel 8.3a i DAC. För att den svenska lagtexten närmare ska överensstämma med det som anges i de internationella bestämmelserna bör det tydliggöras att de belopp som ska rapporteras är sådana som tillgodoräknats eller betalats ut ”till kontot eller avseende kontot” under året. För att upprätthålla enhetlighet mellan 22 a kap. och 22 b kap. SFL bör samma tydliggörande göras även i 22 a kap. 6 § SFL.

I 22 a kap. 8 § och 22 b kap. 8 § SFL anges, i fråga om konton som varken är depåkonton eller inlåningskonton, att uppgift ska lämnas om belopp som har tillgodoräknats eller betalats ut ”på tillgångar på kontot”. Eftersom sådana konton kan vara till exempel försäkringsavtal med kontantvärden kan formuleringen

språkligt förbättras på så sätt att ”på tillgångar på kontot” ersätts med ”avseende kontot”. I 22 a kap. 8 § och 22 b kap. 8 § SFL anges även bl.a. att uppgift ska lämnas om sammanlagt belopp som har tillgodoräknats eller betalats ut under året på tillgångar på konto som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet är gäldenär eller garant för. Vid den utvärdering som förevarit i fråga om den svenska lagstiftningen i Global Forum har det uppmärksammats att det inte av de svenska bestämmelserna i lagen framgår att det belopp som ska rapporteras innefattar t.ex. det sammanräknade beloppet av betalningar som har gjorts till kontohavaren med anledning av inlösen. Detta framgår i stället av författningskommentarerna till 22 a kap. 8 § och 22 b kap. 8 § SFL. Med anledning av den utvärdering och de diskussioner som förevarit i Global Forum bör detta emellertid tydliggöras även i lagtexten.

Lagförslag

Förslagen medför ändringar i 22 a kap. 5–8 §§ och 22 b kap. 5–9 §§ SFL.

4.3 Uppgift ska lämnas om saldo eller värde för odokumenterade konton

Promemorians förslag: I kontrolluppgift om odokumenterade konton ska uppgift, utöver uppgift om kontots identifikationsuppgifter, även lämnas om kontots saldo eller värde vid utgången av året.

Skälen för promemorians förslag: I 22 b kap. 9 § SFL anges att i kontrolluppgiften om odokumenterade konton ska uppgift lämnas om kontots identifikationsuppgifter. Därutöver gäller att alla kontrolluppgifter ska innehålla bl.a. nödvändiga identifikationsuppgifter för den kontrolluppgiftsskyldige och den som kontrolluppgiften lämnas för (24 kap. 4 § SFL). Vid diskussioner i internationella sammanhang har det emellertid visat sig att skattemyndigheterna även förväntas inhämta uppgifter om odokumenterade kontons saldon eller värden. En bestämmelse bör därför tas in om att i kontrolluppgift om odokumenterade konton ska uppgift, utöver uppgift om kontots identifikationsuppgifter, även lämnas om kontots saldo eller värde vid utgången av året.

Lagförslag

Förslagen medför en ändring i 22 b kap. 9 § SFL.

4.4 Ytterligare uppgifter ska lämnas om personer med bestämmande inflytande och kontohavare som är enheter

Promemorians förslag: I kontrolluppgift om alla rapporteringspliktiga konton som avses i lagen om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton och som innehas av enheter ska uppgift lämnas om på vilket sätt fysiska personer som kontrolluppgiften lämnas för har ett bestämmande inflytande över enheten. Dessutom ska uppgift lämnas om kontohavaren är en passiv icke-finansiell enhet med hemvist i en viss stat eller jurisdiktion, en annan enhet med hemvist i en viss stat eller jurisdiktion eller en passiv icke-finansiell enhet med en eller flera personer med bestämmande inflytande över enheten har hemvist i en viss stat eller jurisdiktion.

Skälen för promemorians förslag: I 22 b kap. 5 § SFL anges vilka uppgifter som ska lämnas om alla rapporteringspliktiga konton. I punkten 5 anges att när det gäller konton som innehas av enheter, ska uppgift lämnas om vilken eller vilka av de personer som kontrolluppgiften lämnas för som är fysiska personer med bestämmande inflytande över en passiv icke-finansiell enhet som är kontohavare och vilken eller vilka personer som kontrolluppgiften lämnas för som är kontohavare för det rapporteringspliktiga kontot. Vid diskussioner i OECD och med andra länder har det visat sig att skattemyndigheterna även förväntas inhämta och utbyta uppgifter om på vilket sätt en person med bestämmande inflytande har inflytande över enheten och vilken typ av kontohavare det är fråga om.

När det gäller personer med bestämmande inflytande över en juridisk person är frågan om det bestämmande inflytandet utövas genom ägande, ställning i företaget eller på annat sätt. När det gäller personer med bestämmande inflytande över en juridisk konstruktion som är en trust är frågan om det bestämmande inflytandet utövas genom att personen är stiftare, förvaltare, beskyddare, förmånstagare eller del av förmånstagarkretsen eller om inflytandet utövas på annat sätt. När det gäller andra juridiska konstruktioner än juridiska personer och trustar är frågan om det bestämmande inflytandet utövas på ett sätt som motsvarar de ovan nämnda personerna avseende en trust.

När det gäller vilken typ av kontohavare det rör sig om är frågan om det är en passiv icke-finansiell enhet med hemvist i en viss stat eller jurisdiktion, en annan enhet med hemvist i en viss stat eller jurisdiktion eller en passiv icke-finansiell enhet och en eller flera personer med bestämmande inflytande över enheten har hemvist i en viss stat eller jurisdiktion.

Bestämmelser bör tas in i 22 b kap. 5 § SFL om att en kontrolluppgift om alla rapporteringspliktiga konton som innehas av enheter ska innehålla uppgift om på vilket sätt fysiska personer som kontrolluppgift lämnas för har ett bestämmande inflytande över enheten. Vidare bör en sådan kontrolluppgift innehålla uppgift om kontohavaren är en passiv icke-finansiell enhet med hemvist i en viss stat eller jurisdiktion, en annan enhet med hemvist i en viss stat eller jurisdiktion eller en

passiv icke-finansiell enhet med en eller flera personer med bestämmande inflytande över enheten som har hemvist i en viss stat eller jurisdiktion.

Det rör sig här om ytterligare personuppgifter som behandlas, först av det rapporteringsskyldiga finansiella institutet och sedan av Skatteverket i beskattningsdatabasen.

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan kallad EU:s dataskyddsförordning, ska tillämpas i medlemsstaterna från och med den 25 maj 2018.

Behandling hos enskilda (i detta fall rapporteringsskyldiga finansiella institut) av sådana uppgifter bedöms i propositionen Anpassningar av vissa författningar inom skatt, tull och exekution till EU:s dataskyddsförordning (prop. 2017/18:95) ha rättslig grund på det sätt som krävs enligt artikel 6 i dataskyddsförordningen (se s. 44–46 i propositionen). Den rättsliga grunden för behandlingen hos instituten i detta fall är i första hand att den är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse (dvs. att lämna kontrolluppgift) på det sätt som anges i artikel 6.1 c. Den aktuella grunden för behandlingen är vidare fastställd i den nationella rätten på det sätt som krävs enligt artikel 6.3 i dataskyddsförordningen.

När institutet har lämnat kontrolluppgifter till Skatteverket behöver myndigheten behandla personuppgifterna i beskattningsdatabasen. Sådan behandling regleras i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet och kommer från och med den 25 maj 2018 även att omfattas av dataskyddsförordningens tillämpningsområde. Enligt den lagen är Skatteverket personuppgiftsansvarigt med avseende på den aktuella behandlingen. Av 1 kap. 4 § första stycket 6 c lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet framgår att uppgifter får behandlas för att tillhandahålla information som behövs hos Skatteverket för handläggning enligt lagen (2015:912) om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton och 22 b kap. SFL. Av 1 kap. 4 § första stycket 7 samma lag framgår att uppgifter även får behandlas för att tillhandahålla information som behövs hos Skatteverket för fullgörande av ett åliggande som följer av ett för Sverige bindande internationellt åtagande. Av 2 kap. 3 § andra stycket samma lag framgår att i beskattningsdatabasen får uppgifter behandlas som behövs för fullgörande av ett åliggande som följer av ett för Sverige bindande internationellt åtagande.

Nu aktuellt slag av personuppgiftsbehandling hos Skatteverket bedöms i propositionen Anpassningar av vissa författningar inom skatt, tull och exekution till EU:s dataskyddsförordning (prop. 2017/18:95) ha rättslig grund på det sätt som krävs enligt artikel 6 i dataskyddsförordningen (se s. 40–46 i propositionen). Den rättsliga grunden för behandlingen hos Skatteverket är i första hand att den är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning på det sätt som anges i artikel 6.1 e. Det kan även vara fråga om en rättslig förpliktelse för Skatteverket att behandla personuppgifterna på det sätt som anges i artikel 6.1 c. Den aktuella grunden för behandlingen är vidare fastställd i den nationella rätten på det sätt som krävs enligt artikel 6.3 i dataskyddsförordningen.

I prop. 2017/18:95 bedöms det vidare att det inte på grund av dataskyddsförordningen behöver göras några ändringar i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet i dessa avseenden (se s. 40–46, 49 och 50). De nu aktuella lagförslagen medför ingen annan bedömning.

Sammanfattningsvis anser regeringen att den personuppgiftsbehandling som föranleds av förslagen i promemorian är förenlig med dataskyddsförordningen som ska börja tillämpas den 25 maj 2018 och med lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet.

Lagförslag

Förslagen medför ändringar i 22 b kap. 5 § SFL.

4.5 Intyganden ska inhämtas innan ett nytt konto öppnas

Promemorians förslag: De intyganden som rapporteringsskyldiga finansiella institut ska inhämta från kontohavare och personer med bestämmande inflytande över kontohavare när nya konton öppnas, ska inhämtas innan kontona öppnas i stället för i samband med att kontona öppnas.

Skälen för promemorians förslag

Bakgrund och problembeskrivning

Bestämmelserna om granskning av nya konton finns i 5 och 7 kap. IDKL respektive IDKAL. Med avseende på IDKAL är ett nytt konto ett konto som har öppnats eller öppnas den 1 januari 2016 eller senare. Med avseende på IDKL är ett nytt konto ett konto som har öppnats eller öppnas efter den 1 juli 2014. Huvudregeln är att det rapporteringsskyldiga finansiella institutet ska inhämta ett intygande från kontohavaren eller personerna med bestämmande inflytande över en enhet som är kontohavare för att därigenom få in de uppgifter som institutet behöver för att avgöra om kontot är rapporteringspliktigt eller inte. I IDKAL finns bestämmelser om inhämtande av intyganden när ett nytt konto öppnas i 5 kap. 1 § och 7 kap. 3 och 4 §§. I IDKL finns bestämmelser om inhämtande av intyganden när ett nytt konto öppnas i 5 kap. 1 § och 7 kap. 2–4 §§ IDKAL. När ett nytt konto öppnas ska intygande eller intyganden inhämtas ”i samband med att kontot öppnas”. Vad gäller tidpunkt för inhämtande av ett intygande när ett nytt konto öppnas anges det i CRS att intygandet ska inhämtas ”upon account opening”. Fråga nummer 22 i OECD:s Frågor & Svar om tolkning och tillämpning av avsnitt II–VII i CRS syftar till att klargöra vad som gäller i fråga om tidpunkten för att inhämta intyganden när ett nytt konto öppnas (www.oecd.org/tax/exchange-of-tax-information/CRS-related-FAQs.pdf). Där framgår att finansiella institut i vissa undantagsfall kan tillåtas att öppna ett konto utan att ett intygande har inhämtats och validerats. Det kan emellertid endast tillåtas om den aktuella staten eller jurisdiktionen vidtar ”starka åtgärder” för att tillförsäkra att giltiga intyganden alltid kommer in. I punkten 18 i kommentaren till avsnitt IX i CRS anges att ett krav på inhämtande av ett intygande innan ett konto öppnas är ett effektivt sätt att

se till att giltiga intyganden alltid kommer in. Som exempel på andra starka åtgärder anges där att påföra betydande straffavgifter om intyganden inte kommer in. Ett annat exempel som har diskuterats inom ramen för Global Forum är att ställa krav på att öppnade konton ska avslutas om intyganden inte kommer in.

I samband med att den svenska lagstiftningen utvärderades av Global Forum uppmärksammades det att det där inte ställs något krav på att intyganden ska inhämtas innan konton öppnas eftersom det räcker att intyganden inhämtas ”i samband med” att konton öppnas. Det uppmärksammades även att det i den svenska lagstiftningen saknas andra starka åtgärder för att se till att giltiga intyganden alltid kommer in. Bestämmelser om sådana starka åtgärder behöver därför tas in i lagstiftningen.

Alternativa lösningar och val av reglering

Införande av ett system med betydande straffavgifter i de fall då ett intygande inte kommer in är förenat med svårigheter. Eftersom lagstiftningen innehåller krav som riktar sig mot de rapporteringsskyldiga finansiella instituten är det svårt att påföra någon annan än dessa straffavgifter om instituten inte lyckas inhämta giltiga intyganden. Samtidigt ligger det inte uteslutande i de rapporteringsskyldiga finansiella institutens händer om ett intygande kommer in eller inte, eftersom det kräver en viss samarbetsvilja från den kontohavare eller person med bestämmande inflytande som ska lämna intygandet. Införande av ett system med betydande straffavgifter bedöms därför inte vara den lämpligaste åtgärden.

Krav på att avsluta ett konto om ett giltigt intygande inte kommer in skulle kunna vara en sådan stark åtgärd som krävs. Sådana krav väcker emellertid vissa praktiska frågor eftersom tillgångar kan komma att behöva avyttras och balanser eller värden på konton måste återföras till kontohavaren. Begreppet konto är i detta sammanhang ett vitt begrepp och kan t.ex. innefatta bankkonton, värdepappersdepåer, försäkringar och andelar i riskkapitalbolag. Med hänsyn till att kontona i dessa fall ändå skulle behöva avslutas inom en kort tid efter att de öppnats bedöms det mindre administrativt betungande för de rapporteringsskyldiga finansiella instituten och mindre riskabelt för kontohavare med avseende på t.ex. värdeminskningar att i stället ta in bestämmelser om att intyganden måste inhämtas innan ett konto öppnas. Vid beaktande av vilka konsekvenser detta får för finansiella institut och kontohavare är det viktigt att ha i åtanke att det i 5 kap. 6 § och 7 kap. 6 § IDKL samt i 5 kap. 5 § och 7 kap. 6 § IDKAL finns bestämmelser om att nya konton i vissa fall får granskas som om de är befintliga konton. När nya konton granskas som om de är befintliga konton ställs det inte något krav på att intyganden måste inhämtas innan konton öppnas. Ett krav som ställs för att en sådan granskning ska få göras är t.ex. att kontohavaren redan har ett eller flera befintliga konton hos det rapporteringsskyldiga finansiella institutet eller hos en till denna närstående enhet.

Mot bakgrund av det som anförts ovan bör det tas in bestämmelser om att intyganden enligt 5 och 7 kap. IDKL respektive IDKAL ska inhämtas innan ett nytt konto öppnas.

Undantag från kontraheringsplikten

Begreppet finansiellt konto i IDKL och IDKAL är vitt och innefattar bl.a. bankkonton, värdepappersdepåer försäkringsavtal med kontantvärde, livränteavtal och andelar i investeringsenheter. Begreppet försäkringsavtal med kontantvärde definieras i 2 kap. 15 och 21 §§ IDKL och i 2 kap. 15 och 22 §§ IDKAL. Begreppet livränteavtal definieras i 2 kap. 21 § IDKL och 2 kap. 22 § IDKAL.

I 11 d § lagen (1995:1571) om insättningsgaranti samt 3 kap. 1 § och 11 kap. 1 § försäkringsavtalslagen (2005:104) finns bestämmelser om s.k. kontraheringsplikt. Enligt 11 d § lagen om insättningsgaranti är institut som erbjuder sig att ta emot vissa insättningar skyldiga att ta emot sådana insättningar av var och en, om det inte finns särskilda skäl mot det. I propositionen om reformerade regler för bank- och finansieringsrörelse framgår att bestämmelsen ger uttryck för att ett institut som erbjuder sig att ta emot garanterade insättningar inte får neka någon möjlighet att sätta in sådana medel (se prop. 2002/03:139 s. 598). Särskilda skäl som kan motivera undantag från huvudregeln kan enligt nämnda proposition vara att en kund tidigare varit ohederlig mot en bank eller ett annat institut, att det föreligger misstanke om penningtvätt eller att det finns risk för att en företrädare för ett institut genom att ta emot garanterade medel på något sätt främjar brott. Enligt 3 kap. 1 § försäkringsavtalslagen får ett försäkringsbolag inte vägra en konsument att teckna en sådan försäkring som bolaget normalt tillhandahåller allmänheten när det har fått de uppgifter som behövs, om det inte finns särskilda skäl för vägran med hänsyn till risken för framtida försäkringsfall, den befarade skadans omfattning, den avsedda försäkringens art eller någon annan omständighet. En likartad bestämmelse om personförsäkring finns i 11 kap. 1 § samma lag. I propositionen till ny försäkringsavtalslag (se prop. 2003/04:150 s. 245) anges att ”socialförsäkring och kollektiva försäkringar av olika slag kan ge ett otillräckligt skydd i det enskilda fallet, och utbudet och behovet av olika sorters personförsäkringar har ökat markant under senare år. Det är av vikt att en försäkringssökande kan få ett kompletterande försäkringsskydd som är anpassat efter hans behov.”. Syftet med kontraheringsplikten i denna lag är således, i likhet med motsvarande kontraheringsplikt i lagen om insättningsgaranti, att garantera medborgarna tillgång till en viktig tjänst i samhället. Som särskilda skäl för att frångå denna huvudregel anförs i propositionen bl.a. omständigheter där det finns en uttalad s.k. moralisk risk. Med detta avses enligt propositionen att försäkringstagaren riskerar att utnyttja försäkringen på ett ohederligt sätt. Även om de i detta avsnitt föreslagna bestämmelserna är senare tillkomna och avser mer specifika fall än de ovan nämnda bestämmelserna om kontraheringsplikt och därmed torde få företräde framför dem bör skälen bakom bestämmelserna om kontraheringsplikt beaktas även i detta sammanhang.

I 4 a kap. 1 § lagen (2010:751) om betaltjänster anges att ett kreditinstitut enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse inte får vägra en konsument som är lagligen bosatt inom EES att öppna ett betalkonto med sådana grundläggande funktioner enligt 2 § som institutet tillhandahåller andra konsumenter. I författningskommentaren till bestämmelsen anges att exempel på särskilda skäl som talar mot ett tillhandahållande är om konsumenten använt eller kan antas komma att använda ett betalkonto för olagliga ändamål eller om konsumenten tidigare misskött sig gentemot kreditinstitutet (prop. 2016/17:129,

s. 66). Av motiven i propositionen framgår även att lagliga hinder mot att tillhandahålla ett konto bör kunna innefattas i begreppet särskilda skäl (samma prop., s. 35).

Bestämmelserna i 11 d § lagen om insättningsgaranti, 3 kap. 1 § och 11 kap. 1 § försäkringsavtalslagen samt 4 a kap. 1 § lagen om betaltjänster innefattar alltså en huvudregel om att ett institut inte får vägra en enskild att öppna ett konto eller teckna en försäkring.

De bestämmelser som här föreslås om att intyganden måste inhämtas innan ett konto öppnas syftar till att Sverige ska leva upp till sina åtaganden enligt FATCA-avtalet, MCAA och DAC. Dessa rättsakter syftar till att förhindra skatteundandragande och skattebrott. Det kan framhållas att de bestämmelser om att konton inte får öppnas som föreslås i detta avsnitt endast gäller i vissa fall då kontohavare eller personer med bestämmande inflytande trots uppmaning därom inte lämnar de uppgifter och den dokumentation som behövs för att fastställa om kontohavaren eller personen med bestämmande inflytande är skattskyldig i en annan stat eller jurisdiktion. Det bedöms stå i överensstämmelse med de ovan angivna bestämmelserna om kontraheringsplikt att intyganden avseende nya konton enligt IDKL och IDKAL ska inhämtas innan konton får öppnas, eftersom en vägran att uppges skatterättslig hemvist får anses vara särskilda skäl att inte öppna ett konto.

I 4 a kap. 3 § första stycket lagen om betaltjänster anges att ett kreditinstitut ska behandla en ansökan från en konsument om betalkonto med grundläggande funktioner skyndsamt samt att institutet ska avgöra ärendet så snart som möjligt och senast inom tio bankdagar efter det att institutet tagit emot en fullständig ansökan. Ett intygande enligt IDKL och IDKAL är en förutsättning för att ett konto ska kunna öppnas och bör, liksom uppgifter som behövs för att kunna identifiera kunden på ett tillförlitligt sätt, vara en del av ansökan. En ansökan bör därmed inte anses vara komplett innan ett sådant intygande har lämnats.

Lagförslag

Förslagen medför ändringar i 5 kap. 1 §, 7 kap. 1, 3 och 4 §§ IDKL, 5 kap. 1 § och 7 kap. 1–4 §§ IDKAL.

4.6 Klientmedelskonton

Promemorians förslag: Undantaget i fråga om definitionen av begreppet kontohavare som innebär att de rapporteringsskyldiga finansiella instituten inte behöver identifiera klienterna i egenskap av kontohavare för advokaters klientmedelskonton tas bort.

En bestämmelse tas in om att den som förvaltar ett konto till förmån för en annan person eller för en annan persons räkning i egenskap av ombud, förmyndare, förvaltare, behörig undertecknare, investeringsrådgivare eller förmedlare på begäran ska lämna uppgift till det rapporteringsskyldiga finansiella institut där kontot finns om kontohavarens identitet, om den som förvaltar kontot inte är ett finansiellt institut.

Skälen för promemorians förslag

Bakgrund

I 2 kap. 16 § IDKL respektive IDKAL definieras begreppet kontohavare. 2 kap. 16 § IDKAL togs in för att genomföra punkterna E.1 i avsnitt VIII i CRS och i bilaga I till DAC. Huvudregeln är att kontohavaren är den person som har registrerats eller identifierats som kontohavare för ett finansiellt konto. Det finns särskilda regler om vem som ska anses vara kontohavare när det finansiella kontot utgörs av ett försäkringsavtal med kontantvärde eller ett livränteavtal. Därutöver finns det en särskild regel i 2 kap. 16 § tredje stycket i respektive lag som anger att när en person som inte är ett finansiellt institut förvaltar ett finansiellt konto i egenskap av ombud, förmyndare, förvaltare eller förmedlare till förmån för en annan person eller för en annan persons räkning, ska den andra personen anses vara kontohavare. Det innebär att det är den andra personen som det rapporterings-skyldiga finansiella institutet måste identifiera och vars hemvist institutet ska utreda. Det är inte ombudets, förmyndarens, förvaltarens eller förmedlarens hemvist som ska utredas. I dessa delar motsvarar den svenska lagstiftningen det som föreskrivs i FATCA-avtalet, CRS och DAC.

Advokaters tystnadsplikt

Med hänsyn till den sekretess som råder i förhållandet mellan en advokat och en klient togs det in ett undantag vid genomförandet av FATCA-avtalet, CRS och DAC 2 i svensk rätt. Den svenska regleringen innebär att ett undantag från regeln om ombud, förmyndare, förvaltare eller förmedlare görs i de fall det är fråga om en advokat som förvaltar ett finansiellt konto till förmån för en klient (se avsnitt 6.2.1 i prop. 2014/15:41 respektive prop. 2015/16:29).

Undantaget för advokaters klientmedelskonton uppmärksammades emellertid i samband med att den svenska lagstiftningen utvärderades av Global Forum. I den rekommendation som Global Forum fastställt anges att undantaget för advokaters klientmedelskonton innebär att den svenska lagstiftningen inte överensstämmer med den globala standard som Sverige åtagit sig att genomföra enligt MCAA. Eftersom bestämmelserna i CRS i detta avseende är identiska med bestämmelserna i DAC och FATCA-avtalet, har detta bäring även på Sveriges åtaganden enligt de rättsakterna. Global Forums medlemmar bedömde att de skäl som anfördes för undantaget, bl.a. att advokater har att följa god advokatsed och står under tillsyn av Sveriges advokatsamfund, inte är tillräckliga för att motivera avsteget från den globala standarden i detta avseende.

Det automatiska informationsutbytet om finansiella konton syftar till att motverka skatteundandragande och skattefusk. För att detta syfte ska uppnås är det avgörande att alla länder som deltar i samarbetet genomför de internationella regelverken korrekt i nationell lagstiftning. Motverkande av skatteundandragande och skattefusk är en viktig fråga för Sverige. Om Sverige ska kunna ställa krav på andra länder att genomföra reglerna korrekt måste även Sverige göra det på ett sätt som bedöms korrekt av EU:s övriga medlemsstater och Sveriges andra avtalsparter. För att kraven i den svenska lagstiftningen på finansiella institut att identifiera rapporteringspliktiga konton ska stå i överensstämmelse med de krav som ställs i de internationella regelverken behöver således undantagen när det

gäller vem som är att anse som kontohavare i 2 kap. 16 § IDKL respektive IDKAL för advokaters klientmedelskonton tas bort.

Advokater har en särskild ställning och ett särskilt ansvar i det svenska rättssamhället. Denna ställning motiveras bland annat av den lojalitetsplikt som råder mellan advokater och deras klienter och genom att de står under tillsyn av advokatsamfundet. Det förtroendefulla förhållandet mellan en advokat och en klient omgärdas av skyddsregler. För att såväl rättsutredningar som rättskipning ska kunna bygga på ett riktigt material är det av yttersta vikt att advokaten får fullständiga uppgifter från klienten. Reglerna om advokats tystnadsplikt grundar sig ytterst på den enskildes behov av skydd för sin integritet och andra grundläggande mänskliga värden, så som de kommer till uttryck i deklarerationer om mänskliga rättigheter. Advokats tystnadsplikt är därmed en skyddsregel av avgörande betydelse för att upprätthålla förtroendet mellan en advokat och dess klienter (se Sveriges advokatsamfunds cirkulär 15/2012).

Av 8 kap. 4 § rättegångsbalken följer att en advokat är skyldig att förtiga vad han får kännedom om i sin yrkesutövning när god advokatsed kräver detta. I Sveriges advokatsamfunds vägledande regler om god advokatsed anges att en advokat har tystnadsplikt avseende det som anförtrotts advokaten inom ramen för advokatverksamheten eller som advokaten i samband därmed fått kännedom om. Undantag från tystnadsplikten gäller bland annat om klienten samtyckt därtill eller laglig skyldighet att lämna upplysning föreligger. I kommentaren till de vägledande reglerna anges att tystnadsplikten även omfattar klientens identitet.

Advokat är enligt lag skyldiga att hålla klientmedel avskilda från egna tillgångar (8 kap. 4 § rättegångsbalken). Ett klientmedelskonto kan under vissa omständigheter öppnas i klientens namn, men kan även öppnas i advokatens eller advokatbyråns namn, förutsatt att skyldigheten enligt 8 kap. 4 § rättegångsbalken är uppfylld. Om kontot har öppnats i advokatens eller advokatbyråns namn, kan på kontot inestå medel som tillhör en eller flera klienter. I de fall det här är fråga om konton som öppnats i klientens namn har det rapporteringsskyldiga finansiella institutet uppgifter om klienternas identitet.

Skyldighet för advokat som förvaltar ett konto till förmån för klient att lämna uppgift om klients (kontohavares) identitet

Som konstaterats i avsnitt 3 och 4 har Sverige genom MCAA, FATCA och DAC 2 förbundit sig att genomföra den globala standarden i nationell lagstiftning. Genom regleringen åläggs det finansiella institutet, i fråga om advokats klientmedelskonto normalt en bank, en rapporteringsskyldighet. För att de finansiella instituten ska kunna fullgöra den gransknings- och rapporteringsskyldighet som åläggs dem enligt MCAA, FATCA och DAC måste dessa dock även få uppgifter om klientens (dvs. kontohavarens) identitet från advokaten eller advokatbyrån. Som redogjorts för ovan är det uppgifter som skyddas genom regleringen av advokats tystnadsplikt. Samtidigt finns alltid möjligheten för klient att samtycka till att advokaten lämnar dessa uppgifter (jfr. t.ex. Sveriges advokatsamfunds cirkulär 18/2010 avseende advokats skyldighet enligt direktiv 2006/112/EG och direktiv 2008/8/EG att till Skatteverket uppge klientens VAT-nummer i periodisk sammanställning för vissa tjänster som advokaten säljer momsfrött till andra länder inom EU:s momsområde). En inskränkning av advokats

tystnadsplikt kan dock ytterst ske genom att en skyldighet att lämna upplysning regleras i lag. Genom att undantaget för advokaters klientmedelskonton tas bort möjliggörs det för de rapporteringsskyldiga finansiella instituten att fullgöra den gransknings- och rapporteringsskyldighet som åläggs dem enligt de internationella regelverken. Det innebär att det finansiella institutet har att identifiera klienterna i egenskap av kontohavare och utreda deras hemvist m.m. För att säkerställa att det finansiella institutet kan fullgöra sin rapporteringsskyldighet utan hinder av advokats tystnadsplikt behöver även en bestämmelse tas in om att advokaten eller advokatbyrån på begäran ska lämna uppgift till det rapporteringsskyldiga finansiella institut där kontot finns om kontohavarens identitet. Genom denna skyldighet att lämna uppgift om samtliga kontohavares identitet ges det rapporteringsskyldiga finansiella institutet möjlighet att granska kontot enligt bestämmelserna i 4–8 kap. IDKL respektive IDKAL för att fastställa om kontot är rapporteringspliktigt. Ett konto är dock endast rapporteringspliktigt om en kontohavare eller en person med bestämmande inflytande över en kontohavare som är en passiv icke-finansiell enhet har hemvist eller kan antas ha hemvist i ett annat land än Sverige på det sätt som avses i 4–8 kap. IDKL respektive IDKAL. I fråga om advokaters klientmedelskonton som är rapporteringspliktiga ska några uppgifter inte lämnas till Skatteverket om advokaten eller advokatbyrån. Det är klienten som anses vara kontohavare och advokatens roll saknar i princip relevans för rapporteringen till Skatteverket. Den enda möjligheten att kunna utläsa av uppgifterna som lämnas till Skatteverket att det ens rör sig om ett klientmedelskonto torde vara om detta kan utläsas av kontonumret eller motsvarande uppgifter. De uppgifter som ska lämnas är av den arten att de inte torde kunna avslöja t.ex. uppgifter om vad ett klientuppdrag avser (jfr HFD 2012 ref. 12) eller uppgifter som klienten har anförtrott advokaten. Det är således begränsade uppgifter hänförliga till klienten som ska lämnas från advokat till det finansiella institutet.

Rapporteringsskyldiga finansiella institut ska senast den 15 maj varje år lämna kontolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. SFL om rapporteringspliktiga konton till Skatteverket. Kontrolluppgifterna lämnas avseende det föregående kalenderåret. Det rapporteringsskyldiga finansiella institutet ska tillämpa bestämmelserna i 4–8 kap. IDKL respektive IDKAL om granskning för att avgöra om ett konto är rapporteringspliktigt eller inte. När ett nytt klientmedelskonto öppnas behöver det rapporteringsskyldiga finansiella institutet få uppgift om klienternas identitet för att kunna inhämta intyganden m.m. enligt bestämmelserna i 5 och 7 kap. IDKL respektive IDKAL. Om förhållandena ändras på så sätt att en kontohavare tillkommer eller en person upphör att vara kontohavare, är det en sådan ändrad omständighet som enligt bestämmelserna 4–8 kap. IDKL respektive IDKAL innebär att det rapporteringsskyldiga finansiella institutet måste vidta vidare granskningsåtgärder för att avgöra om kontot är rapporteringspliktigt eller inte. Detta gäller både nya konton (som öppnas efter den 30 juni 2014 respektive efter 31 december 2015) och befintliga konton (som öppnats före den 1 juli 2014 respektive före den 1 januari 2016). I vissa fall, när det gäller konton som innehas av enheter, får det rapporteringsskyldiga finansiella institutet dock förlita sig på den information som inhämtats på grund av bestämmelser i lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Rapporteringsskyldiga

finansiella institut ska ha processer och rutiner för att upptäcka när omständigheterna förändras på ett sådant sätt att vidare granskningsåtgärder krävs. Att återkommande begära att få uppgifter om vilka klienter (kontohavare) ett klientmedelskonto avser är rimligen en sådan rutin. Det torde dock inte vara nödvändigt att framställa en sådan begäran dagligen. Kontrolluppgifter ska, som nämnts, lämnas årligen. Åtminstone i teorin skulle det kunna räcka om en sådan begäran görs en gång om året. Det skulle dock förutsätta att uppgifter då lämnas om samtliga klienter som har varit kontohavare avseende klientmedelskontot under året. I praktiken kanske ett sådant förfarande emellertid skulle kunna bli svårhanterligt för det rapporteringsskyldiga finansiella institutet, eftersom granskningen avseende samtliga tillkommande klienter då måste göras på kort tid. Det kan därför tänkas att en sådan begäran kan behöva göras oftare för att kraven i 4–8 kap. IDKL respektive IDKAL ska kunna uppfyllas.

Hos en bank som är ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut skyddas uppgifter om förhållanden mellan enskilda och banken av tystnadsplikt enligt bestämmelserna i 1 kap. 10–13 §§ lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse. Där anges att enskildas förhållanden till kreditinstitut inte obehörigen får röjas. I förarbetena till lagen om bank- och finansieringsrörelse anges bl.a. följande. ”Banksekretessen är inte absolut, eftersom inte varje utan endast obehörigt röjande av kundinformation är förbjudet. Tystnadsplikten har tre aspekter. I vissa situationer innebär den en plikt att inte sprida uppgifter om kunder i banken. Mot denna plikt står en skyldighet att i vissa fall bryta tystnadsplikten och lämna ut uppgifter om kunder. Därutöver finns situationer när en bank inte är skyldig men väl har en rätt att göra avsteg från tystnadsplikten. Den bank som lämnar ut upplysningar om en kund på grund av att banken enligt lag är skyldig därtill anses inte handla obehörigt. Sådan uppgiftsskyldighet finns inom vitt skilda områden. Ett nära liggande exempel är när en enskild bank lämnar upplysningar till Finansinspektionen, när inspektionen begär detta med stöd av 7 kap. 1 § BRL. Andra exempel är när banken lämnar kontrolluppgifter till skattemyndigheten eller uppgifter till kronofogdemyndigheten för bedömning av i vad mån gäldenären har utmättningsbar egendom” (se prop. 2002/03:139 s. 478 f.). I 37 kap. SFL finns bestämmelser om när Skatteverket får förelägga någon att lämna uppgifter, i 41 kap. SFL finns bestämmelser om revision och i 44 kap. SFL finns bestämmelser om vitesföreläggande. I 2 kap. 5 § SFL anges att det av proportionalitetsprincipen följer att beslut enligt den lagen bara får fattas om skälen för beslutet uppväger det intrång eller men i övrigt som beslutet innebär för den som beslutet gäller eller för något annat motstående intresse (jfr. t.ex. HFD 2012 ref. 12). Hos Skatteverket skyddas uppgifterna av absolut sekretess enligt 27 kap. offentlighets- och sekretesslagen.

Skatteverket ska årligen utbyta upplysningar om rapporteringspliktiga konton med skattemyndigheterna i de länder där kontohavarna eller personerna med bestämmande inflytande har hemvist, enligt bestämmelserna i MCAA och DAC. I avsnitt 5.1 i MCAA framgår att alla uppgifter som utbyts ska omfattas av sekretessregler och andra skydd i enlighet med Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden, inklusive de bestämmelser som begränsar användningen av de uppgifter som utbyts och, i den utsträckning det behövs för att säkerställa nödvändig skyddsnivå för personuppgifter, i enlighet

med de skydd som kan specificeras av uppgiftslämnande behörig myndighet och som föreskrivs i dess nationella lag och förtecknas i bilaga C. I artikel 22 i Europaråds- och OECD-konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden anges att upplysningar som en part mottar ska behandlas som hemliga och skyddas på samma sätt som upplysningar som har erhållits enligt den interna lagstiftningen och, om det behövs för att säkerställa det skydd som krävs för personuppgifter, i enlighet med de skyddsregler som anges av den part som lämnar upplysningarna såsom föreskrivna i dess interna lagstiftning. Vidare anges det att sådana upplysningar får yppas endast för personer eller myndigheter (däri inbegripet domstolar och förvaltningsorgan eller organ som utövar tillsyn) som fastställer, uppbär eller driver in skatter eller handlägger andra verkställighetsåtgärder, åtal eller överklagande i fråga om dessa skatter eller som utövar tillsyn över nämnda verksamheter. Endast dessa personer eller myndigheter får använda upplysningarna och bara för sådana ändamål men de får yppa dem vid offentlig rättegång eller i domstolsavgöranden rörande dessa skatter. När det gäller upplysningar som utbyts med anledning av DAC finns det bestämmelser om sekretess i artikel 16. Där anges det att alla upplysningar, oavsett form, som utväxlas mellan medlemsstaterna vid tillämpning av direktivet ska omfattas av den sekretess och åtnjuta samma skydd som liknande upplysningar ges enligt nationell lagstiftning i den mottagande medlemsstaten och att sådana upplysningar får användas för administration och verkställighet av medlemsstaternas nationella lagstiftningar avseende de skatter som direktivet gäller för.

Sverige har ett starkt intresse av att motverka skattefusk och skatteundandragande. Det är därför av vikt att de internationella regelverken om automatiskt informationsutbyte genomförs på det sätt som det är tänkt i alla avtalsstater. Vid en avvägning mellan Sveriges intresse i detta avseende och intresset av att upprätthålla advokatsekretessen bör också beaktas den typ och omfattning av uppgifter som dels advokat ska lämna till det finansiella institutet avseende klienter som ett klientmedelskonto avser, dels de uppgifter som det finansiella institutet i sin tur ska lämna vidare till Skatteverket. Vidare bör risken för rättsliga konsekvenser om Sverige inte uppfyller sina folkrättsligt bindande åtaganden vägas in. Vid en sådan avvägning väger skälen för att ta bort det undantag som finns för advokaters klientmedelskonton i detta fall tyngre än intresset att upprätthålla advokaters tystnadsplikt.

Undantaget i fråga om definitionen av begreppet kontohavare som innebär att de rapporteringsskyldiga finansiella instituten inte behöver identifiera klienterna i egenskap av kontohavare för advokaters klientmedelskonton bör därför tas bort. En bestämmelse bör även tas in som innebär att en advokat eller advokatbyrå på begäran ska lämna uppgift till det rapporteringsskyldiga finansiella institut där kontot finns om kontohavarens (klientens) identitet. Därigenom införs det en laglig skyldighet för advokater och advokatbyråer att lämna upplysningar till rapporteringsskyldiga finansiella institut om identiteten på den eller de klienter som ett klientmedelskonto avser.

Andra konton som förvaltas till förmån för någon annan eller för någon annans räkning

När det gäller konton som förvaltas till förmån för någon annan eller för någon annans räkning och som inte är advokaters klientmedelskonton följer det redan av befintlig lagstiftning att det är den andra personen som ska anses vara kontohavare. Det innebär att även i dessa fall måste det rapporteringsskyldiga finansiella institutet få tillgång till uppgifter om kontohavarnas identitet för att kunna genomföra granskningen enligt 4–8 kap. IDKL respektive IDKAL. Även om det är så det torde fungera i praktiken, har det emellertid inte tagits in någon bestämmelse som ger den som förvaltar kontot en uttrycklig skyldighet att lämna uppgifter till det rapporteringsskyldiga finansiella institutet om kontohavarens identitet. Eftersom dessa uppgifter är av avgörande betydelse för att de rapporteringsskyldiga finansiella instituten ska kunna fullgöra sina skyldigheter bör en bestämmelse som uttryckligen reglerar detta tas in. Den bestämmelse som föreslås ovan om advokaters och advokatbyråers skyldighet att lämna uppgift om kontohavarens identitet bör därför utformas mer generellt på så sätt att alla som förvaltar ett konto till förmån för en annan person eller för en annan persons räkning i egenskap av ombud, förmyndare, förvaltare, behörig undertecknare, investeringsrådgivare eller förmedlare på begäran ska lämna uppgift till det rapporteringsskyldiga finansiella institut där kontot finns om kontohavarens identitet, såvida den som förvaltar kontot inte själv är ett finansiellt institut.

Lagförslag

Förslagen medför ändringar i 2 kap. 16 § IDKL och 2 kap. 16 § IDKAL.

4.7 Undantagen för finansiella institut och konton begränsas

Promemorians förslag: Undantaget från rapporteringsskyldighet för pensionsstiftelser begränsas till fall då arbetsgivaren som grundat stiftelsen är obegränsat skattskyldig i Sverige och varken är en investeringsenhet eller en passiv icke-finansiell enhet.

Undantaget från rapporteringsskyldighet för vinstandelsstiftelser tas bort.

Undantagen från rapporteringsplikt för pensionssparkonton och pensionsförsäkringar tas bort.

Undantaget för konton som innehas av dödsbon ska begränsas till att gälla till och med det fjärde kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade. Denna begränsning ska göras avseende identifiering av rapporteringspliktiga konton enligt både lagen om rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet och lagen om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton.

När det gäller definitionen av vilande konto ska det tas in ett ytterligare krav för att ett försäkringsavtal med kontantvärde ska kunna anses vara ett sådant undantaget konto, nämligen att det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte har kommunicerat med kontohavaren angående kontot eller något annat av

kontohavarens konton hos det institutet under de senaste sex åren. Dessa bestämmelser ska även korrigeras på så sätt att undantaget för vilande konton ska gälla för ”andra konton än livränteavtal” i stället för ”andra konton än livförsäkringsavtal”.

Skälen för promemorians förslag: Vid utvärderingen i Global Forum om varje stats eller jurisdiktions specifika sätt att genomföra den globala standarden i nationell lagstiftning har särskild tonvikt lagts vid de nationella undantagen för finansiella institut och konton från rapporteringsskyldighet respektive rapporteringsplikt. Bestämmelser om undantag finns i punkterna B (undantagna finansiella institut) och C.17 (undantagna konton) i Avsnitt VIII i CRS och i bilaga I till DAC. I punkten B.1 c respektive punkten C.17 g ges en möjlighet för staterna och jurisdiktionerna att själva undanta sådana institut och konton. Vid utvärderingarna i Global Forum har det särskilt beaktats vilka konsekvenser undantagen får med avseende på personer som inte är skattskyldiga i landet där de finansiella instituten eller kontona finns.

Förutsättningarna för att det ska vara tillåtet att nationellt undanta en viss typ av finansiellt institut är att detta medför låg risk för skatteundandragande, har sakligt likartade egenskaper som t.ex. en bred pensionsfond eller en smal pensionsfond, är undantaget enligt nationell lagstiftning och inte förfelar syftet med CRS. I den svenska lagstiftningen finns undantagen för finansiella institut i 3 kap. 1 § IDKAL. De specifikt nationella undantagen är pensionsstiftelser (första stycket 5) och vinstandelsstiftelser (första stycket 7).

När det gäller pensionsstiftelser uppmärksammades det i Global Forum att de inte har tillräckligt stora sakliga likheter med breda pensionsfonder (punkten B.5 i avsnitt VIII i CRS) eller smala pensionsfonder (punkten B.6 i avsnitt VIII i CRS). Bristen i likhet med breda pensionsfonder ligger i att det inte finns något hinder mot att en person ensam har rätt till mer än fem procent av den pensionsutfästelse som stiftelsen syftar till att trygga. En brist i likheter med smala pensionsfonder ligger i att det inte finns något hinder mot att arbetsgivaren som grundar stiftelsen är en investeringsenhet eller passiv icke-finansiell enhet (som dessa begrepp definieras i CRS). En annan brist i likheter med smala pensionsfonder ligger i att det inte finns något hinder mot att förmånstagare som inte är skattskyldiga i Sverige har rätt till mer än 20 procent av stiftelsens tillgångar. Eftersom en pensionsstiftelse normalt gör utbetalningar till arbetsgivaren för att kompensera denne för gjorda pensionsutbetalningar har det diskuterats i Global Forum att arbetsgivaren kan anses vara förmånstagare till stiftelsen i stället för de anställda. Om valet görs att betrakta pensionsstiftelserna på detta sätt ligger det närmast till hands att jämföra dem med smala pensionsfonder eftersom det finns färre än 50 förmånstagare till en stiftelse. För att åtgärda de brister i likheter med smala pensionsfonder som nämnts och därmed se till att den svenska lagstiftningen lever upp till kraven i CRS bör undantaget från rapporteringsskyldighet för pensionsstiftelser begränsas till fall då arbetsgivaren som grundat stiftelsen är obegränsat skattskyldig i Sverige och varken är en investeringsenhet eller en passiv icke-finansiell enhet. Det innebär att pensionsstiftelser som inte motsvarar dessa krav kommer att bli att betrakta som rapporteringsskyldiga finansiella institut. Därmed

blir identifieringskraven och uppgiftsskyldigheterna i IDKAL och 22 b kap. SFL tillämpliga på sådana pensionsstiftelser.

När det gäller vinstandelsstiftelser konstaterades det i Global Forum att undantaget för dessa inte lever upp till kraven i CRS. En av anledningarna till detta är att det tidsmässiga hinder som finns i svensk lagstiftning mot att få del av avsättningarna är att tre år ska ha passerat, vilket är en för kort tidsperiod för att stiftelserna ska kunna liknas vid pensionsfonder. Även om det i praktiken kan vara så att vissa pensionsfonder inte gör utbetalningar innan den anställde har gått i pension, innebär det ett problem att det inte finns några sådana legala krav, eftersom det då finns en risk att personer som är skattskyldiga i andra länder startar vinstandelsstiftelser och tillskjuter obeskattade medel i syfte att undgå rapportering. Om vinstandelsstiftelserna är undantagna från rapporteringsskyldighet sker det inget informationsutbyte med de länder där de anställda har hemvist. Mot denna bakgrund bör undantaget från rapporteringsskyldighet för vinstandelsstiftelser tas bort. Det innebär att vinstandelsstiftelser kommer att bli att betrakta som rapporteringsskyldiga finansiella institut. Därmed blir identifieringskraven och uppgiftsskyldigheterna i IDKAL och 22 b kap. SFL tillämpliga på vinstandelsstiftelser.

Förutsättningarna för att det ska vara tillåtet att nationellt undanta en viss typ av konto är att detta medför låg risk för skatteundandragande, har sakligt likartade egenskaper som t.ex. ett sådant pensionskonto som beskrivs i punkten C.17 a i avsnitt VIII i CRS, är undantagen enligt nationell lagstiftning och inte förfelar syftet med CRS. I den svenska lagstiftningen finns undantagen för konton i 3 kap. 2 § IDKAL. De specifikt nationella undantagen är privata pensionsförsäkringar (ingår i punkt 1), pensionssparkonton (punkt 2) och vilande konton (punkt 7).

Pensionssparkonton och privata pensionsförsäkringar är lika sådana pensionskonton som beskrivs i punkten C.17 a i avsnitt VIII i CRS. Ur ett renodlat svenskt perspektiv torde det saknas skäl att ifrågasätta att dessa produkter innebär en låg risk för skatteundandragande. De uppfyller inte samtliga kriterier i punkten C.17 a, exempelvis vad gäller legala hinder mot att avsätta mer än ett visst belopp och mot att göra uttag före en viss ålder. Tanken med möjligheten till nationella undantag är dock att liknande produkter ändå ska kunna undantas om det finns andra villkor som tillförsäkrar att produkterna innebär en låg risk för skatteundandragande. I exempel 2 i punkt 103 i kommentaren till avsnitt VIII i CRS anges att ett sådant annat villkor kan vara att den skattelättnad som är kopplad till avsättningarna bara gäller upp till ett visst belopp. Ur ett rent svenskt perspektiv framstår därför pensionssparkonton och privata pensionsförsäkringar som klara exempel på vad som får undantas nationellt. Som nämnts ovan låg fokus vid utvärderingarna i Global Forum emellertid på vad undantagen får för konsekvenser med avseende på personer som inte är skattskyldiga i Sverige. Begränsad skattskyldighet för belopp som utgår från en privat pensionsförsäkring eller ett pensionssparkonto kan föreligga enligt lagen (1991:586) om särskild inkomstskatt för utomlands bosatta. Sverige kan emellertid vara förhindrat från att beskatta sådana belopp på grund av ett skatteavtal. Utbetalningar från privata pensionsförsäkringar och pensionssparkonton behandlas inte enhetligt i det svenska skatteavtalsnätet. Det finns avtal som ger beskattningsrätten för sådana utbetalningar till det land där mottagaren av betalningen har hemvist, medan andra avtal ger beskattningsrätt till det land från

vilket betalningen görs. I fråga om en person som har hemvist i en stat med vilken Sverige har ett skatteavtal som uteslutande ger beskattningsrätten till hemviststaten, beskattas således inte uttagen i Sverige. Samtidigt kan det föreligga skatteplikt i hemviststaten utan att det föreligger någon rapporteringsplikt i Sverige. Det är också möjligt att teckna en pensionsförsäkring som ska anses som en kapitalförsäkring där inga avdrag får göras för avsättningar och ingen beskattning sker vid uttag. Om en sådan försäkring är undantagen från rapporteringsplikt kan den utnyttjas av personer med hemvist i andra länder för att gömma undan obeskattade tillgångar, eftersom uppgifter om tillgångarna inte kommer att utbytas automatiskt med det land där personen har hemvist. Mot denna bakgrund bör undantagen från rapporteringsplikt för pensionssparkonton och privata pensionsförsäkringar tas bort. I 3 kap. 2 § 1 IDKAL anges att pensionsförsäkringar som uppfyller kraven i inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, och som tecknas och förvaltas i Sverige är undantagna. Förslaget innebär att den punkten stryks. Andra pensionsförsäkringar än privata pensionsförsäkringar torde normalt vara undantagna enligt andra bestämmelser, i första hand till följd av att breda pensionsfonder är undantagna från rapporteringsskyldighet enligt 3 kap. 1 §. Vad som avses med bred pensionsfond framgår av 3 kap. 5 §. Härigenom får 3 kap. IDKAL en utformning som med avseende på pensionsförsäkringar överensstämmer med 3 kap. IDKL.

I punkt C.17 d i avsnitt VIII i CRS finns ett undantag från rapporteringsplikt för ett konto som uteslutande innehas av ett dödsbo om dokumentationen för kontot innefattar en kopia på den avlidnes testamente eller en dödsattest. Detta undantag har tagits in i svensk lag i 3 kap. 2 och 8 §§ IDKAL. Motsvarande undantag finns även i 3 kap. 3 och 17 §§ IDKL. Undantaget för konton som innehas av dödsbon har ingen tidsbegränsning. Undantaget är således tillämpligt så länge dödsboet består. Även om ett dödsbo normalt sett skiftas och därmed upphör inom en viss tid efter dödsfallet, finns det i svensk lagstiftning ingen absolut bortre tidsgräns för när ett dödsbo måste skiftas. Till följd av detta finns det en möjlighet för dödsbodelägarna att låta dödsboet förbli oskiftat under en lång tid. Under denna tid undviker delägare som har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion att det lämnas sådana uppgifter om dödsboet som sedan ska utbytas med den andra staten eller jurisdiktionen genom automatiskt utbyte. Det kan ifrågasättas om en sådan ordning är förenlig med syftena bakom CRS. Ett sådant förfarande bör kunna betraktas som ett kringgående av CRS. För att förhindra detta bör tillämpligheten av undantaget för konton som innehas av dödsbon begränsas i tiden. Begränsningen bör utformas så att konton som innehas av dödsbon är undantagna från rapporteringsplikt till och med det fjärde kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade. Därefter kan kontot komma att betraktas som ett rapporteringspliktigt konto om förutsättningarna för det är uppfyllda i övrigt. Detta bör gälla både undantaget enligt IDKAL och enligt IDKL.

I 3 kap. 11 § IDKAL definieras sådana vilande konton som är undantagna från rapporteringsplikt. I paragrafen anges att ett annat konto än ett "livförsäkringsavtal" under vissa förutsättningar är ett vilande konto. Paragrafen togs in med anledning av det som anges i punkten 9 i kommentaren till avsnitt III i CRS. Där anges att ett annat konto än ett "livränteavtal" är ett vilande konto under vissa förutsättningar. Av misstag användes ordet "livförsäkringsavtal" i stället i den

svenska lagtexten. Detta misstag bör nu rättas till genom att ordet livförsäkringsavtal ersätts med ordet livränteavtal. I punkten 9 i kommentaren till avsnitt III i CRS anges också ett ytterligare krav för att ett försäkringsavtal med kontantvärde ska anses vara ett vilande konto, nämligen att det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte har kommunicerat med kontohavaren angående kontot eller något annat av kontohavarens konton hos det institutet under de senaste sex åren. Detta krav togs av misstag inte in i den svenska lagstiftningen. Även detta bör nu rättas till genom att ett sådant krav förs in i 3 kap. 11 § när det gäller försäkringsavtal med kontantvärde.

Lagförslag

Förslagen medför ändringar i 3 kap. 1, 2, 5 och 11 §§ IDKAL och 3 kap. 3 § IDKL.

4.8 Dokumentationsavgift införs

Promemorians förslag: En dokumentationsavgift ska tas ut av ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut som inte har samlat in och bevarat underlag för kontrolluppgifter om rapporteringspliktiga finansiella konton eller underlag för bedömningen av om ett konto är rapporteringspliktigt eller inte. Dokumentationsavgiften ska införas i form av en ny särskild avgift i skatteförfarandelagen.

Dokumentationsavgiften ska uppgå till 12 500 kronor för varje kontrolluppgift som dokumentationsskyldigheten inte har uppfyllts. Om två kontrolluppgifter ska lämnas om samma finansiella konto till följd av att det identifierats som rapporteringspliktigt enligt både lagen om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet och lagen om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, ska bara en dokumentationsavgift tas ut.

Skatteverket ska meddela ett beslut om dokumentationsavgift senast två år från den dag då någon skyldighet inte längre finns att bevara uppgifter, handlingar och annan dokumentation om finansiella konton. Dokumentationsavgiften ska vara betald senast den förfallodag som infaller närmast efter det att 30 dagar har gått från den dag beslut fattades.

Vid bedömningen av om beslut ska fattas om hel eller delvis befrielse från dokumentationsavgift ska det, utöver vad som gäller för särskilda avgifter i övrigt, även beaktas om bristen på dokumentation helt eller delvis även har lett till ett ingripande enligt lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

Ett föreläggande får inte förenas med vite om det finns anledning att anta att den som ska föreläggas har begått en gärning som kan leda till dokumentationsavgift och föreläggandet avser utredning av en fråga som har samband med den misstänkta gärningen.

Skatteverket ska bevilja anstånd med betalning av dokumentationsavgiften om den som avgiften gäller har begärt omprövning av eller till förvaltningsrätten överklagat beslutet om dokumentationsavgift.

Skatteverket ska även bevilja anstånd med betalning av dokumentationsavgift om det skulle medföra betydande skadeverkningar för den betalningsskyldige och framstå som oskäligt att betala avgiften.

Det får inte ställas krav på säkerhet för att bevilja anstånd med dokumentationsavgiften.

En begäran om omprövning eller ett överklagande av ett beslut om dokumentationsavgift ska ha kommit in till Skatteverket inom två månader från den dag då den som beslutet gäller fick del av beslutet.

Skatteförfarandelagens bestämmelser om särskilt kvalificerad beslutsfattare ska gälla även för dokumentationsavgifter.

Sekretess ska gälla för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i ärende om dokumentationsavgift. Sekretessen ska dock inte gälla beslut om dokumentationsavgift.

Skälen för promemorians förslag

Bakgrund och problembeskrivning

Av avsnitt IX i CRS och i bilaga I till DAC följer att det i varje stat eller jurisdiktion ska finnas regler och administrativa förfaranden för att säkerställa ett effektivt genomförande och en effektiv efterlevnad av de förfaranden för rapportering och åtgärder för kundkännedom som anges i CRS och i DAC 2. I detta inbegrips 1) regler för att förhindra att finansiella institut, fysiska personer eller förmedlare inför rutiner avsedda att kringgå förfarandena för rapportering och åtgärder för kundkännedom, 2) regler enligt vilka det krävs att rapporteringsskyldiga finansiella institut dokumenterar de åtgärder som vidtas och de bevis som åberopas för att genomföra förfarandena enligt CRS och DAC 2 samt lämpliga åtgärder för att inhämta dessa registrerade upplysningar, 3) administrativa förfaranden för att verifiera rapporteringsskyldiga finansiella instituts efterlevnad av förfaranden för rapportering och åtgärder för kundkännedom samt administrativa förfaranden för uppföljning med ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut när odokumenterade konton rapporteras, 4) administrativa förfaranden för att säkerställa att risken är fortsatt låg för att de enheter och konton som enligt nationell lagstiftning är icke rapporteringsskyldiga finansiella institut och undantagna konton ska användas för skatteundrandragande och 5) effektiva verkställighetsbestämmelser för att komma tillrätta med bristande efterlevnad.

Vad gäller punkten 5 framgår bl.a. följande av kommentaren till CRS. I vissa fall kan den anti-kringgåenderegeln som avses i punkten 1 vara bred nog för att täcka in effektiv verkställighet för att komma till rätta med bristande efterlevnad. I andra fall kan en jurisdiktion ha regler om böter eller straffavgifter om en person inte tillhandahåller skattemyndigheten den information som begärs.

Den identifiering av rapporteringspliktiga konton som svenska finansiella institut ska göra enligt bestämmelserna i IDKL och IDKAL mynnar ut i att instituten ska lämna kontrolluppgifter om de identifierade kontona enligt 22 a kap. och 22 b kap. SFL. Av 37 kap. 2 § SFL följer att Skatteverket får förelägga den som inte har fullgjort en uppgiftsskyldighet enligt 15–35 kap. att fullgöra skyldigheten. Av 37 kap. 6 § SFL framgår bl.a. att Skatteverket får förelägga den som är eller kan antas vara uppgiftsskyldig enligt 15–35 kap. att lämna uppgift

som Skatteverket behöver för att kunna kontrollera skyldigheten. Av 44 kap. 2 § SFL följer att sådana förelägganden får förenas med vite om det finns anledning att anta att föreläggandet annars inte följs. Skatteverket har således möjlighet att vidta tvångsåtgärder för att se till att rapporteringsskyldiga finansiella institut lämnar de uppgifter som krävs. Vite kan utdömas om ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut efter föreläggande fortfarande inte lämnar de uppgifter som är skyldigt att lämna.

I 39 kap. 3 § SFL anges att den som är uppgiftsskyldig enligt 15–35 kap. i skälig omfattning genom räkenskaper, anteckningar eller annan lämplig dokumentation ska se till att det finns underlag för att fullgöra uppgiftsskyldigheten samt för kontroll av uppgiftsskyldigheten och beskattningen. Av 9 kap. 1 § första stycket skatteförfarandeförordningen (2011:1261), förkortad SFF, framgår att sådant underlag som avses i 39 kap. 3 § SFL ska bevaras under sju år efter utgången av det kalenderår som underlaget avser. I 8 kap. 8 § IDKL respektive 8 kap. 9 § IDKAL anges att handlingar och uppgifter om åtgärder som vidtagits för att identifiera om ett konto är rapporteringspliktigt eller inte ska bevaras i minst fem år från det att kontot avslutas.

I samband med att Sveriges lagstiftning utvärderades av Global Forum uppmärksammades det att det finns brister när det gäller åtgärder för att se till att rapporteringsskyldiga finansiella institut lever upp till sina skyldigheter att samla in och bevara handlingar, uppgifter och annan dokumentation på det sätt som anges i 4–7 kap. och 8 kap. 8 § IDKL, 4–7 kap. och 8 kap. 9 § IDKAL samt 39 kap. 3 § SFL och 9 kap. 1 § första stycket SFF med avseende på kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap SFL.

Införande av dokumentationsavgift

Mot denna bakgrund bör en avgift, dokumentationsavgift, tas ut av ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut som inte samlar in, dokumenterar och bevarar underlag för kontrolluppgifter om rapporteringspliktiga finansiella konton eller underlag för bedömningen av om ett konto är rapporteringspliktigt eller inte. Dokumentationsavgiften bör såsom förseningsavgift, skattetillägg, återkallelseavgift och kontrollavgift utgöra en särskild avgift i skatteförfarandelagen. Det innebär bl.a. att bestämmelserna i 51 kap. 1 § SFL om befrielse från särskilda avgifter blir tillämpliga på dokumentationsavgiften. Bestämmelserna innebär att Skatteverket ska besluta om hel eller delvis befrielse från en särskild avgift om det är oskäligt att ta ut avgiften med fullt belopp. Det ska särskilt beaktas t.ex. om den felaktighet eller passivitet som har lett till avgiften kan antas ha berott på ålder, hälsa eller liknande förhållande, om det är fråga om en felbedömning av en regel eller betydelsen av faktiska förhållanden, om avgiften inte står i rimlig proportion till felaktigheten eller passiviteten eller om det har varit fråga om en oskäligt lång handläggningstid.

När det gäller vilken dokumentation och vilket underlag som ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska lägga till grund för att avgöra om ett finansiellt konto är rapporteringspliktigt, och därmed omfattas av kontrolluppgiftsskyldighet enligt 22 a eller 22 b kap. SFL, hänvisar IDKL och IDKAL i flera avseenden till uppgifter som inhämtas enligt lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen). Bestämmelser om bevarande av

handlingar och uppgifter finns i 5 kap. 3 och 4 §§ penningtvättslagen. Tillsynsmyndigheten kan ingripa mot en verksamhetsutövare som överträder en bestämmelse i 2–6 kap. penningtvättslagen (7 kap. 10 §). Ett sådant ingripande kan ske genom att utfärda ett föreläggande att göra rättelse eller genom beslut om sanktionsavgift. En brist i skyldigheten att samla in och bevara handlingar, uppgifter och annan dokumentation enligt IDKL, IDKAL och SFL kan således samtidigt utgöra en överträdelse av penningtvättslagen. Bestämmelser bör därför införas om att det, vid bedömningen av om beslut ska fattas om hel eller delvis befrielse från dokumentationsavgift, även ska beaktas om bristen på dokumentation helt eller delvis även har föranlett ett ingripande enligt penningtvättslagen. Frågan om dubbelprövningsförbudet kan aktualiseras i dessa fall behandlas nedan i detta avsnitt.

I 50 kap. SFL finns bestämmelser om kontrollavgift. Kontrollavgift ska tas ut om Skatteverket vid tillsyn eller kontrollbesök finner att den som är skyldig att använda kassaregister inte fullgör denna skyldighet eller inte har lämnat vissa uppgifter om de kassaregister som finns i verksamheten (50 kap. 1 §). Kontrollavgift ska även tas ut om Skatteverket vid kontrollbesök finner att den som är skyldig att dokumentera identifikationsuppgifter i en personalliggare eller tillhandahålla utrustning så att en elektronisk personalliggare kan föras inte fullgör sin skyldighet, inte håller personalliggaren tillgänglig för Skatteverket i verksamhetslokalen eller inte har lämnat vissa uppgifter (50 kap. 3 §). Kontrollavgiften är som huvudregel 12 500 kronor. När det gäller kontrollavgift som avser personalliggare tillkommer 2 500 kronor för varje person som vid kontrollen är verksam och inte är dokumenterad i en tillgänglig personalliggare. 12 500 kronor bedöms vara ett lämpligt belopp även när det gäller dokumentationsavgift. Dokumentationsavgiften bör därför uppgå till 12 500 kronor för varje kontrollavgift som dokumentationsskyldigheten inte har uppfyllts för. Om två kontrollavgifter ska lämnas om samma finansiella konto till följd av att det identifierats som rapporteringspliktigt enligt både IDKL och IDKAL, bör dock bara en dokumentationsavgift tas ut.

En bestämmelse bör tas in om att Skatteverket ska meddela ett beslut om dokumentationsavgift senast två år efter den dag då någon skyldighet inte längre finns att bevara uppgifter, handlingar och annan dokumentation om finansiella konton. Detta ligger i linje med vad som gäller för beslut om kontrollavgift och beslut om återkallelseavgift. Liksom för kontrollavgift och återkallelseavgift, bör det gälla för dokumentationsavgift att avgiften ska vara betald senast den förfallodag som infaller närmast efter det att 30 dagar har gått från den dag beslut fattades.

Dokumentationsavgift föreslås tas ut med 12 500 kronor för varje kontrollavgift som dokumentationsskyldigheten inte har uppfyllts för. Eftersom ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut kan vara kontrollavgiftsskyldig avseende många konton, skulle det kunna uppstå situationer då ett finansiellt institut som har mer systematiska brister i sin dokumentation påförs ett större antal dokumentationsavgifter. Det kan innebära betydande svårigheter om instituten tvingas betala många dokumentationsavgifter vid ett och samma tillfälle. Det finns därför behov av anståndsregler. I 63 kap. SFL finns vissa anståndsbestämmelser som kan tillämpas vid påförandet av en dokumentationsavgift.

Fråga är om ytterligare anståndsregler behöver införas. Enligt 63 kap. 7 § SFL ska Skatteverket i vissa fall av omprövningar och överklaganden automatiskt bevilja anstånd med betalning av skattetillägg, återkallelseavgift och kontrollavgift. Anståndstiden är begränsad till som längst tre månader efter dagen för Skatteverkets eller förvaltningsrättens beslut. Bakgrunden till bestämmelsen är att skattetillägg i den europeiska konventionens av den 4 november 1950 om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen) mening har ansetts utgöra en anklagelse för brott som medger rätt till domstolsprövning (artikel 6 i Europakonventionen). Som framgår nedan i detta avsnitt kan det inte uteslutas att påförande av dokumentationsavgift kan komma att bedömas som en anklagelse för brott enligt Europakonventionen. Mot denna bakgrund bör bestämmelsen i 63 kap. 7 § SFL även omfatta dokumentationsavgift.

Enligt 63 kap. 5 § SFL ska anstånd beviljas om den som är skyldig att betala skatt har begärt omprövning av eller överklagat beslutet och det skulle medföra betydande skadeverkningar för den betalningsskyldige eller annars framstå som oskäligt att betala skatten. Bestämmelsen är begränsad till att gälla fall av omprövning eller överklagande och anståndstiden är som längst tre månader efter dagen för beslutet (63 kap. 6 § SFL). För dokumentationsavgift bör det, såsom gjorts för återkallelseavgift, införas en anståndsbestämmelse för att undvika betydande skada som ska gälla generellt, dvs. inte vara begränsad till överklagande- och omprövningsfall som 63 kap. 5 § SFL. Förutom kravet på betydande skadeverkningar bör det krävas att det framstår som oskäligt att betala avgiften omedelbart. Anstånd kommer således att kunna beviljas om det skulle få långtgående konsekvenser för den betalningsskyldige, t.ex. om denne riskerar att hamna på obestånd eller tvingas avyttra tillgångar som är av betydelse för den fortsatta verksamheten. I likhet med vad som gäller för återkallelseavgift bör anstånd kunna beviljas för en tid som uppgår till längst fem år. I likhet med vad som gäller för skattetillägg, kontrollavgift och återkallelseavgift i omprövnings- och överklagandefall bör införas ett förbud mot att kräva säkerhet för att bevilja anstånd med dokumentationsavgift.

Ränta på beloppet tas ut enligt bestämmelserna i 65 kap. SFL om kostnadsränta vid anstånd.

Eftersom det inte är uteslutet att påförande av dokumentationsavgift ska betraktas som en anklagelse om brott enligt Europakonventionen (se vidare om detta nedan) bör ett föreläggande inte förenas med vite om det finns anledning att anta att den som ska föreläggas har begått en gärning som kan leda till dokumentationsavgift och föreläggandet avser utredning av en fråga som har samband med den misstänkta gärningen. Detta torde innebära att Skatteverket inte vid vite (med stöd av 37 kap. 7 § och 44 kap. 2 § SFL) kommer att kunna förelägga ett rapporteringskyldigt finansiellt institut att komma in med sådant underlag som avses i 39 kap. 3 § SFL, 8 kap. 8 § IDKL eller 8 kap. 9 § IDKAL.

Enligt 66 kap. 7 § första stycket respektive 67 kap. 12 § första stycket SFL ska en begäran om omprövning eller ett överklagande enligt huvudregeln ha kommit in till Skatteverket senast det sjätte året efter utgången av det kalenderår då beskattningsåret har gått ut. För vissa typer av beslut ska en begäran om omprövning eller ett överklagande dock ha kommit in inom två månader från den dag då den som beslutet gäller fick del av beslutet (66 kap. 7 § andra stycket respektive 67 kap.

12 § andra stycket SFL). Det gäller bl.a. beslut om registrering och uppgifts- eller dokumentationsskyldighet. Tidsfristen för begäran om omprövning och överklagande av beslut om dokumentationsavgift bör bestämmas till två månader från den dag då den som beslutet gäller fick del av beslutet. Detta överensstämmer med vad som gäller för kontrollavgift och återkallelseavgift. Liksom för återkallelseavgift bör bestämmelserna i 66 kap. 5 § om särskilt kvalificerad beslutsfattare vid omprövning gälla för dokumentationsavgiften.

Dokumentationsavgift och dubbelprövningsförbudet

I Europakonventionen finns civila och politiska rättigheter reglerade.

I artikel 4.1 i sjunde tilläggsprotokollet till konventionen regleras principen om att den som en gång blivit dömd eller frikänd av domstol för ett brott ska vara skyddad mot nytt åtal och ny dom för samma brott. Rättigheten eller förbudet har många benämningar: dubbelbestraffningsförbudet, mer korrekt dock dubbelprövningsförbudet, förbudet mot dubbla förfaranden och den latinska benämningen *ne bis in idem* (ej två gånger i samma sak). I det följande används uttrycket dubbelprövningsförbudet. I Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (EU:s rättighetsstadga) finns också en bestämmelse om dubbelprövningsförbudet. En viktig skillnad mot Europakonventionen med tillhörande lag är att EU:s rättighetsstadga bara gäller vid tillämpning av unionsrätten.

Artikel 4 i sjunde tilläggsprotokollet har följande lydelse på svenska.

- 1 Ingen får lagföras eller straffas på nytt i en brottmålsrättegång i samma stat för ett brott för vilket han redan blivit slutligt frikänd eller dömd i enlighet med lagen och rättegångsordningen i denna stat.
- 2 Bestämmelserna i föregående punkt skall inte utgöra hinder mot att målet tas upp på nytt i enlighet med lagen och rättegångsordningen i den berörda staten, om det föreligger bevis om nya eller nyuppdagade omständigheter eller om ett grovt fel har begåtts i det tidigare rättegångsförfarandet, vilket kan ha påverkat utgången i målet.
- 3 Avvikelse får inte ske från denna artikel med stöd av artikel 15 i konventionen.

Av ordalydelsen i punkt 1 framgår tydligt att dubbelprövningsförbudet är begränsat till att gälla samma rättssubjekt. Vidare skyddar bestämmelsen bara mot lagföring inom en och samma stat. I andra delar är bestämmelsen inte lika tydlig. Detta gäller bl.a. frågor om vad som avses med att lagföras eller straffas eller vad som utgör samma brott. Förenklat kan dock sägas att bestämmelsen avser att förhindra att samma person prövas för samma brott två gånger. Det kan framhållas att dubbelprövningsförbudet inte förbjuder att flera straff döms ut för samma brott, utan att samma brott prövas på nytt, dvs. vid olika tillfällen.

Enligt Europadomstolen måste begreppen ”lagföring” och ”straff” i artikel 4.1 tolkas med utgångspunkt i begreppen ”anklagelse för brott” och ”straff” i artikel 6 punkten 1 och artikel 7 punkten 1 i Europakonventionen (*Zolotukhin mot Ryssland*, no 14939/03, den 10 februari 2009).

I fråga om tolkningen av begreppet ”anklagelse för brott” enligt artikel 6.1 har Europadomstolen genom avgörande i målet *Engel m.fl. mot Nederländerna*, no 5100/71 m.fl., den 8 juni 1976, etablerat tre kriterier (de s.k. ”Engelkriterierna”)

som ska tillämpas vid en prövning av om en sanktion är att bedöma som anklagelse för brott i Europakonventionens mening. De tre kriterierna är:

1. klassificering i inhemsk rätt,
2. gärningens art, och
3. den påföljd som kan komma i fråga.

Vid bedömningen av om en handling omfattas av artikel 6.1 måste utgångspunkten, enligt domstolen, vara hur en viss handling klassificeras i inhemsk rätt. Klassificeringen utgör dock enligt domstolen enbart en utgångspunkt för bedömningen och av större betydelse är gärningens art samt den påföljd som en person riskerar att dömas till. I fråga om gärningens art har det betydelse om det rör sig om en gärning som kan utföras av vem som helst och mot vilken lagstiftaren har velat införa ett allmänt förbud eller om det är fråga om en kränkning av förhållningsregler för en viss avgränsad grupp personer med särskild ställning och särskilda skyldigheter.

Utgångspunkten är att det andra och tredje kriteriet är alternativa i förhållande till varandra. För det fall att de sedda var för sig inte ger något klart svar på frågan om ett förfarande innefattar en anklagelse för brott, kan dock den kumulativa effekten av dem föranleda en sådan slutsats.

Engelkriterierna har kommit att tillämpas i ett stort antal avgöranden där Europadomstolen funnit att sådant som i olika staters interna rättsordningar inte bedöms utgöra anklagelse för brott ändå omfattas av artikel 6.1 i Europakonventionen. I Europadomstolens praxis anses till exempel det svenska skattetillägget omfattas av artikel 6.1 i Europakonventionen. I domstolens avgörande i målet *Janosevic mot Sverige*, no 34619/97, den 23 juli 2002, konstaterade domstolen att tillägget kunde drabba samtliga svenska skattebetalare och hade ett avskräckande och bestraffande syfte. Därmed var tillägget enligt domstolen att jämföras med "anklagelse för brott".

Dokumentationsavgift ska tas ut av ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut som inte dokumenterar och bevarar underlag för kontrolluppgifter om rapporteringspliktiga finansiella konton eller underlag för bedömningen av om ett konto är rapporteringspliktigt eller inte. Avgiften ska tas ut med 12 500 kronor för varje kontrolluppgift som dokumentationsskyldigheten inte har uppfyllts för. Det finns möjlighet att få hel eller delvis befrielse från avgiften.

Fråga är nu om aktuell dokumentationsavgift kan vara att betrakta som en anklagelse för brott enligt Europakonventionen.

Dokumentationsavgiften är enligt nationell rätt inte en straffrättslig utan en administrativ sanktion. Reglerna om dokumentationsavgift kan endast beröra sådana rapporteringsskyldiga finansiella institut som avses i IDKL eller IDKAL. Det innebär t.ex. att dokumentationsavgift inte kan tas ut av fysiska personer.

Vad gäller sanktionens storlek är den relativt begränsad per kontrolluppgift som dokumentationsskyldigheten inte har uppfyllts för. Eftersom ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut kan ha ett stort antal finansiella konton som det ska lämnas kontrolluppgift om enligt 22 a och 22 b kap. SFL kan det dock tänkas att ett större antal dokumentationsavgifter tas ut från samma institut om det skulle uppstå att det föreligger systematiska brister i dokumentationen hos institutet. Det kan inte uteslutas att påförande av dokumentationsavgift kan komma att bedömas som en anklagelse för brott enligt Europakonventionen.

Vid införandet av penningtvättslagen uteslöts det inte att ingripande i form av sanktionsavgift kan vara att betrakta som en anklagelse för brott. De olika sanktionerna kan komma att påföras samma finansiella institut, dvs. samma person.

Om ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut inte har uppfyllt sina skyldigheter att samla in och bevara handlingar, uppgifter och annan dokumentation på det sätt som anges i 4–7 kap. och 8 kap. 8 § IDKL, 4–7 kap. och 8 kap. 9 § IDKAL samt 39 kap. 3 § SFL och 9 kap. 1 § första stycket SFF, är det inte uteslutet att dubbelprövningsförbudet i vissa fall skulle kunna komma att aktualiseras om samma handlingar, uppgifter och dokumentation samtidigt måste samlas in och bevaras enligt penningtvättslagen och ingripande därför kan ske enligt den lagen.

Som nämnts ovan berör dokumentationsavgiften endast rapporteringsskyldiga finansiella institut som avses i IDKAL och IDKL. Fysiska personer berörs inte i något fall. De rapporteringsskyldiga finansiella instituten utgör en begränsad krets av personer som åläggs en särskild skyldighet att identifiera och lämna uppgifter om utländska personers tillgångar och kapitalinkomster i syfte att förhindra skatteundandragande. Dokumentationskyldigheten ingår som ett led i dessa skyldigheter. Även om det, som nämnts, inte kan uteslutas, finns det mot denna bakgrund omständigheter som talar emot att påförande av dokumentationsavgift ska bedömas som en anklagelse om brott.

Det anses inte nödvändigt att i detta lagstiftningsärende föreslå någon särskild reglering av dubbelprövningsförbudet. För det fall att det trots allt i praktiken skulle komma att bedömas att påförandet av dokumentationsavgift och en annan sanktion i ett enskilt fall omfattas av dubbelprövningsförbudet, kan påminnas om att Europakonventionen gäller som lag här i landet och att myndigheterna ska tillämpa dess regler. Om dubbelprövningsförbudet inte aktualiseras kan den i detta avsnitt föreslagna regeln, om befrielse från dokumentationsavgift när det är oskäligt att ta ut en dokumentationsavgift med fullt belopp till följd av att bristen på dokumentation helt eller delvis även har föranlett ett ingripande enligt penningtvättslagen, i stället komma att aktualiseras.

Sekretess

Enligt 27 kap. 2 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL, gäller sekretess för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i bl.a. ett särskilt ärende om revision eller annan kontroll i fråga om skatt. Av paragrafens andra stycke framgår bl.a. att sekretessen inte gäller beslut om kontrollavgift enligt 50 kap. SFL. Skattesekretessen är som huvudregel absolut, dvs. något skaderekvisit uppställs inte (27 kap. 1 § och 2 § första stycket OSL).

Liksom är fallet för ärenden som innefattar att kontrollavgift tas ut, bör sekretess gälla för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i ärende om dokumentationsavgift. Dock bör sekretessen, i likhet med vad som gäller för beslut om kontrollavgift, inte gälla beslut om dokumentationsavgift. Bestämmelser om detta bör tas in i 27 kap. 2 § OSL.

Lagförslag

Förslaget föranleder ändringar i 1 kap. 1 §, 3 kap. 17 §, 44 kap. 3 § 52 kap. 1 § och 62 kap. 8 §, 63 kap. 1, 7, 7 a och 8 §§, 66 kap. 5 och 7 §§ och 67 kap. 12 § SFL och 27 kap. 2 § OSL samt att två nya paragrafer, 51 kap. 2 § och 52 kap. 8 c § SFL, och ett nytt kapitel, 49 b kap. SFL, införs.

5 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

5.1 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Promemorians förslag: Ändringarna i offentlighets- och sekretesslagen ska träda i kraft den 1 december 2018.

Skälen för promemorians förslag: Ändringen i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) avser sekretess i ärenden om dokumentationsavgift. Bestämmelserna om dokumentationsavgift föreslås träda i kraft den 1 december 2018 (se avsnitt 5.2). Även ändringen i offentlighets- och sekretesslagen bör därför träda i kraft den 1 december 2018.

5.2 Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Promemorians förslag: Ändringarna i skatteförfarandelagen ska träda i kraft den 1 december 2018.

Bestämmelserna om dokumentationsavgift ska tillämpas i fråga om dokumentation som samlas in eller ska samlas in efter den 30 november 2018 och i fråga om dokumentation som finns tillgänglig den 1 december 2018 och ska bevaras.

Ändringarna som gäller kontrolluppgifter om rapporteringspliktiga konton ska tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2018.

Skälen för promemorians förslag: Ändringarna i skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL, görs med anledning av påpekanden som gjorts med avseende på den svenska lagstiftningen inom ramen för en utvärdering som gjorts av det globala forumet för transparens och informationsutbyte i fråga om skatter (Global Forum). Därutöver tas det in bestämmelser om att en kontrolluppgift om ett odokumenterat konto ska innehålla uppgift om saldo eller värde och bestämmelser om att en kontrolluppgift om ett rapporteringspliktigt konto som innehas av en enhet även ska innehålla uppgift om på vilket sätt personer med bestämmande inflytande har inflytande över enheten och om vilken typ av enhet som är kontohavare. Även några andra justeringar görs. Ändringarna bör träda i

kraft så snart som möjligt. Ändringarna bör därför träda i kraft den 1 december 2018.

Med undantag för bestämmelserna om dokumentationsavgift som behandlas i avsnitt 4.8 och bestämmelsen om att uppgift ska lämnas om saldo eller värde i kontrolluppgift om ett odokumenterat konto, innebär ändringarna vissa lagtekniska tydliggöranden som inte medför någon ändring i sak. Dessa ändringar bör därför tillämpas i fråga om uppgifter som avser 2018. Kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. SFL för kalenderåret 2018 ska ha kommit in till Skatteverket senast den 15 maj 2019.

Bestämmelsen om att en kontrolluppgift om ett odokumenterat konto ska innehålla uppgift om saldo eller värde vid utgången av året innebär inte någon ny kontrolluppgiftsskyldighet utan endast att en ytterligare uppgift ska lämnas i kontrolluppgiften för ett redan identifierat konto. Saldot eller värdet för kalenderåret 2018 kan fastställas först den 1 januari 2019. Bestämmelsen bör tillämpas i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2018.

De nya bestämmelserna om dokumentationsavgift tar sikte på skyldigheten att samla in och bevara underlag för kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. Sådana kontrolluppgifter ska som redan nämnts ha kommit in till Skatteverket senast den 15 maj 2019. Kontrolluppgifter lämnas per kalenderår. Dokumentationsavgiften är en sanktionsavgift för rapporteringsskyldiga finansiella institut som inte samlar in och bevarar viss dokumentation. Eftersom bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 december 2018, bör de inte tillämpas på brister i dokumentationen som uppstått dessförinnan. Bestämmelserna om dokumentationsavgift bör därför tillämpas i fråga om dokumentation som samlas in eller ska samlas in efter den 30 november 2018 och i fråga om dokumentation som finns tillgänglig den 1 december 2018 och ska bevaras.

5.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet

Promemorians förslag: Ändringarna i lagen om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet ska träda i kraft den 1 december 2018.

Ändringarna som innebär att rapporteringsskyldiga finansiella institut ska inhämta intyganden från kontohavare eller personer med bestämmande inflytande innan ett konto öppnas, ska tillämpas på konton som öppnas efter den 30 november 2018.

I fråga om bestämmelserna som innebär att undantaget för konto som innehas av dödsbo endast ska gälla till och med det fjärde kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade, ska dödsfall som inträffat före den 1 januari 2015 behandlas som om dödsfallet hade inträffat under kalenderåret 2015. Granskningen av sådana konton ska ha avslutats senast vid utgången av det femte kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade. För konton som öppnats efter den 31 december 2015 gäller att sådana intyganden som ska

inhämtas avseende nya konton som innehas av enheter, i stället för att inhämtas när kontot öppnas, ska inhämtas senast vid utgången av det femte kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade.

Övriga ändringar ska tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2018.

Skälen för promemorians förslag: Ändringarna i lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet, förkortad IDKL, görs för att upprätthålla en enhetlig tillämpning jämfört med lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, förkortad IDKAL. Ändringarna i IDKAL görs med anledning av påpekanden som gjorts med avseende på den svenska lagstiftningen inom ramen för en utvärdering i Global Forum. Även några andra justeringar görs. Ändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt. Ändringarna bör därför träda i kraft den 1 december 2018.

Ändringarna som innebär att rapporteringsskyldiga finansiella institut ska inhämta intyganden från kontohavare eller personer med bestämmande inflytande innan ett konto öppnas kan av naturliga skäl inte tillämpas på konton som redan har öppnats. De bör därför tillämpas på konton som öppnas efter att ändringarna trätt i kraft. Det innebär att dessa ändringar bör tillämpas på konton som öppnas efter den 30 november 2018 och att bestämmelserna i sin tidigare lydelse gäller för konton som öppnats före den 1 december 2018.

Bestämmelserna som innebär att undantaget för konto som innehas av dödsbo endast ska gälla till och med det fjärde kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade innebär att rapporteringsskyldiga finansiella institut vid en viss tidpunkt blir skyldiga att granska dessa konton enligt bestämmelserna i lagen för att identifiera de eventuella rapporteringspliktiga kontona. För att undvika retroaktivitetsproblematik bör dödsfall som inträffat före den 1 januari 2015 behandlas som om dödsfallet hade inträffat under kalenderåret 2015. För granskningen av befintliga konton, dvs. konton som öppnats före den 1 juli 2014 finns det tidsfrister för när granskningen ska ha genomförts. Dessa tidsfrister kommer att ha passerats. En ny tidsfrist måste därför bestämmas. Det viktiga är att granskningen och identifieringen har skett i tid för att kontrolluppgift ska kunna lämnas för det första kalenderåret. Det första kalenderåret som kontrolluppgift ska lämnas för är året efter det att kontot upphört att vara undantaget från rapporteringsplikt, dvs. det femte kalenderåret efter utgången av det kalenderår då dödsfallet inträffade. Granskningen av konton bör därför ha genomförts senast den 31 december det femte kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade. Konton som öppnats efter den 30 juni 2014 är nya konton. Bestämmelser om granskning av sådana konton som innehas av enheter, t.ex. dödsbon finns i 7 kap. Lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet. I 8 kap. finns även bestämmelser som gäller för alla typer av konton. Av 7 kap. framgår att intyganden ska inhämtas när ett konto öppnas. Eftersom konton som innehas av dödsbon redan har öppnats när de ska granskas måste en tidsfrist sättas för när intygande ska ha inhämtats. Sådana intyganden bör, i stället för att inhämtas när kontot öppnas, inhämtas senast vid utgången av det femte kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade.

Övriga ändringar består i huvudsak av förtydliganden av vad som redan gäller. Ett undantag finns och det är att konton som förvaltas av en advokat till förmån för en klient inte längre ska vara undantagna från regeln att ett konto som förvaltas till förmån för någon annan eller för någon annans räkning ska anses innehas av den andra personen. Det innebär att det rapporteringsskyldiga finansiella institutet i vissa fall kommer att behöva ta reda på vilka klienter kontot avser och bedöma om kontot är rapporteringspliktigt eller inte utifrån den uppgiften. Det är fråga om att inhämta ytterligare information om redan identifierade konton. Övriga bestämmelser bör mot denna bakgrund tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2018.

5.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton

Promemorians förslag: Ändringarna i lagen om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton ska träda i kraft den 1 december 2018.

Ändringarna som innebär att rapporteringsskyldiga finansiella institut ska inhämta intyganden från kontohavare eller personer med bestämmande inflytande innan ett konto öppnas, ska tillämpas på konton som öppnas efter den 30 november 2018. Äldre bestämmelser ska gälla för konton som öppnats före den 1 december 2018.

I fråga om bestämmelserna som innebär att undantaget för konto som innehas av dödsbo endast ska gälla till och med det fjärde kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade, ska dödsfall som inträffat före den 1 januari 2015 behandlas som om dödsfallet hade inträffat under kalenderåret 2015. Granskningen av sådana konton ska ha avslutats senast vid utgången av det femte kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade. För konton som öppnats efter den 31 december 2015 gäller att sådana intyganden som ska inhämtas avseende nya konton som innehas av enheter, i stället för att inhämtas när kontot öppnas, ska inhämtas senast vid utgången av det femte kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade.

Ändringarna som innebär att vinstandelsstiftelser och vissa pensionsstiftelser inte längre ska vara undantagna från rapporteringsskyldighet ska tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2019. För vinstandelsstiftelser och pensionsstiftelser som efter dessa ändringar blir rapporteringsskyldiga finansiella institut ska gälla att nya konton är konton som öppnas efter den 30 november 2018 och att befintliga konton är konton som öppnats före den 1 december 2018. Senast den 31 december 2019 ska de ha genomfört granskningen av befintliga konton.

Ändringarna som innebär att pensionssparkonton och pensionsförsäkringar inte längre är undantagna från rapporteringsplikt ska tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2018. Granskningen av sådana

konton ska ha genomförts senast den 30 april 2019. För sådana konton som öppnats efter den 31 december 2015 gäller att sådana intyganden som ska inhämtas avseende nya konton som innehas av fysiska personer, i stället för att inhämtas när kontot öppnas, ska inhämtas senast den 30 april 2019.

Övriga ändringar ska tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2018.

Skälen för promemorians förslag: Ändringarna i IDKAL görs med anledning av påpekanden som gjorts med avseende på den svenska lagstiftningen inom ramen för en utvärdering i Global Forum. Även några andra justeringar görs. Ändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt. Ändringarna bör därför träda i kraft den 1 december 2018.

Ändringarna som innebär att rapporteringsskyldiga finansiella institut ska inhämta intyganden från kontohavare eller personer med bestämmande inflytande innan ett konto öppnas kan av naturliga skäl inte tillämpas på konton som redan har öppnats. De bör därför tillämpas på konton som öppnas efter att ändringarna trätt i kraft. Det innebär att dessa ändringar bör tillämpas på konton som öppnas efter den 30 november 2018 och att bestämmelserna i sin tidigare lydelse gäller för konton som öppnats före den 1 december 2018.

Bestämmelserna som innebär att undantaget för konto som innehas av dödsbo endast ska gälla till och med det fjärde kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade innebär att rapporteringsskyldiga finansiella institut vid en viss tidpunkt blir skyldiga att granska dessa konton enligt bestämmelserna i lagen för att identifiera de eventuella rapporteringspliktiga kontona. För att undvika retroaktivitetsproblematik bör dödsfall som inträffat före den 1 januari 2015 behandlas som om dödsfallet hade inträffat under kalenderåret 2015. För granskningen av befintliga konton, dvs. konton som öppnats före den 1 januari 2016 finns det tidsfrister för när granskningen ska ha genomförts. Dessa tidsfrister kommer att ha passerats. En ny tidsfrist måste därför bestämmas. Det viktiga är att granskningen och identifieringen har skett i tid för att kontrolluppgift ska kunna lämnas för det första kalenderåret. Det första kalenderåret som kontrolluppgift ska lämnas för är året efter det att kontot upphört att vara undantaget från rapporteringsplikt, dvs. det femte kalenderåret efter utgången av det kalenderår då dödsfallet inträffade. Granskningen av konton bör därför ha genomförts senast den 31 december det femte kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade. Konton som öppnats efter den 31 december 2015 är nya konton. Bestämmelser om granskning av sådana konton som innehas av enheter, t.ex. dödsbon finns i 7 kap. IDAKL. I 8 kap. finns även bestämmelser som gäller för alla typer av konton. Av 7 kap. framgår att intyganden ska inhämtas när ett konto öppnas. Eftersom konton som innehas av dödsbon redan har öppnats när de ska granskas måste en tidsfrist sättas för när intyganden ska ha inhämtats. Sådana intyganden bör, i stället för att inhämtas när kontot öppnas, inhämtas senast vid utgången av det femte kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade.

De vinstandelsstiftelser och pensionsstiftelser som inte längre ska vara undantagna från rapporteringsskyldighet har inte tidigare varit rapporteringsskyldiga finansiella institut. För dem är granskningen och lämnandet av kontrolluppgifter för eventuella rapporteringspliktiga konton således någonting helt nytt. Det är

därför svårt att kräva att de ska lämna kontrolluppgifter redan avseende 2018. Bestämmelserna om att dessa stiftelser inte längre är undantagna finansiella institut bör därför i stället tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2019. När det gäller den granskning som sådana stiftelser ska göra av konton för att identifiera rapporteringspliktiga sådana bör konton som öppnas efter den 30 november 2018 betraktas som nya konton och konton som öppnats före den 1 december 2018 betraktas som befintliga konton. Senast den 31 december 2019 bör de ha genomfört granskningen av befintliga konton

Pensionssparkonton och privata pensionsförsäkringar tillhandahålls i regel av finansiella institut som redan är rapporteringsskyldiga finansiella institut och således redan tillämpar det aktuella regelverket om identifiering av rapporteringspliktiga konton och lämnande av kontrolluppgifter avseende sådana konton. Det är således fråga om att granska och eventuellt lämna kontrolluppgifter om ytterligare konton enligt samma regelverk som gäller för övriga konton. Bestämmelserna om att dessa konton och försäkringar inte längre är undantagna bör därför tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser 2018. Tidsfristerna för granskning av sådana konton enligt 4–8 kap. IDKAL kommer emellertid redan att ha passerats när dessa konton ska granskas. En ny tidsfrist måste därför bestämmas. Granskningen av sådana konton bör därför ha genomförts senast den 30 april 2019, dvs. i tid för att lämna kontrolluppgifter om eventuella rapporteringspliktiga konton senast den 15 maj 2019. Konton som öppnats efter den 31 december 2015 är nya konton. För sådana konton ska intyganden inhämtas när kontona öppnas. Med anledning av att den generella avdragsrätten för premier till privata pensionsförsäkringar och insättningar på pensionssparkonton upphörde den första januari 2016 bör antalet nya konton vara begränsat. Eftersom det ändå kan finnas sådana konton och eftersom det här är fråga om konton som redan har öppnats måste en ny tidsfrist sättas för när sådana intyganden ska inhämtas. Sådana intyganden bör, i stället för att inhämtas när kontot öppnas, ha inhämtats senast den 30 april 2019.

Övriga ändringar består i huvudsak av förtydliganden av vad som redan gäller. Ett undantag finns och det är att konton som förvaltas av en advokat till förmån för en klient inte längre ska vara undantagna från regeln att ett konto som förvaltas till förmån för någon annan eller för någon annans räkning ska anses innehas av den andra personen. Det innebär att det rapporteringsskyldiga finansiella institutet i vissa fall kommer att behöva ta reda på vilka klienter kontot avser och bedöma om kontot är rapporteringspliktigt eller inte utifrån den uppgiften. Det är fråga om att inhämta ytterligare information om redan identifierade konton. Övriga bestämmelser bör mot denna bakgrund tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2018.

6 Konsekvensanalys

Inledningsvis kan det konstateras att denna promemoria innehåller förslag till justeringar i ett redan befintligt regelverk som infördes efter förslag i proposition

2015/16:29 En global standard om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton. Ändringarna görs i huvudsak med anledning av att den svenska lagstiftningens förenlighet med Sveriges åtaganden enligt det multilaterala avtalet mellan behöriga myndigheter om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, förkortat MCAA, gått igenom och utvärderats av det globala forumet för transparens och informationsutbyte i fråga om skatter (Global Forum) och att det därvid påpekats att vissa brister förekommer i den svenska lagstiftningen. En internationell utvärdering av nationell lagstiftning innebär vissa svårigheter. Olika länder använder sig av olika lagstiftningstekniker och har olika omgivande bestämmelser och principer som får betydelse för hur ett internationellt regelverk genomförs i den nationella lagstiftningen. I Global Forums arbetsgrupp för automatiskt informationsutbyte representeras fler än 100 länder. Det är representanter för dessa länder som tillsammans går igenom och diskuterar varje lands nationella lagstiftning. De gemensamma slutsatserna får mycket stor vikt vid ett enskilt lands bedömning av om ett annat land fullgör sina åtaganden enligt MCAA. Det är därför viktigt att se till att den svenska lagstiftningen står i överensstämmelse med det internationella regelverket utifrån de slutsatser som dragits i Global Forum. Om detta inte görs finns det en risk för att det i förlängningen leder till att andra länder säger upp avtalet gentemot Sverige med motiveringen att Sverige inte lever upp till den ingångna överenskommelsen.

Offentligfinansiella effekter

Förslagen är till stor del mindre justeringar och förtydliganden i ett redan befintligt regelverk som inte har några offentligfinansiella effekter. Vissa andra förslag påverkar uppgiftsskyldigheten för finansiella institut. Inte heller dessa förslag torde ha några offentligfinansiella effekter. Införandet av en dokumentationsavgift skulle kunna öka de offentliga intäkterna något. Det är emellertid inte möjligt att uppskatta denna effekt.

Effekter för enskilda och företag

Förslagen innebär att vinstandelsstiftelser och vissa pensionsstiftelser kan bli rapporteringsskyldiga finansiella institut. Därmed åläggs de att identifiera rapporteringspliktiga konton och att lämna kontrolluppgifter om dessa. Det innebär en administrativ börda för dessa stiftelser (jfr avsnitt 10.3 i prop. 2015/16:29). Det saknas dock uppgifter om hur många vinstandelsstiftelser och sådana pensionsstiftelser som inte längre ska vara undantagna det finns i Sverige. Det saknas även uppgifter om hur många finansiella konton dessa stiftelser har. Någon uppskattning av den ökade administrativa bördan låter sig därför inte göras. Även om den administrativa bördan ökar för dessa stiftelser är det, om man ser till det befintliga regelverkets helhet, fråga om en mindre utvidgning av rapporteringsskyldigheten för finansiella institut. Dessa stiftelser har inte varit rapporteringsskyldiga tidigare och det kan därför finnas behov av informationsinsatser från Skatteverket för att göra stiftelserna medvetna om innebörden av detta.

Förslaget att ta bort undantaget från rapporteringsplikt för pensionssparkonton och vissa pensionsförsäkringar innebär att rapporteringsskyldiga finansiella institut måste identifiera sådana konton som är rapporteringspliktiga och lämna

kontrolluppgifter om de kontona. Det innebär en något ökad administrativ börda för de rapporteringsskyldiga finansiella institut som tillhandahåller pensionssparkonton och sådana pensionsförsäkringar (jfr avsnitt 10.3 i prop. 2015/16:29). Med anledning av att den generella avdragsrätten för betalning av premier till privata pensionsförsäkringar och insättningar på pensionssparkonton inte längre tillåts kan det förväntas att få nya sådana konton öppnas. Även om det finns ett stort antal redan befintliga sådana konton, torde detta mildra den administrativa bördan. Det saknas uppgifter om hur många sådana konton det finns. Någon uppskattning av den ökade administrativa bördan låter sig därför inte göras.

Även begränsningen i undantaget för konton som innehåller dödsbon till att gälla endast till och med det fjärde kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade torde kunna öka den administrativa bördan för rapporteringsskyldiga finansiella institut något. De flesta sådana konton torde dock upphöra innan den tid som undantaget gäller har löpt ut.

Förslaget att en kontrolluppgift om ett odokumenterat konto ska innehålla uppgift om saldo eller värde innebär att rapporteringsskyldiga finansiella institut måste lämna ytterligare en uppgift i en sådan kontrolluppgift. Det är dock fråga om en uppgift som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet har tillgång till och den ökade administrativa bördan med anledning av detta består därför endast i att fylla i uppgiften i kontrolluppgiften.

Förslaget att klienterna ska anses vara kontohavare i fråga om klientmedelskonton innebär också det en något ökad administrativ börda för rapporteringsskyldiga finansiella institut eftersom de måste utreda vilka dessa klienter är. Förslaget att den som förvaltar ett konto till förmån för en annan person eller för en annan persons räkning på begäran ska lämna uppgift till det rapporteringsskyldiga finansiella institutet om kontohavarens eller kontohavarnas identitet medför även en administrativ börda för den som förvaltar kontot, t.ex. advokater och advokatbyråer.

Förslaget att rapporteringsskyldiga finansiella institut måste inhämta intyganden innan ett nytt konto öppnas torde inte innebära någon ökad administrativ börda, eftersom det endast är fråga om att tidigarelägga den tidpunkt vid vilken intygandet ska inhämtas. Det finns även bestämmelser om att nya konton som öppnas av befintliga kunder under vissa förutsättningar får granskas som om de är befintliga konton.

Bestämmelserna om dokumentationsavgift kan naturligtvis få ekonomiska konsekvenser för rapporteringsskyldiga finansiella institut som inte fullgör sina skyldigheter, men torde i övrigt inte ha några effekter för enskilda och företag. Hur stora de ekonomiska konsekvenserna kan bli är beroende av i vilken utsträckning ett finansiellt institut lever upp till kraven på dokumentation. Detta är mycket svårt att förutsäga. Konsekvenserna kan dock mildras av att bestämmelser om befrielse från dokumentationsavgift också tas in.

Det bör framhållas att dessa ändringar, som redan nämnts, är relativt begränsade ändringar i ett existerande regelverk som ålägger rapporteringsskyldiga finansiella institut att identifiera rapporteringspliktiga och odokumenterade konton och lämna kontrolluppgifter om dessa konton till Skatteverket.

Övriga ändringar består i mindre förtydliganden och justeringar som inte syftar till att förändra någonting i sak. De bör därför inte ha några effekter för enskilda och företag.

Effekterna för enskilda och företag får anses vägas upp av behovet av att tillse att svensk lagstiftning överensstämmer med för Sverige bindande internationella överenskommelser.

Effekter för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna

Ovan har nämnts att det kan finnas behov av informationsinsatser från Skatteverket för att göra sådana vinstandelsstiftelser och pensionsstiftelser som inte längre är undantagna från rapporteringsskyldighet medvetna om innebörden av detta. Det andra förslag som kan ha effekter för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna är införandet av en dokumentationsavgift. För Skatteverkets del handlar det om att administrera dessa avgifter. De allmänna förvaltningsdomstolarna kan komma att behöva hantera överklaganden av beslut om dokumentationsavgifter. Tillkommande uppgifter för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna får hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Övriga effekter

Förslagen torde inte ha några effekter för miljön eller för jämställdheten mellan kvinnor och män.

7 Författningskommentar

7.1 Förslaget till ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

27 kap.

2 §

Paragrafen kompletteras med anledning av att bestämmelser om dokumentationsavgift tas in i 49 b kap. skatteförfarandelagen (2011:1244).

I paragrafens *första stycke* läggs en ny *punkt 5* till. I punkten anges att sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga eller ekonomiska förhållanden i ärende om dokumentationsavgift enligt 49 b kap. skatteförfarandelagen.

Paragrafens *tredje stycke* kompletteras med en ny *punkt 4* där det anges att sekretessen inte gäller beslut om dokumentationsavgift enligt 49 b kap. skatteförfarandelagen.

Ikraftträdandebestämmelse

Lagen träder i kraft den 1 december 2018.

7.2 Förslaget till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

1 kap.

1 §

Den innehållsförteckning som finns i paragrafen kompletteras med ett nytt kapitel, 49 b kap. Dokumentationsavgift.

3 kap.

17 §

Paragrafen, som anger vad som avses med särskilda avgifter, kompletteras med dokumentationsavgift. Bestämmelser om dokumentationsavgift finns i det nya 49 b kap.

22 a kap.

5 §

I Paragrafen anges vilka uppgifter som ska lämnas i kontrolluppgifter om alla rapporteringspliktiga konton. I paragrafen tas ett nytt *andra stycke* in. Där förklaras vad som avses med saldo eller värde när det gäller försäkringsavtal med kontantvärde eller livränteavtal. Detta kunde, avseende försäkringsavtal, tidigare utläsas av författningskommentaren (prop. 2014/15:41, s. 200). Se även avsnitt 4.2.

6 §

I paragrafen anges vilka uppgifter som ska lämnas för rapporteringspliktiga konton som är depåkonton. I paragrafens *första stycke 1* och *2* klargörs det att de belopp som uppgifter ska lämnas om är sammanlagt ”bruttobelopp”. Där klargörs det även att de belopp som uppgifter ska lämnas om är sådana som har tillgodoräknats eller betalats ut ”till kontot eller avseende kontot” under året. Paragrafen får därigenom en utformning som närmare överensstämmer med punkt 2 a 5 i artikel 2 i FATCA-avtalet. Se även avsnitt 4.2.

7 §

I paragrafen anges vilka uppgifter som ska lämnas för rapporteringspliktiga konton som är inlåningskonton. Det klargörs att det belopp som uppgifter ska lämnas om är det sammanlagda ”bruttobeloppet”. Paragrafen får därigenom en utformning som närmare överensstämmer med punkt 2 a 6 i artikel 2 i FATCA-avtalet. Se även avsnitt 4.2.

8 §

I paragrafen anges vilka uppgifter som ska lämnas för rapporteringspliktiga konton som varken är depåkonton eller inlåningskonton. I *första stycket* klargörs det att det belopp som uppgifter ska lämnas om är det sammanlagda ”bruttobeloppet”. Paragrafen får därigenom en utformning som närmare överensstämmer med punkt 2 a 7 i artikel 2 i FATCA-avtalet. Första stycket justeras också språkligt på det sättet att det anges att det belopp som uppgift ska lämnas om är det som tillgodoräknats eller betalats ut ”avseende kontot”. Tidigare angavs det belopp

som har tillgodoräknats eller betalats ut ”på tillgångar på kontot”. Justeringen syftar till att den språkliga utformningen av lagtexten ska överensstämma bättre med att ett sådant konto kan vara till exempel ett försäkringsavtal. Det görs även en språklig justering för att tydliggöra att de bruttobelopp som avses är sådana som det rapporteringskyldiga finansiella institutet är gäldenär eller garant för.

Ett nytt *andra stycke* tas också in i paragrafen. I andra stycket klargörs att det sammanlagda bruttobeloppet innefattar till exempel det sammanräknade bruttobeloppet av betalningar som gjorts till kontohavaren med anledning av försäljning eller inlösen. Detta framgick tidigare endast av författningskommentaren (prop. 2014/15:41, s. 201).

Se även avsnitt 4.2.

22 b kap.

5 §

I paragrafen anges vilka uppgifter som ska lämnas i kontrolluppgifter om alla rapporteringspliktiga konton. I paragrafens *första stycke 5 a* klargörs att det i en kontrolluppgift om ett rapporteringspliktigt konto som innehas av en enhet även ska lämnas uppgift om på vilket sätt personer med bestämmande inflytande utövar det bestämmande inflytandet över enheten. När det gäller personer med bestämmande inflytande över en juridisk person är frågan om det bestämmande inflytandet utövas genom ägande, ställning i företaget eller på annat sätt. När det gäller personer med bestämmande inflytande över en juridisk konstruktion som är en trust är frågan om det bestämmande inflytandet utövas genom att personen är stiftare, förvaltare, beskyddare, förmånstagare eller del av förmånstagarretsen, eller om inflytandet utövas på annat sätt. När det gäller andra juridiska konstruktioner än juridiska personer eller truster är frågan om det bestämmande inflytandet utövas på ett sätt som motsvarar de ovan nämnda alternativen avseende en trust. Begreppet person med bestämmande inflytande definieras i 2 kap. 18 § lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, förkortad IDKAL. Begreppet enhet definieras i 2 kap. 21 § IDKAL. Se även avsnitt 4.4.

I paragrafen tas ett nytt *andra stycke* in. Där anges att kontrolluppgiften, när det gäller konton som innehas av enheter, även ska innehålla uppgift att kontohavaren är en passiv icke-finansiell enhet med hemvist i en viss stat eller jurisdiktion, en annan enhet med hemvist i en viss stat eller jurisdiktion eller en passiv icke-finansiell enhet med en eller flera personer med bestämmande inflytande över enheten som har hemvist i en viss stat eller jurisdiktion. Begreppet passiv icke-finansiell enhet definieras i 2 kap. 22 § IDKAL och innefattar, utöver alla enheter som varken är finansiella institut eller aktiva icke-finansiella enheter, även investeringsenheter i stater eller jurisdiktioner som inte är deltagande jurisdiktioner. Se även avsnitt 4.4.

I paragrafen tas även ett nytt *tredje stycke* in. Där förklaras vad som avses med saldo eller värde när det gäller försäkringsavtal med kontantvärde eller livräntesavtal. Begreppet kontantvärde definieras i 2 kap. 15 § IDKAL. Detta kunde, med avseende på försäkringsavtal, tidigare utläsas av författningskommentaren (prop. 2015/16:29, s. 213). Se även avsnitt 4.2 och kommentaren till CRS.

6 §

I paragrafen anges vilka uppgifter som ska lämnas för rapporteringspliktiga konton som är depåkonton. I paragrafens *första stycke 1* och *2* klargörs det att de belopp som uppgifter ska lämnas om är sammanlagt ”bruttobelopp”. Vad som avses med bruttobelopp behandlas i kommentaren till avsnitt I i CRS. Det klargörs även att de belopp som uppgifter ska lämnas om är sådana som har tillgodoräknats eller betalats ut ”till kontot eller avseende kontot” under året. Paragrafen får därigenom en utformning som närmare överensstämmer med punkten A.5 i avsnitt I i CRS och i bilaga I till rådets direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning, förkortat DAC. Se även avsnitt 4.2 och kommentaren till CRS.

7 §

I paragrafen anges vilka uppgifter som ska lämnas för rapporteringspliktiga konton som är inlåningskonton. Det klargörs att det belopp som uppgifter ska lämnas om är sammanlagt ”bruttobeloppet”. Paragrafen får därigenom en utformning som närmare överensstämmer med punkten A.6 i avsnitt I i CRS och i bilaga I till DAC. Vad som avses med bruttobelopp behandlas i kommentaren till avsnitt I i CRS. Se även avsnitt 4.2 och kommentaren till CRS.

8 §

I paragrafen anges vilka uppgifter som ska lämnas för rapporteringspliktiga konton som varken är depåkonton eller inlåningskonton. I *första stycket* klargörs det att det belopp som uppgifter ska lämnas om är sammanlagt ”bruttobeloppet”. Vad som avses med bruttobelopp behandlas i kommentaren till avsnitt I i CRS. Första stycket justeras också språkligt på det sättet att det anges att det belopp som uppgift ska lämnas om är det som har tillgodoräknats eller betalats ut ”avseende kontot”. Paragrafen får därigenom en utformning som närmare överensstämmer med punkten A.7 i avsnitt I i CRS och i bilaga I till DAC. Tidigare angavs det belopp som har tillgodoräknats eller betalats ut ”på tillgångar på kontot”. Justeringen syftar till att den språkliga utformningen av lagtexten ska överensstämma bättre med att ett sådant konto kan vara till exempel ett försäkringsavtal. Det görs även en språklig justering för att tydliggöra att de bruttobelopp som avses är sådana som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet är gäldenär eller garant för.

Ett nytt *andra stycke* tas också in i paragrafen. I andra stycket klargörs att det sammanlagda bruttobeloppet innefattar till exempel det sammanräknade bruttobeloppet av betalningar som har gjorts till kontohavaren med anledning av försäljning eller inlösen. Detta framgick tidigare endast av författningskommentaren (prop. 2015//16:29, s. 215).

Se även avsnitt 4.2 och kommentaren till CRS.

9 §

Paragrafens *första stycke* kompletteras på så sätt att en kontrolluppgift om ett odokumenterat konto, utöver identifikationsuppgifter för kontot, även ska innehålla uppgift om kontots saldo eller värde vid utgången av året. Av 24 kap. 4 §

första stycket 1 framgår att samtliga kontrolluppgifter även ska innehålla nödvändiga identifikationsuppgifter för den kontrolluppgiftsskyldige och den som kontrolluppgiften lämnas för. Se även avsnitt 4.3.

I paragrafen tas det även in ett nytt *andra stycke* där det anges att om det odokumenterade kontot är ett sådant försäkringsavtal med kontantvärde eller livränteavtal som avses i 2 kap. 22 § IDKAL avses med saldo eller värde kontantvärdet eller återköpsvärdet. Se även avsnitt 4.2.

44 kap.

3 §

Paragrafen, som innehåller ett vitesförbud, får genom tillägget i *första stycket 1* sitt tillämpningsområde utsträckt till att även avse dokumentationsavgift. Bestämmelser om dokumentationsavgift finns i det nya 49 b kap. Detta torde innebära att Skatteverket inte kommer att kunna förelägga ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut vid vite att komma in med sådant underlag som avses i 39 kap. 3 § denna lag, 8 kap. 8 § IDKL eller 8 kap. 9 § IDKAL.

Se även avsnitt 4.8.

49 b kap.

I kapitlet, som är nytt, finns bestämmelser om dokumentationsavgift. Kapitlet har placerats i avdelning XII Särskilda avgifter, efter bestämmelserna om återkallelseavgift (49 a kap.).

1 §

Enligt paragrafen ska dokumentationsavgift tas ut av ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut som ska lämna kontrolluppgift enligt 22 a eller 22 b kap. och inte har samlat in och bevarat handlingar, uppgifter och annan dokumentation på det sätt som anges i 4–7 kap. och 8 kap. 8 § lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet, förkortad IDKL, 4–7 kap. och 8 kap. 9 § IDKAL, eller 39 kap. 3 §, med avseende på kontrolluppgifter enligt 22 a och 22 b kap. denna lag. I 22 a kap. finns bestämmelser om kontrolluppgift om rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet. I 9 kap. 1 § första stycket skatteförordningen (2011:1261), förkortad SFF, preciseras det att sådant underlag som avses i 39 kap. 3 ska bevaras under sju år efter utgången av det kalenderår som underlaget avser. I 22 b kap. finns bestämmelser om kontrolluppgift om rapporteringspliktiga och odokumenterade konton med anledning av automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton. Vad som avses med rapporteringsskyldigt finansiellt institut anges i 2 kap. 19 § IDKL respektive 2 kap. 21 § IDKAL.

Se även avsnitt 4.8.

2 §

I *första stycket* anges att dokumentationsavgiften är 12 500 kronor för varje kontrolluppgift som inte har dokumenterats i enlighet med bestämmelserna som avses i 1 § 1–3. I *andra stycket* anges att om ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut är skyldigt att lämna kontrolluppgift enligt både 22 a och 22 b kap. för samma finansiella konto, ska bara en dokumentationsavgift tas ut.

Bestämmelserna i 51 kap. om befrielse från särskilda avgifter är tillämpliga på dokumentationsavgift.

51 kap.

2 §

I paragrafen, som är ny, anges att det vid bedömning av om ett beslut ska fattas om hel eller delvis befrielse från dokumentationsavgift som avses i 49 b kap. även ska beaktas om bristen på dokumentation helt eller delvis även lett till ett ingripande enligt 7 kap. 8–13 §§ lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, förkortad penningtvättslagen. I IDKL respektive IDKAL hänvisas rapporteringsskyldiga finansiella institut i flera fall till dokumentation som inhämtats med stöd av penningtvättslagen. I de fall då instituten grundar sina bedömningar enligt IDKL och IDKAL på uppgifter i dokumentation som inhämtats enligt penningtvättslagen är den dokumentationen underlag för tillämpning av båda dessa regelverk. Bestämmelser om bevarande av handlingar och uppgifter finns i 5 kap. 3–4 §§ penningtvättslagen. Om ett ingripande har gjorts enligt penningtvättslagen helt eller delvis till följd av brister i dokumentationen och samma brister helt eller delvis utgör grund för dokumentationsavgift ska det beaktas om detta medför att det är oskäligt att ta ut även dokumentationsavgift med fullt belopp.

52 kap.

1 §

Paragrafen, som utgör kapitlets innehållsförteckning, kompletteras med den nya 8 c § som avser beslut om dokumentationsavgift.

8 c §

I paragrafen, som är ny, anges att ett beslut om dokumentationsavgift ska meddelas senast två år efter den dag då det inte längre finns någon skyldighet att bevara uppgifter, handlingar och annan dokumentation om finansiella konton. Ett beslut kan fattas innan skyldigheten upphör, men alltså inte senare än två år efter den dag då skyldigheten upphör. Bestämmelser om dokumentationsavgift finns i 49 b kap.

Se även avsnitt 4.8.

62 kap.

8 §

Genom tillägget i paragrafens *andra stycke* anges att en dokumentationsavgift ska betalas senast den förfallodag som infaller närmast efter det att 30 dagar har gått från den dag beslutet fattades. Vilka förfallodagarna är framgår av 9 §.

Se även avsnitt 4.8.

63 kap.

1 §

Den innehållsförteckning som finns i paragrafen kompletteras med anledning av att 7 och 7 a §§ görs tillämpliga även på dokumentationsavgift.

7 §

Ändringen i paragrafens *första stycke* innebär att bestämmelserna om anstånd i samband med begäran om omprövning eller överklagande även gäller dokumentationsavgift. Någon ändring görs dock inte i första stycket 2, eftersom det inte kan finnas något beslut i en annan fråga som har föranlett dokumentationsavgiften.

Se även avsnitt 4.8.

7 a §

Ändringen i paragrafens *första stycke* innebär att bestämmelserna om anstånd om det skulle medföra betydande skadeverkningar för den betalningsskyldige och framstå som oskäligt att betala avgiften även gäller dokumentationsavgift. Betydande skadeverkningar kan bl.a. vara att den betalningsskyldige riskerar att hamna på obestånd eller tvingas att avyttra tillgångar som är av betydelse för verksamheten.

Av andra stycket framgår att anståndstiden ska bestämmas till längst fem år efter dagen för beslut om anstånd.

Kostnadsränta ska enligt 65 kap. 7 § beräknas för anståndstiden.

Se även avsnitt 4.8.

8 §

Paragrafen reglerar Skatteverkets rätt att kräva säkerhet som villkor för att bevilja anstånd med betalning av skatt. I *andra stycket* finns undantag från sådant villkor. Undantaget kompletteras till att även avse dokumentationsavgift.

Se även avsnitt 4.8.

66 kap.

5 §

Paragrafens *första stycke*, som anger i vilka fall en särskilt kvalificerad beslutsfattare ska ompröva ärenden, kompletteras så att det även omfattar beslut om dokumentationsavgift.

Se även avsnitt 4.8.

7 §

I paragrafen anges när en begäran om omprövning ska ha kommit in till Skatteverket. Enligt *andra stycket* ska en begäran om omprövning ha kommit in till Skatteverket inom två månader från den dag då den som beslutet gäller fick del av beslutet. Andra stycket kompletteras med en ny *punkt 9*. En begäran om omprövning ska ha kommit in inom två månader om beslutet avser dokumentationsavgift. Som en följd av ändringen har efterföljande punkter i samma stycke omnumrerats.

Se även avsnitt 4.8.

67 kap.

12 §

I paragrafen anges när ett överklagande ska ha kommit in till Skatteverket. Enligt *andra stycket* ska ett överklagande ha kommit in till Skatteverket inom två månader från den dag då den som beslutet gäller fick del av beslutet. Andra stycket

kompletteras med en ny *punkt 9*. Ett överklagande ska ha kommit in inom två månader om beslutet avser dokumentationsavgift.

Se även avsnitt 4.8.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

I *första punkten* framgår att lagen träder i kraft den 1 december 2018.

I *andra punkten* anges att bestämmelserna i 22 a kap. 5–8 §§ och 22 b kap. 5–9 §§ i den nya lydelsen tillämpas första gången på uppgifter som avser kalenderåret 2018.

I *tredje punkten* anges att bestämmelserna i det nya 49 b kap. tillämpas första gången på uppgifter, handlingar och annan dokumentation som samlas in eller ska samlas in efter den 30 november 2018 och på uppgifter, handlingar och annan dokumentation som finns tillgänglig den 1 december 2018 och ska bevaras. Det rör sig här om bestämmelser om den dokumentationsavgift som införs. Hur lång tid dokumentationen ska bevaras efter den 1 november 2018 beror på dels vilket kalenderår den avser, dels när det finansiella kontot avslutas (se 8 kap. 8 § IDKL, 8 kap. 9 § IDKAL och 9 kap. 1 § första stycket SFF)

7.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:62) om identifiering av rapporteringspliktiga konton med anledning av FATCA-avtalet

2 kap.

1 §

I paragrafens *andra stycke* anges i vilka paragrafer bestämmelser om betydelsen av begrepp, termer och uttryck samt förklaringar finns. Ändringen i andra stycket föranleds av att definitionen av begreppet ”andel i eget kapital” lyfts ut ur 21 § och flyttas till en ny paragraf, 3 a §.

3 a §

I paragrafen, som är ny, definieras begreppet ”andel i eget kapital”. Definitionen fanns tidigare i 21 § och flyttas till denna paragraf med anledning av att definitionen kompletteras med nya bestämmelser. De nya bestämmelserna anger att när det är fråga om en trust som är ett finansiellt institut ska en andel i eget kapital anses innehas av varje person som betraktas som stiftare eller förmånstagare för hela eller en del av trusten eller en annan fysisk person som utövar verklig kontroll över trusten. I *andra stycket* anges vidare att en person ska betraktas som förmånstagare till en trust om personen har rätt att direkt eller indirekt, såsom genom ombud, få en fixerad eller diskretionär utdelning från trusten.

Se även avsnitt 4.1.

9 §

I paragrafen anges vad som avses med ett finansiellt institut som är en investeringsenhet. Paragrafen kompletteras med ett nytt *andra stycke* där det

klargörs att paragrafen ska tolkas i överensstämmelse med definitionen av begreppet ”finansiellt institut” i rekommendationerna från Financial Action Task Force i dessas lydelse i februari 2012.

Se även avsnitt 4.1.

15 §

I paragrafen definieras begreppet kontantvärde. *Första stycket 1* korrigeras på så sätt att ordet ”uppsägning” ersätts med ordet ”upphörande”. Ändringen syftar till att bestämmelsen närmare ska återspegla det som anges i punkten 1 z i artikel 1 i FATCA-avtalet där det engelska ordet ”termination” används. Ordet ”upphörande” träffar även andra fall än då avtalet upphör på grund av återköp eller uppsägning, t.ex. när avtalet upphör på grund av att avtalstiden löper ut.

Se även avsnitt 4.1.

16 §

Paragrafen ändras på så sätt att den sista meningen i *tredje stycket* tas bort. Det innebär att finansiella konton som förvaltas av en advokat till förmån för en klient inte längre är undantagna från regeln som anger att när en person som inte är ett finansiellt institut förvaltar ett finansiellt konto i egenskap av ombud, förmyndare, förvaltare eller förmedlare till förmån för en annan person eller för en annan persons räkning, ska den andra personen anses vara kontohavare. Klienterna kommer således att anses vara kontohavare för sådana finansiella konton om förutsättningarna för det är uppfyllda i övrigt. I samma stycke tas det vidare in en bestämmelse om att Ombudet, förmyndaren, förvaltaren, den behörig undertecknaren, investeringsrådgivaren eller förmedlaren på begäran ska lämna uppgift till det rapporteringskyldiga finansiella institut där kontot finns om kontohavarens identitet. Se vidare avsnitt 4.5.

21 §

Paragrafen ändras på så sätt att definitionen av begreppet ”andel i eget kapital” lyfts ut. Eftersom definitionen kompletteras med ytterligare bestämmelser flyttas den till en egen paragraf, 3 a §.

3 kap.

3 §

I paragrafen tas ett nytt *andra stycke* in. Därigenom begränsas undantaget från rapporteringsplikt för konton som innehas av dödsbon i första stycket till att gälla endast till och med det fjärde kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade. Detta innebär att kontot därefter måste granskas enligt bestämmelserna i 4–8 kap. och om det identifieras som ett rapporteringspliktigt konto ska kontrolluppgift lämnas enligt 22 a kap. skatteförfarandelagen (2011:1244), förkortad SFL. Ändringen syftar till att förhindra kringgående av det automatiska informationsutbytet med anledning av FATCA-avtalet. Se vidare avsnitt 4.7.

4 kap.

6 §

Paragrafen ändras på så sätt att det klargörs i lagtexten att det rapporterings-skyldiga finansiella institutet måste ha processer och rutiner för att en sådan tjänsteman som avses i paragrafen ska upptäcka om och när omständigheterna ändras på ett sådant sätt att kontot blir rapporteringspliktigt. Det förklaras även att ett exempel på en sådan ändrad omständighet är om tjänstemannen underrättas om att kontohavaren har en ny postadress i en annan stat eller jurisdiktion. I ett sådant fall måste Institutet, med hänsyn till den ändrade omständigheten, inhämta lämplig dokumentation enligt 5 § för att kunna avgöra om kontot är rapporteringspliktigt enligt bestämmelserna i detta kapitel.

Se även avsnitt 4.1.

5 kap.

1 §

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska inhämta ett intygande från kontohavaren innan ett konto öppnas i stället för att det ska inhämtas i samband med att kontot öppnas. Se även avsnitt 4.5. I första stycket görs även en språklig korrigering genom att ordet "enheten" byts ut mot ordet "institutet". Därigenom tydliggörs att ordet syftar på det rapporterings-skyldiga finansiella institutet.

6 kap.

2 §

I paragrafen tas ett nytt *andra stycke* in. Det klargörs därigenom i lagtexten att det ska det anses finnas skäl att anta att kontohavaren är en amerikansk person om det finns uppgift om att kontohavaren bildats i USA eller i enlighet med amerikansk lagstiftning, uppgift om en amerikansk adress för kontohavaren eller annan uppgift som talar för att kontohavaren är en amerikansk person. Att en uppgift om att kontohavaren bildats i USA eller i enlighet med amerikansk lagstiftning eller uppgift om en amerikansk adress för kontohavaren är exempel på situationer då det föreligger skäl att anta att kontohavaren är en amerikansk person. Detta angavs tidigare endast i författningskommentaren (prop. 2014/15:41, s. 180).

Se även avsnitt 4.1.

7 kap.

1 §

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att den sista meningen i stycket stryks. Där angavs att ett nytt konto också är rapporteringspliktigt om ett sådant intygande som krävs enligt 3 eller 4 § inte kommer in. Ändringen är en följd av de övriga ändringar som görs i detta kapitel som innebär att ett intygande måste inhämtas innan ett konto öppnas. Eftersom ett konto inte kan öppnas utan att ett intygande inhämtats kan ett konto inte heller bli rapporteringspliktigt om ett intygande inte kommer in.

Paragrafens *andra stycke 2* ändras på så sätt att ett intygande ska inhämtas innan ett konto öppnas i stället för i samband med att ett konto öppnas.

Se även avsnitt 4.5.

3 §

Paragrafens *andra stycke* ändras på så sätt att ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska inhämta ett intygande från kontohavaren innan ett konto öppnas i stället för att det ska inhämtas i samband med att kontot öppnas. Se även avsnitt 4.5.

4 §

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att det klargörs att ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska inhämta ett intygande från kontohavaren innan ett konto öppnas. Se även avsnitt 4.5.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

I *första punkten* anges att lagen träder i kraft den 1 december 2018.

I *andra punkten* anges att bestämmelserna i 7 kap. 1, 3 och 4 §§ i sin nya lydelse tillämpas i fråga om konton som öppnats efter den 30 november 2018.

I *tredje punkten* anges vad som gäller i fråga om sådana konton som innehas av dödsbon som inte längre ska vara undantagna från rapporteringsplikt enligt 3 kap. 3 § efter utgången av det fjärde kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade. I *tredje punkten a* anges att när dödsfallet inträffat före den 1 januari 2015 ska kontot behandlas som om dödsfallet inträffade under kalenderåret 2015. Det innebär att sådana konton kommer att bli rapporteringspliktiga första gången efter utgången av 2019. Om dödsfallet inträffade under 2015 eller om kontot ska behandlas som om dödsfallet inträffade under 2015 är kontot alltså rapporteringspliktigt med avseende på uppgifter om 2020. Kontrolluppgift om ett rapporteringspliktigt konto enligt 22 a kap. SFL ska ha kommit in till Skatteverket senast den 15 maj året efter det år som kontrolluppgiften lämnas för (24 kap. 2 a § SFL). I *tredje punkten b* anges att granskningen enligt 4–8 kap. av konton som innehas av dödsbon ska ha genomförts senast den 31 december det femte kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade eller senast den 31 december 2020 om dödsfallet inträffade före den 1 januari 2015. Det innebär att granskningen ska ha genomförts senast vid utgången av det första året för vilket kontrolluppgift ska lämnas enligt 22 a kap. och därmed i tid för att kontrolluppgift ska kunna lämnas till Skatteverket senast den 15 maj följande år om kontot visar sig vara rapporteringspliktigt. I *tredje punkten c* anges att om kontot öppnats efter den 30 juni 2014 gäller vid granskningen att sådana intyganden som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet ska inhämta enligt bestämmelserna i 7 kap., i stället för att inhämtas när kontot öppnas, ska inhämtas senast den 31 december det femte kalenderåret efter det kalenderår så dödsfallet inträffade eller senast den 31 december 2020 om dödsfallet inträffade före den 1 januari 2015. Konton som öppnats efter den 30 juni 2014 är nya konton enligt definitionen i 2 kap. 21 §. För sådana konton som innehas av enheter, t.ex. dödsbon, gäller i första hand 7 kap. i fråga om granskning och identifiering av rapporteringspliktiga konton.

I *fjärde punkten* anges att bestämmelserna i den nya 2 kap. 3 a § samt i 2 kap. 9, 15, 16, 21, 4 kap. 6 § och 6 kap. 2 § i sin nya lydelse tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2018.

7.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:911) om identifiering av rapporteringspliktiga konton vid automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton

2 kap.

1 §

I paragrafens *andra stycke* anges i vilka paragrafer bestämmelser om betydelsen av begrepp, termer och uttryck samt förklaringar finns. Ändringen i andra stycket föranleds av att definitionen av begreppet ”andel i eget kapital” lyfts ut ur 22 § och flyttas till en ny paragraf, 4 a §.

4 a §

I paragrafen, som är ny, definieras begreppet ”andel i eget kapital”. Definitionen fanns tidigare i 22 § och flyttas till denna paragraf med anledning av att definitionen kompletteras med nya bestämmelser. De nya bestämmelserna anger att när det är fråga om en trust som är ett finansiellt institut ska en andel i eget kapital anses innehas av varje person som betraktas som stiftare eller förmånstagare för hela eller en del av trusten eller en annan fysisk person som utövar verklig kontroll över trusten. I *andra stycket* anges vidare att en person ska betraktas som förmånstagare av en trust om personen har rätt att direkt eller indirekt, såsom genom ombud, få en fixerad eller diskretionär utdelning från trusten.

Se även avsnitt 4.1 och kommentaren till CRS.

9 §

I paragrafen anges vad som avses med ett finansiellt institut som är en investeringsenhet. Paragrafen ändras på så sätt att det klargörs att en enhet i sin näringsverksamhet anses huvudsakligen bedriva en verksamhet, eller dess bruttointäkter huvudsakligen anses komma från en verksamhet, om enhetens intäkter som härrör från sådan verksamhet motsvarar eller överstiger 50 procent av enhetens sammanlagda intäkter under den kortaste perioden av den treårsperiod som avslutas vid utgången av det räkenskapsår som föregår tidpunkten då bedömningen görs, eller den period som enheten har existerat. Vidare klargörs det att paragrafen ska tolkas i överensstämmelse med definitionen av begreppet ”finansiellt institut” i rekommendationerna från Financial Action Task Force i dessas lydelse i februari 2012. Det sistnämnda angavs tidigare i författningskommentaren (prop. 2015/16:29, s. 170).

Se även avsnitt 4.1 och kommentaren till CRS.

15 §

I paragrafen definieras begreppet kontantvärde. *Första stycket 1* korrigeras på så sätt att ordet ”uppsägning” ersätts med ordet ”upphörande”. Ändringen syftar till att bestämmelsen närmare ska återspegla det som anges i punkten C.8 i avsnitt VIII i CRS och i bilaga I till DAC där det engelska ordet ”termination” används. Ordet ”upphörande” träffar även andra fall än då avtalet upphör på grund av

återköp eller uppsägning, t.ex. när avtalet upphör på grund av att avtalstiden löper ut.

Se även avsnitt 4.1 och kommentaren till CRS.

16 §

Paragrafen ändras på så sätt att den sista meningen i *tredje stycket* tas bort. Det innebär att finansiella konton som förvaltas av en advokat till förmån för en klient inte längre är undantagna från regeln som anger att när en person som inte är ett finansiellt institut förvaltar ett finansiellt konto i egenskap av ombud, förmyndare, förvaltare eller förmedlare till förmån för en annan person eller för en annan persons räkning, ska den andra personen anses vara kontohavare. Klienterna kommer således att anses vara kontohavare för sådana finansiella konton om förutsättningarna för det är uppfyllda i övrigt. I samma stycke tas det vidare in en bestämmelse om att Ombudet, förmyndaren, förvaltaren, den behörig undertecknaren, investeringsrådgivaren eller förmedlaren på begäran ska lämna uppgift till det rapporteringsskyldiga finansiella institut där kontot finns om kontohavarens identitet. Se vidare avsnitt 4.5 och kommentaren till CRS.

22 §

Paragrafen ändras på så sätt att definitionen av begreppet ”andel i eget kapital” lyfts ut. Eftersom definitionen kompletteras med ytterligare bestämmelser flyttas den till en egen paragraf, 4 a §.

3 kap.

1 §

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att vinstandelsstiftelser (*punkten 7*) tas bort från listan över enheter som är undantagna från rapporteringsskyldighet. *Första stycket 5* ändras på så sätt att undantaget för pensionsstiftelser begränsas till fall då arbetsgivaren som grundat stiftelsen är obegränsat skattskyldig i Sverige och varken är en investeringsenhet eller en passiv icke-finansiell enhet. Det innebär att vinstandelsstiftelser och pensionsstiftelser som inte motsvarar nämnda krav blir att betrakta som rapporteringsskyldiga finansiella institut. Därmed blir identifieringskraven och uppgiftsskyldigheterna i IDKAL och 22 b kap. SFL tillämpliga på sådana stiftelser. Vad som avses med investeringsenhet framgår av 2 kap. 9 § och vad som avses med passiv icke-finansiell enhet framgår av 2 kap. 18 a §.

Se även avsnitt 4.7.

2 §

Paragrafen ändras på så sätt att undantagen för pensionsförsäkring som uppfyller kraven i inkomstskattelagen (1999:1229), förkortad IL, och som tecknas och förvaltas i Sverige (*punkt 1*) och pensionssparkonto som uppfyller kraven i inkomstskattelagen (1999:1229) [*punkt 2*] tas bort. Se vidare avsnitt 4.7.

I paragrafen tas även ett nytt *andra stycke* in. Därigenom begränsas undantaget från rapporteringsplikt för konton som innehas av dödsbon i första stycket till att gälla endast till och med det fjärde kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade. Detta innebär att kontot därefter måste granskas enligt bestämmelserna

i 4–8 kap. och om det identifieras som ett rapporteringspliktigt konto ska kontrolluppgift lämnas enligt 22 b kap. SFL. Se vidare avsnitt 4.7.

5 §

I *punkten 3 b* och *punkten 3 c* i paragrafen görs följdändringar med anledning av att undantaget för pensionsförsäkringar i 2 § 1 tas bort. I denna paragraf tas hänvisningarna till 2 § 1 bort.

11 §

I paragrafen anges idag att ett annat konto än ett "livförsäkringsavtal" under vissa förutsättningar är ett vilande konto. Paragrafen togs in med anledning av det som anges om vilande konton i punkt 9 i kommentaren till avsnitt III till CRS. Där anges att ett annat konto än ett "livränteavtal" är ett vilande konto under vissa förutsättningar. Av misstag användes ordet "livförsäkringsavtal" i stället i den svenska lagtexten. Detta misstag rättas nu till genom att ordet livförsäkringsavtal ersätts med ordet livränteavtal.

Paragrafen kompletteras också med en ny *punkt 4* som innehåller ett ytterligare särskilt krav för att ett försäkringsavtal med kontantvärde ska anses vara ett vilande konto. Sådana konton ska anses vara vilande konton endast om, utöver det som anges i punkterna 1–3, det rapporteringsskyldiga finansiella institutet inte har kommunicerat med kontohavaren angående kontot eller något annat av kontohavarens konton hos det institutet under de senaste sex åren. Se även avsnitt 4.7 och kommentaren till CRS.

4 kap.

9 §

Paragrafen ändras på så sätt att det klargörs i lagtexten att det rapporteringsskyldiga finansiella institutet måste ha processer och rutiner för att en sådan tjänsteman som avses i paragrafen ska upptäcka om och när omständigheterna ändras på ett sådant sätt att kontot blir rapporteringspliktigt. Det förklaras även att ett exempel på en sådan ändrad omständighet är om tjänstemannen underrättas om att kontohavaren har en ny postadress i en annan stat eller jurisdiktion. I ett sådant fall måste institutet, med hänsyn till den ändrade omständigheten, inhämta lämplig dokumentation enligt 7 § för att kunna avgöra om kontot är rapporteringspliktigt enligt bestämmelserna i detta kapitel. (jfr punkten C.9 i avsnitt III till CRS).

Se även avsnitt 4.1 och kommentaren till CRS.

5 kap.

1 §

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska inhämta ett intygande från kontohavaren innan ett konto öppnas i stället för att det ska inhämtas i samband med att kontot öppnas. Se även avsnitt 4.5 och kommentaren till CRS.

6 kap.

2 §

I paragrafen tas ett nytt *andra stycke* in. Det klargörs därigenom i lagtexten att det ska det anses finnas skäl att anta att kontohavaren har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion om det finns uppgift om att kontohavaren bildats i en annan stat eller jurisdiktion eller i enlighet med lagstiftningen i en annan stat eller jurisdiktion, uppgift om en adress i en annan stat eller jurisdiktion eller annan uppgift som talar för att kontohavaren har hemvist i en annan stat eller jurisdiktion. Detta angavs tidigare endast i författningskommentaren (prop. 2015/16:29, s. 191).

Se även avsnitt 4.1 och kommentaren till CRS.

7 kap.

1 §

Paragrafen ändras på så sätt att *punkten 3* stryks. Där anges att ett nytt konto också är rapporteringspliktigt om ett sådant intygande som krävs enligt 3 eller 4 § inte kommer in. Ändringen är en följd av de övriga ändringar som görs i detta kapitel som innebär att ett intygande måste inhämtas innan ett konto öppnas. Eftersom ett konto inte kan öppnas utan att ett intygande inhämtats kan ett konto inte heller bli rapporteringspliktigt om ett intygande inte kommer in. Se även avsnitt 4.5 och kommentaren till CRS.

2 §

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska inhämta ett intygande från kontohavaren innan ett konto öppnas i stället för att det ska inhämtas i samband med att kontot öppnas. Se även avsnitt 4.5 och kommentaren till CRS.

3 §

Paragrafens *första stycke* ändras på så sätt att det klargörs att ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska inhämta ett intygande från kontohavaren innan ett konto öppnas. Som framgår av efterföljande bestämmelser i paragrafen finns det emellertid fall då ett intygande inte måste inhämtas. Se även avsnitt 4.5 och kommentaren till CRS.

4 §

Paragrafens *andra stycke* ändras på så sätt att ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut ska inhämta ett intygande från kontohavaren innan ett konto öppnas i stället för att det ska inhämtas i samband med att kontot öppnas. Se även avsnitt 4.5 och kommentaren till CRS.

8 kap.

3 §

Paragrafen ändras på så sätt att det klargörs att bestämmelserna om beräkning av saldo eller värde gäller även vid tillämpning av 3 kap. och inte bara 4–8 kap.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

I *första punkten* anges att lagen träder i kraft den 1 december 2018.

I *andra punkten* anges att bestämmelserna i 5 kap. 1 § och 7 kap. 1–4 §§ i sin nya lydelse tillämpas i fråga om konton som öppnas efter den 30 november 2018.

I *tredje punkten* anges att bestämmelserna i 3 kap. 2 § första stycket och 3 kap. 5 § i sin nya lydelse tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2018. Vidare anges att granskningen enligt 4–8 kap. av pensionsförsäkringar och pensionssparkonton ska ha genomförts senast den 30 april 2019 och att om kontot öppnats efter den 31 december 2015 gäller vid granskningen att sådana intyganden som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet ska inhämta enligt bestämmelserna i 5 kap., i stället för att inhämtas när kontot öppnas, ska inhämtas senast den 30 april 2019. Ändringen i 3 kap. 2 § första stycket innebär att undantagen från rapporteringsplikt för pensionsförsäkringar och pensionssparkonton tas bort. Ändringen i 3 kap. 5 § är en följdändring med anledning av detta. Ändringarna innebär att dessa konton ska granskas enligt bestämmelserna i 4–8 kap. för att identifiera om de är rapporteringspliktiga konton. Om ett konto är rapporteringspliktigt ska kontrolluppgift enligt 22 b kap. SFL lämnas om kontot för 2018 och framåt. Sådana kontrolluppgifter för kalenderåret 2018 ska ha kommit in till Skatteverket senast den 15 maj 2019. Granskningen ska därför ha genomförts senast den 30 april 2019. Konton som öppnats efter den 31 december 2015 är nya konton enligt 2 kap. 22 §. Det innebär att intyganden måste inhämtas från kontohavaren. I stället för att sådana intyganden ska inhämtas när ett konto öppnas anges det i tredje punkten att intygande ska inhämtas senast den 30 april 2019.

I *fjärde punkten* anges vad som gäller i fråga om sådana konton som innehas av dödsbon som inte längre ska vara undantagna från rapporteringsplikt enligt det nya 3 kap. 2 § andra stycket efter utgången av det fjärde kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade. I *fjärde punkten a* anges att när dödsfallet inträffat före den 1 januari 2015 ska kontot behandlas som om dödsfallet inträffade under kalenderåret 2015. Det innebär att sådana konton kommer att bli rapporteringspliktiga första gången efter utgången av 2019. Om dödsfallet inträffade under 2015 eller om kontot ska behandlas som om dödsfallet inträffade under 2015 är kontot alltså rapporteringspliktigt med avseende på uppgifter om 2020. Kontrolluppgift om ett rapporteringspliktigt konto enligt 22 b kap. SFL ska ha kommit in till Skatteverket senast den 15 maj året efter det år som kontrolluppgiften lämnas för (24 kap. 2 a § SFL). I *fjärde punkten b* anges att granskningen enligt 4–8 kap. av konton som innehas av dödsbon ska ha genomförts senast den 31 december det femte kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade eller senast den 31 december 2020 om dödsfallet inträffade före den 1 januari 2015. Det innebär att granskningen ska ha genomförts senast vid utgången av det första året för vilket kontrolluppgift ska lämnas enligt 22 b kap. och därmed i tid för att kontrolluppgift ska kunna lämnas till Skatteverket senast den 15 maj följande år om kontot visar sig vara rapporteringspliktigt. I *fjärde punkten c* anges att om kontot öppnats efter den 31 december 2015 gäller vid granskningen att sådana intyganden som det rapporteringsskyldiga finansiella institutet ska inhämta enligt bestämmelserna i 7 kap., i stället för att inhämtas när kontot öppnas, ska inhämtas senast den 31 december det femte

kalenderåret efter det kalenderår då dödsfallet inträffade eller senast den 31 december 2020 om dödsfallet inträffade före den 15 januari 2015. Konton som öppnats efter den 31 december 2015 är nya konton enligt definitionen i 2 kap. 22 §. För sådana konton som innehas av enheter, t.ex. dödsbon, gäller i första hand 7 kap. i fråga om granskning och identifiering av rapporteringspliktiga konton.

I *femte punkten* anges att bestämmelserna i 3 kap. 1 § i den nya lydelsen tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2019. Vidare anges att för vinstandelsstiftelser och pensionsstiftelser som är rapporterings-skyldiga finansiella institut gäller, i stället för det som anges i 2 kap. 22 §, att nya konton är konton som öppnas efter den 30 november 2018 och att befintliga konton är konton som öppnats före den 1 december 2018. Ändringarna i 3 kap. 1 § innebär att undantaget från rapporteringsskyldighet för vinstandelsstiftelser tas bort och att undantaget för pensionsstiftelser begränsas. Det innebär att sådana stiftelser blir rapporteringsskyldiga finansiella institut om förutsättningarna för detta är uppfyllda i övrigt. De ska då tillämpa denna lag och lämna kontrolluppgifter enligt 22 b kap. SFL om eventuellt identifierade rapporteringspliktiga konton. Kontrolluppgifter ska lämnas första gången för kalenderåret 2019. Sådana kontrolluppgifter ska ha kommit in till Skatteverket senast den 15 maj 2020. Granskningen enligt 4, 6 och 8 kap. för att identifiera rapporteringspliktiga konton som är befintliga konton ska därför ha genomförts senast den 31 december 2019, så att kontrolluppgifter sedan kan lämnas i tid.

I *sjätte punkten* anges att bestämmelserna i den nya 2 kap. 4 a § samt i 2 kap. 9, 15, 16 och 22 §§, 3 kap. 11 § 4 kap. 9 § och 6 kap. 2 § och 8 kap. 3 § i sin nya lydelse tillämpas första gången i fråga om uppgifter som avser kalenderåret 2018.